

**SPARKASSE BANK D.D.
BOSNA I HERCEGOVINA**

Finansijski izvještaji za godinu
završenu 31. decembra 2022.
i Izvještaj nezavisnog revizora

	Strana
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj nezavisnog revizora	2 – 8
Izvještaj o finansijskom položaju	9
Bilans uspjeha	10
Izvještaj o ostalom ukupnom rezultatu	11
Izvještaj o promjenama na kapitalu	12
Izvještaj o tokovima gotovine	13
Napomene uz finansijske izvještaje	14 – 91
Dodatak :	
Godišnji izvještaj o poslovanju Banke propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine	92

Odgovornost za finansijske izvještaje

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za izradu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Uprava je dužna pripremiti finansijske izvještaje za svaku finansijsku godinu, koji daju istinit i pošten prikaz finansijskog položaja Banke, rezultata njenog poslovanja i tokova gotovine u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, i odgovorna je za održavanje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje omogućavaju pripremu finansijskih izvještaja u bilo kojem trenutku. Uprava je općenito odgovorna za poduzimanje koraka koji su razumno dostupni radi zaštite imovine Banke i za sprečavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima i njihovu dosljednu primjenu; za donošenje odluka i procjena koje su razumne; i za pripremu finansijskih izvještaja na osnovu vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprikladno pretpostaviti da će Banka nastaviti s poslovanjem.

Uprava je odgovorna za podnošenje godišnjeg izvještaja Nadzornom odboru, zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti godišnje finansijske izvještaje za podnošenje Skupštini Banke na usvajanje.

Finansijske izvještaje na stranicama od 9 do 91 odobrila je Uprava Banke 11. aprila 2023. godine za slanje Nadzornom odboru, a u ime Banke su potpisani kako slijedi:

Za i u ime Sparkasse Bank dd BiH:

Amir Softić
Predsjednik Uprave

Igor Bilandžija
Član Uprave

Izveštaj nezavisnog revizora

Dioničaru Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina:

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji fer prezentuju, u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina (u daljem tekstu „Banka“) na dan 31. decembar 2022., i njen finansijski rezultat i njene novčane tokove za godinu završenu na taj dan, u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Predmet revizije

Finansijski izvještaji Banke obuhvataju:

- izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembar 2022.;
- izvještaj o bilansu uspjeha za godinu završenu na taj dan;
- izvještaj o ostalom ukupnom rezultatu za godinu završenu na taj dan;
- izvještaj o promjenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan;
- izvještaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan; i
- napomene uz finansijske izvještaje, koje uključuju značajne računovodstvene politike i druga objašnjenja.

Osnova za mišljenje

Našu reviziju obavili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije („MSRev“). Naše odgovornosti u skladu s tim standardima detaljnije su opisane u sekciji Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Nezavisnost

Nezavisni smo u odnosu na Banku u skladu sa Kodeksom etičkog ponašanja za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde za nezavisnost) izdatim od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeks) i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ispunili smo i naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Naš pristup reviziji

Pregled

Značajnost

- Ukupna značajnost:
2.649 hiljada bosansko-hercegovačkih konvertibilnih maraka („BAM“), što predstavlja 1% neto imovine Banke

Ključna pitanja revizije

- Izračun ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od kredita i potraživanja od komitenata

Kao dio kreiranja naše revizije, utvrdili smo značajnost i procijenili rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena Uprave, kao što su, na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i kod svake revizije, obavili smo također i postupke vezano za rizik od zaobilaženja internih kontrola od strane Uprave, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare.

Prilagodili smo obim revizije sa ciljem da obezbjedimo primjenu dovoljnih procedura za potrebe izražavanja mišljenja o finansijskim izvještajima kao cjelini, pri čemu smo vodili računa o strukturi Banke, računovodstvenim procesima i sistemima kontrola, kao i djelatnosti u kojoj Banke posluje.

Značajnost

Na obim naše revizije uticalo je primjena načela značajnosti. Revizija je kreirana na način da se stekne razumno uvjerenje da finansijski izvještaji ne sadrže značajna pogrešna prikazivanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati kao posljedica prevare ili greške. Pogrešna prikazivanja se smatraju značajnim ukoliko se opravdano može očekivati da bi ona mogla, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke donesene na osnovu finansijskih izvještaja.

Na osnovu naše profesionalne prosudbe, definisali smo određene kvantitativne pragove značajnosti, kao i nivo opšte značajnosti na nivou za finansijske izvještaje kao cjelinu, kao što je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, uz kvalitativne faktore, pomogli u određivanju obima revizije, vrste, vremenskog okvira i obima revizijskih procedura, kao i utvrđivanju efekata pogrešnih prikazivanja, ukoliko postoje, pojedinačno ili zbirno, na finansijske izvještaje kao cjelinu.

Nivo opšte značajnosti	2.649 hiljada BAM
Osnova za definisanje	1% neto imovine Banke
Obrazloženje za primijenjeni nivo značajnosti	Neto imovina je najvažniji indikator učinka za ključne zainteresovane strane Banke. Na osnovu ovoga, revizorski tim je odlučio da koristi neto imovinu kao mjerilo značajnosti, jer smatramo da je to ono što korisnike finansijskih izvještaja najviše zanima. S obzirom na vlasničku strukturu, poziciju Banke na tržištu i druge faktore, zaključili smo da je određivanje praga od 1 % prikladno.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila od najvećeg značaja prilikom obavljanja naše revizije finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, kao i pri formiranju našeg mišljenja, te o njima ne izražavamo posebno mišljenje.

Ključno pitanje revizije

Izračun ispravke vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od kredita i potraživanja od komitenata

Pogledati Napomenu 34 „Upravljanje rizicima“, Napomenu 4 „Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori procjene“, Napomenu 23 „Umanjenje vrijednosti i rezervisanja“ i Napomenu 8 „Finansijska imovina po amortiziranom trošku“ uz finansijske izvještaje za detaljne informacije o očekivanim kreditnim gubicima („ECL“) od kredita i potraživanja od komitenata.

Na dan 31. decembar 2022. godine, bruto krediti i potraživanja od komitenata i ispravka vrijednosti za ECL iznosili su 1.476.437 hiljada BAM, odnosno 69.249 hiljada BAM.

Fokusirali smo se na ovo područje tokom revizije zbog značaja iznosa koji su uključeni u finansijske izvještaje, kao i zbog toga što Uprava donosi složene i subjektivne procjene kako o vremenskom toku, tako i o veličini ECL-a, što ga čini složenim područjem računovodstva.

Za kredite u Fazi 1, ispravke vrijednosti za ECL se obično zajednički mjere u iznosu jednakom ECL-u od 12 mjeseci. Ako je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika, ispravke vrijednosti ECL mjere se kao ECL tokom trajanja ugovora. Za kredite u statusu neizmirivanja obaveza za koje se smatra da nisu pojedinačno značajni, ECL se procjenjuje na grupnom nivou.

U svim gore navedenim slučajevima ECL se određuje koristeći ključne pretpostavke kao što su vjerovatnoća da komitent počne sa kašnjenjem u plaćanju i dođe u status neizmirivanja obaveza („PD“), definicija značajnog povećanja kreditnog rizika, izloženost po kreditima koji su u statusu neizmirivanja obaveza („EAD“) i procijenjeni gubici od kredita koji su u statusu neizmirivanja obaveza („LGD“). Statistički modeli koriste se za određivanje ključnih pretpostavki, uključujući različite buduće makroekonomske scenarije.

Za kredite koji su u statusu neizmirivanja obaveza za koje se smatra da su značajni na nivou komitenta, ECL se određuje na individualnoj osnovi. U tim se slučajevima ECL određuje pomoću ključnih pretpostavki kao što su vjerovatnoće scenarija, očekivani novčani tokovi kao i očekivani prihodi od realizacije kolaterala (gdje je to primjenljivo).

Agencija za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine („FBA“) objavila je Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka („Odluka“), koja propisuje minimalne stope umanjivanja vrijednosti pri izračunu ECL-a. Odluka se primjenjuje od 1. januara 2020. godine pa nadalje. Stope propisane Odlukom nadjačavaju rezultate procjena statističkih modela kako je gore objašnjeno u onim slučajevima kada stope date Odlukom dovode do viših nivoa ECL-a.

Kako smo pristupili ključnom pitanju revizije

Naš revizijski pristup uključio je sljedeće procedure:

- Stekli smo detaljno razumijevanje metodologije izračuna ECL-a koju je primijenila Banka, te prilagođavanja izvršenih na modelu kao rezultat provedbe Odluke.
- Procijenili smo značajne kontrolne aktivnosti u upravljanju kreditnim rizikom i poslovnim procesima kreditiranja i testirali ključne kontrole, prema potrebi.
- Procijenili smo kontrolne aktivnosti i testirali ključne kontrole u području kritičnih podataka, uključujući proces dodjele kredita i potraživanja od komitenata u odgovarajuće ECL nivoe kreditnog rizika i procjenu kolaterala, a također smo procijenili okvir za nezavisnu provjeru PD i LGD modela, rezultate validacije parametara rizika i sveukupno upravljanje modelom za izračunavanje ECL-a.
- Testirali smo tačnost kritičnih podataka u izvornim sistemima i njihov unos u sistem za ECL izračun (PD, LGD i rangiranje komitenata).
- Procijenili smo postupak uključivanja informacija o budućim kretanjima u procjenu ECL-a.
- Testirali smo statističke modele koje je Uprava koristila za utvrđivanje ključnih pretpostavki (PD, LGD, EAD) kako bismo procijenili da li je postupak izračuna bio u skladu s našim očekivanjima.
- Analizirali smo analizu osjetljivosti za PD kako bismo razumjeli i diskutovali o ovom pokretaču neizvjesnosti procjene na kojem se zasniva ECL model.
- Testirali smo, na uzorku, prikladnost dodjele kredita u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika u skladu sa internim metodologijama Banke.
- Testirali smo, na uzorku, dodjele kredita u odgovarajuće nivoe kreditnog rizika, uključujući preklapanja nivoa kreditnog rizika.
- Verifikovali smo usklađenost rezultata sistema za ECL izračun sa računovodstvenim evidencijama.
- Testirali smo, na uzorku, adekvatnost pojedinačnih ispravki vrijednosti za kreditne gubitke, procjenjujući prognozirane scenarije i procijenjene očekivane novčane tokove.
- Testirali smo, na uzorku, provedbu Odluke u vezi minimalnih stopa umanjivanja vrijednosti.
- Angažirali smo naše tehničke stručnjake za kreditni rizik kako bi nam pomogli u kompletiranju ove procjene.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije, dobijene do datuma ovog revizorskog izvještaja, obuhvataju Godišnji izvještaj o poslovanju Banke propisan Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine (koji ne uključuje finansijske izvještaje i izvještaj revizora o njima).

Naše mišljenje o finansijskim izvještajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uvjerenje o njima.

U vezi sa našom revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije navedene gore, i pri tome razmotrimo da li postoje značajne nekonzistentnosti između njih i finansijskih izvještaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju značajno pogrešna prikazivanja.

Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji značajno pogrešno prikazivanje ostalih informacija, od nas se zahtijeva da o toj činjenici izvijestimo. U tom smislu, ne postoji ništa o čemu bi trebali da izvijestimo.

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje finansijskih izvještaja koji daju istinitu i fer prezentaciju u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole za koje Uprava utvrdi da su neophodne za sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške.

Prilikom pripreme finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenu sposobnosti Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja, ako je to primjenjivo, te za korištenje vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako Uprava namjerava likvidirati Banku ili prestati sa poslovanjem ili nema realnu alternativu nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su da dobijemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji u cjelini ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške, te da izdamo revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MSRev uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje, ako ono postoji. Pogrešna prikazivanja mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim, pojedinačno ili zbirno, ako se može razumno očekivati da utiču na ekonomske odluke korisnika donesenih na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MSRev, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima, nastalog bilo uslijed prevare ili greške, kreiramo i sprovodimo revizijske procedure kao odgovor na spomenute rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji predstavljaju dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare veći je od rizika neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed greške, budući da prevara može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešno prikazivanje podataka ili zaobilaženje sistema internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo kreirali revizijske procedure koje su primjerene u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti sistema internih kontrola Banke.
- Ocjenjujemo adekvatnost primijenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena i objavljivanja izvršenih od strane Uprave.
- Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene koncepta vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane Uprave, i na osnovu pribavljenih revizijskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji značajna neizvjesnost u pogledu događaja, odnosno stanja koji može da podstakne značajnu sumnju u sposobnost Banke da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji visok stepen neizvjesnosti, dužni smo da u našem revizijskom izvještaju skrenemo pažnju na odgovarajuća objavljivanja u finansijskim izvještajima, odnosno da, u slučaju neadekvatnih objavljivanja, modifikujemo naše mišljenje. Zaključke donosimo na osnovu revizijskih dokaza pribavljenih do datuma našeg revizorskog izvještaja. Ipak, budući događaji, odnosno stanja mogu dovesti do toga da Banka prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objavljivanja da li finansijski izvještaji prikazuju transakcije i događaje na način koji obezbjeđuje realnu i objektivnu prezentaciju.

Između ostalog, mi komuniciramo sa Nadzornim odborom o planiranom obimu i vremenu revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući bilo kakve značajne nedostatke sistema internih kontrola uočene tokom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu Nadzornom odboru da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti, te da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se razumno može smatrati da utiču na nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o odgovarajućim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s Nadzornim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najvećeg značaja za reviziju finansijskih izvještaja za tekući period i koja, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Ova pitanja su opisana u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakonska regulativa ne dopušta njihovo javno objavljivanje, ili kada, u izuzetno rijetkim slučajevima, utvrdimo da spomenuta pitanja ne treba objavljivati u našem revizorskom izvještaju, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objavljivanja nadmašile koristi javnog interesa od takve objave.

Partner na projektu revizije, nakon koje revizor izdaje Izvještaj nezavisnog revizora je Thomas Magill.

Za i u ime PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Mirza Bihorac
Direktor i ovlašteni revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

11. april 2023.godine

Izveštaj o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2022. godine

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Imovina			
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	5	331.572	336.089
Finansijska imovina po fer vrijednost kroz bilans uspjeha	6	157	127
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	7	145.312	163.705
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	8	1.591.943	1.380.014
Obavezna rezerva kod CBBiH	8.1	173.085	161.697
Depoziti kod drugih banaka	8.2	65.570	9.769
Kredit i potraživanja od klijenata	8.2	1.341.618	1.202.500
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	8.3	11.670	6.048
Odgodena porezna imovina	29	3.604	2.222
Nekretnine i oprema	9	30.456	31.181
Imovina s pravom korištenja	9	3.037	3.215
Ulaganja u investicijske nekretnine	9	1.461	999
Nematerijalna imovina	9	3.670	4.606
Ulaganja u pridružena društva	10	607	607
Dugoročna imovina namijenjena prodaji	11	61	96
Ostala imovina i potraživanja	12	1.169	2.591
Ukupno imovina		2.113.049	1.925.452
Obaveze i kapital			
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku		1.830.247	1.665.943
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	13	147.594	142.644
Depoziti od klijenata	14	1.620.768	1.478.905
Uzeti krediti	15	51.235	27.835
Obaveze po osnovu najмова	16	3.047	3.344
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	17	7.603	13.215
Obaveze za porez na dobit		266	554
Rezervisanja	18	17.467	11.891
Kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija		12.761	7.551
Sudski sporovi		792	890
Ostala rezervisanja		3.914	3.450
Ostale obaveze	19	1.781	1.625
Ukupne obaveze		1.849.761	1.680.013
Dionički kapital	20	86.473	86.473
Dionička premija		3.000	3.000
Statutarne rezerve		45.205	45.205
Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		-5.524	2.300
Dobit		134.134	108.461
Profit tekuće godine		25.673	24.730
Akumulirana neraspoređena dobit iz prethodnih godina		108.461	83.731
Ukupno kapital		263.288	245.439
Ukupno obaveze i kapital		2.113.049	1.925.452

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Bilans uspjeha
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2022.	2021.
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi		60.610	57.322
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po amortizovanom trošku		58.874	55.197
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		1.736	2.125
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi		-8.724	-10.016
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi po finansijskim obavezama po amortizovanom trošku		-8.724	-10.016
Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	21	51.886	47.306
Prihod od naknada i provizija		39.398	32.928
Rashodi od naknada i provizija		-9.144	-7.725
Neto prihod od naknada i provizija	22	30.254	25.203
Umanjenja vrijednosti i rezervisanja	23	-11.096	-8.398
Neto kreditni gubici / (neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka) od finansijske imovine po amortizovanom trošku		-7.172	-7.990
Neto kreditni gubici / (neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka) od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		10	-3
Rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija		-3.771	-850
Rezervisanja za sudske sporove		-40	190
Ostala rezervisanja		-123	255
Ostali dobici i gubici od finansijske imovine		522	638
Neto dobici/(gubici) od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		492	622
Neto efekti promjene vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		30	16
Neto pozitivne / negativne kursne razlike	24	3.498	2.565
Dobici i gubici od dugoročne nefinansijske imovine		332	2.993
Neto dobici / gubici od otuđenja nekretnina i opreme		-16	572
Neto dobici / gubici od otuđenja nematerijalne imovine		-132	-
Neto dobici / gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		-	37
Neto dobici / gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		990	2.934
Ostali (neto gubici od umanjivanja vrijednosti)/neto dobici od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjivanja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		-510	-550
Prihod od dividendi		-	225
Ostali prihodi	25	2.897	2.495
Troškovi zaposlenih	26	-22.502	-20.911
Troškovi amortizacije	27	-5.415	-5.291
Ostali troškovi i rashodi	28	-22.436	-19.864
Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja		27.940	26.961
Tekući porez na dobit		-2.780	-2.413
Odgođeni porez na dobit		513	182
Porez na dobit	29	-2.267	-2.231
Dobit		25.673	24.730
Zarada po dionici			
Osnovna i razrijeđena zarada	30	29.69	28.60

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja .

Izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Napomene	2022.	2021.
Dobit		25.673	24.730
Ostali ukupni rezultat		-7.824	-1.956
<i>Stavke koje se mogu reklasifikovati u bilans uspjeha</i>		-7.824	-1.956
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		-8.693	-2.103
Odgođeni porezi na stavke koje se mogu reklasifikovati		869	147
<i>Stavke koje se neće reklasifikovati u bilans uspjeha</i>		-	-
Ukupni rezultat		17.849	22.774

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izveštaj o promjenama na kapitalu
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	Dionički kapital	Dionička premija	Statutarne rezerve	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Akumulirana neraspoređe na dobit	Ukupno kapital
1. januar 2021.	86.473	3.000	45.205	4.192	83.731	222.602
<i>Dobit za godinu</i>	-	-	-	-	24.730	24.730
<i>Ostali ukupni rezultat za godinu</i>	-	-	-	-1.956	-	-1.956
Ukupni rezultat	-	-	-	-1.956	24.730	22.774
<i>Ostala usklađenja</i>	-	-	-	63	-	63
31. decembar 2021.	86.473	3.000	45.205	2.299	108.461	245.439
1. januar 2022.	86.473	3.000	45.205	2.299	108.461	245.439
<i>Dobit za godinu</i>	-	-	-	-	25.673	25.673
<i>Ostali ukupni rezultat za godinu</i>	-	-	-	-7.824	-	-7.824
Ukupni rezultat	-	-	-	-7.824	25.673	17.849
31. decembar 2022.	86.473	3.000	45.205	-5.524	134.134	263.288

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Izvještaj o tokovima gotovine
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

	2022.	2021.
GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kamata i sličnih prihoda po efektivnoj kamatnoj stopi	60.232	57.322
Odlivi od kamata i sličnih prihoda po efektivnoj kamatnoj stopi	-8.577	-9.485
Prilivi od od naknada i provizija	39.644	36.916
Odlivi od od naknada i provizija	-9.360	-7.640
Prilivi od naplate prethodno otpisanih potraživanja za date kredite i kamate	4.071	2.616
Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima	-23.244	-21.589
Odlivi po osnovu plaćanja operativnih rashoda i troškova	-18.357	-25.155
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	1.103	1.088
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	-3.969	-4.499
Plaćeni porez na dobit	-3.119	-2.083
Gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i poslovnim obavezama	38.424	27.491
Neto povećanje obavezne rezerve kod Centralne banke Bosne i Hercegovine	-11.418	-23.682
Neto povećanje plasmana kod drugih banaka	-55.855	-9.779
Neto povećanje kredita i potraživanja od klijenata	-146.268	-110.114
Neto (povećanje) / smanjenje ostale imovine i potraživanja	-4.090	1.732
Neto povećanje / (smanjenje) depozita od banaka i drugih finansijskih institucija	4.950	-41.970
Neto povećanje depozita od klijenata	141.821	245.562
Neto (smanjenje) / povećanje ostalih finansijskih obaveza po amortizovanom trošku	-3.666	6.642
Neto povećanje rezervisanja za obaveze	325	418
Neto povećanje ostalih obaveza	635	66
Neto gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti	-35.142	96.366
GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		
Odlivi po osnovu nabavke finansijske imovine po FV kroz OUR	-10.651	-14.581
Prilivi po osnovu naplate finansijske imovine po FV kroz OUR	18.357	11.593
Nabavka nekretnina i opreme	-1.970	-1.295
Prilivi po osnovu prodaje nekretnina i opreme	599	464
Nabavka investicijskih nekretnina	-488	-
Nabavka nematerijalne imovine	-872	-1.435
Primljena dividenda	-	225
Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti	-	16
Neto gotovinski tok iz ulagačkih aktivnosti	4.975	-5.013
GOTOVINSKI TOKOVI OD AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi od kredita od banaka	35.205	-
Otplate glavnice kredita od banaka	-11.910	-12.923
Otplate glavnice po najmovima	-1.143	-1.498
Neto gotovinski tok od finansijskih aktivnosti	22.152	-14.421
NETO (SMANJENJE) / POVEĆANJE GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA	-8.015	76.932
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA	336.089	257.743
EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA	3.498	1.414
GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA	331.572	336.089

Računovodstvene politike i napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI

Historija i osnivanje

Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina („Banka“) registrovana je 9. jula 1999. godine kod nadležnog suda u Sarajevu, pod brojem U/I-1291/99. Dana 28. jula 1999. godine Banka je dobila dozvolu za rad od Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu „FBA“) broj 01-376/99. Sjedište Banke je u Sarajevu, u ulici Zmaja od Bosne 7.

Većinski dioničar Banke je Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz, Austrija u 100% vlasništvu. Krajnji vlasnik je Erste Group BANK AG, Beč, Austrija. Konsolidovani finansijski izvještaji Erste Group se mogu dobiti na adresi: Am Belvedere 1, Beč, Austrija.

Osnovna djelatnost Banke

Banka pruža bankarske usluge putem razvijene mreže poslovnica u Bosni i Hercegovini i to:

1. uzima i drži depozite ili druga povratna sredstva;
2. uzima i odobrava kredite i zajmove;
3. izdaje garancije i sve vrste garancija;
4. pruža usluge u domaćem i inozemnom platnom prometu i prijenosu novca u skladu s posebnim propisima;
5. kupovinom i prodajom deviza i plemenitih metala;
6. izdaje i upravlja platnim instrumentima (uključujući platne kartice, putničke i bankovne čekove);
7. finansijskim lizingom;
8. kupovinom, prodajom i naplatom potraživanja (faktoring, forfeiting i drugo);
9. sudjeluje, kupuje i prodaje instrumente na tržištu novca za svoj ili tuđi račun;
10. kupuje i prodaje vrijednosne papire (brokersko-zastupnički poslovi);
11. upravlja portofolijom vrijednosnih papira i drugih vrijednosti;
12. pruža podršku tržištu vrijednosnih papira, obavlja agentske poslove i pokroviteljstvo, u skladu s propisima koji uređuju tržište vrijednosnih papira;
13. pružanje investicijskog savjetovanja i nadzornih poslova;
14. pruža usluge finansijskog upravljanja i savjetovanja;
15. pruža usluge prikupljanja podataka, izrade analiza i davanja informacija o bonitetu pravnih osoba i samostalnih djelatnosti, koje obavljaju registriranu djelatnost;
16. pruža usluge iznajmljivanja sefova;
17. pruža usluge posredovanja u osiguranju, u skladu s propisima kojima se uređuje posredovanje u osiguranju;
18. obavlja i druge poslove kao potporu pojedinim bankarskim poslovima

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Upravljačka tijela Banke

Nadzorni odbor:

Gerhard Maier	Predsjednik
Renate Ferlitz	Član
Christoph Schoefboeck	Član
Walburga Seidl	Član od 25. maja 2022.
Peter Konrad	Član od 25. maja 2022.
Željko Šain	Nezavisni član
Ismeta Čardaković	Nezavisni član do 18. novembra 2022.
Fatima Mahmutćehajić Novalija	Nezavisni član od 19. novembra 2022.

Uprava:

Amir Softić	Predsjednik Uprave od 1. februara 2021.
Sanel Kusturica	Predsjednik Uprave do 31. januara 2021.
Igor Bilandžija	Član Uprave od 18. oktobra 2020.
Amer Hadžikadić	Član Uprave od 1. februara 2021.
Igor Jokić	Član Uprave od 1. januara 2022.

Odbor za reviziju:

Zlatan Jašarević	Predsjednik
Sandra Petrcizek – Mahr	Član
Aida Sivo – Rahimić	Član
Damir Sokolović	Član
Andrea Rainer	Član

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVA PRIPREME

a) Osnova za izradu

Finansijski izvještaji Banke pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na banke u Federaciji Bosne i Hercegovine („FBiH“), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH, Zakonu o bankama FBiH i podzakonskim propisima FBA donesenim na osnovu spomenutih zakona.

- Zakon o računovodstvu i reviziji FBiH propisuje pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“).
- Zakon o bankama FBiH propisuje pripremu godišnjih finansijskih izvještaja u skladu sa prethodno spomenutim Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH, ovim Zakonom, te podzakonskim aktima donesenim na osnovu oba zakona.
- FBA je usvojila Odluku o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu „Odluka“), koja se primjenjuje od 1. januara 2020. godine i koja je rezultirala određenim razlikama proisteklim iz izračuna ispravke vrijednosti za kreditne gubitke zbog primjene minimalnih stopa koje su propisane Odlukom, a koje nisu zahtijevane MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ („MSFI 9“). Odluka ima utjecaj i na vrednovanje nefinansijske imovine proistekle iz kreditnih poslova (stečena materijalna imovina čije je vrednovanje u djelokrugu drugih relevantnih MSFI).

U skladu sa odredbama Odluke, Banka je na dan 31. decembra 2022. godine kreirala veće ispravke vrijednosti za kreditne gubitke u iznosu od 14.867 hiljada BAM, u odnosu na iznos izračunat korištenjem internog modela Banke u skladu sa zahtjevima MSFI 9. Ova razlika je nastala iz sljedećih razloga:

- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 23. Odluke za izloženosti u fazi 1 kreditnog rizika - razlika u iznosu od 1.624 hiljade BAM (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke), od čega se primjena minimalnih stopa umanjenja vrijednosti propisanih članom 26. Odluke za potraživanja od kupaca, faktoring i ostala potraživanja odnosi na razliku u iznosu od 34 hiljade BAM;
- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 24. Odluke za izloženosti u fazi 2 kreditnog rizika - razlika u iznosu od 4.132 hiljade BAM (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke);
- primjena minimalnih stopa umanjenja propisanih članom 25. Odluke za izloženosti u fazi 3 kreditnog rizika (nekvadratna aktiva) - razlika u iznosu od 9.111 hiljada BAM, od čega se iznos od 4.452 hiljade BAM odnosi na izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom, iznos od 4.659 hiljada BAM odnosi se na izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom ili djelomično osigurane kolateralom (i za ispravke vrijednosti i za rezerve za očekivane kreditne gubitke).

Pored navedenog, FBA je donijela i Odluku o privremenim mjerama za ublažavanje rizika od povećanja kamatnih stopa, na snazi od oktobra 2022. godine, temeljem koje Banka primjenjuje drugačije, strože regulatorne minimalne CLA stope za ugovore koji ispunjavaju uvjete propisane Odlukom.

Prethodno opisane razlike između zakonske računovodstvene regulative primjenjive na banke u FBiH i zahtjeva za priznavanjem i mjerenjem po Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja imale su za rezultat sljedeće efekte*:

	1. januar 2020.	31. decembar 2020.	31. decembar 2021.	31. decembar 2022.
Smanjenje imovine	-11.717	-10.343	-10.682	-13.604
Povećanje obaveza	1.380	915	624	1.263
Smanjenje kapitala	-13.097	-11.258	-11.306	-14.867
Neto rezultat za period	-	2.677	697	332

* Napomena: pozitivni brojevi predstavljaju povećanje a negativni smanjenje

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

b) Osnova za mjerenje

Ovi finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška, osim za određene finansijske instrumente koji se mjere po fer vrijednostima na kraju svakog izvještajnog perioda.

Historijski trošak se uglavnom temelji na fer vrijednosti naknade date u zamjenu za imovinu.

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerenja, bez obzira na to je li ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerenja. Fer vrijednost za mjerenje i/ili za svrhu objavljivanja u ovim finansijskim izvještajima je određena na takvoj osnovi, osim za leasing transakcije koje su u djelokrugu MSFI 16 i za mjerenja koja imaju neke sličnosti u fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednosti, kao što su neto utrživa vrijednost prema MRS 2 ili vrijednost u upotrebi prema MRS 36. Osim toga za potrebe finansijskog izvještavanja, pokazatelji fer vrijednosti su podijeljeni na nivoe 1, 2 ili 3 na temelju stepena, do kojeg je vrednovanje fer vrijednosti moguće posmatrati i prema značaju vrednovanja fer vrijednosti u cijelosti, kako slijedi:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (nekorigovane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze kojima Banka može pristupiti na datum mjerenja; pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima;
- Nivo 2 ulazni podaci, osim onih kotiranih cijena koje su uključene u Nivo 1, koji su uočljivi za imovinu ili obaveze, bilo direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 ulazni podaci su neuočljivi ulazni podaci za imovinu ili obaveze.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene u slučaju ako promjena utiče samo na taj period, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

Ovi finansijski izvještaji su zasebni samostalni finansijski izvještaji Banke.

Banka nije konsolidovala svoje pridruženo društvo - Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, jer Uprava smatra da su ispunjeni uslovi iz MRS 28, stav 17:

- a. Banka je podružnica u stopostotnom vlasništvu i njen vlasnik je obaviješten o tome da Banka ne primjenjuje metodu udjela i nema prigovora.
- b. Dužničkim ili vlasničkim instrumentima Banke ne trguje se na javnom tržištu.
- c. Banka nije podnosila, niti je u postupku podnošenja, svojih finansijskih izvještaja Komisiji za vrijednosne papire ili drugoj regulatornoj organizaciji, u svrhu izdavanja bilo koje klase instrumenata na javnom tržištu.
- d. Krajnje ili bilo koje posredno matično društvo Banke sastavlja konsolidovane finansijske izvještaje dostupne za javnu upotrebu koji su u skladu sa MSFI, u kojima su zavisna preduzeća konsolidovana.

Pored toga, dopisom FBA br. 9666-02-16-19 od 19. aprila 2019. godine, Banka je izuzeta od sastavljanja konsolidovanih finansijskih izvještaja (odnosno od konsolidacije njenog pridruženog društva).

c) Funkcionalna i valuta prezentiranja

Finansijski izvještaji su predstavljeni u bosanskim konvertibilnim markama ("BAM"), koja predstavlja funkcionalnu valutu. Iznosi se zaokružuju na najbližu hiljadu (osim ako nije drugačije naznačeno).

Centralna banka Bosne i Hercegovine ("Centralna banka" ili "CBBiH") primijenila je kurs zasnovan na "valutnom odboru" prema kojem se BAM mijenja u EUR u omjeru 1: 1,95583 (ovaj je kurs korišten u 2022. i 2021.). Očekuje se da će se ovaj kurs nastaviti primjenjivati u doglednoj budućnosti.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

2. OSNOVA PRIPREME (NASTAVAK)

d) Procjene i prosudbe

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim regulatornim zahtjevima za banke primjenjivim u FBiH (uključujući MSFI zahtjeve) zahtjeva od Uprave korištenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika, te objavljene iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu biti različiti od tih procjena.

Procjene i povezane pretpostavke redovno se pregledaju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem su procjene promijenjene, te eventualno budućim periodima, ako utiču i na njih.

Informacije o područjima sa značajnom neizvjesnošću u procjenama i kritičnim prosuđivanjima u primjeni računovodstvenih politika, koje imaju najznačajniji uticaj na iznose objavljene u ovim finansijskim izvještajima, objavljene su u Napomeni 4.

e) Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Značajne računovodstvene politike

Dolje navedene računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sve godine predstavljene u ovim finansijskim izvještajima.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Banka ima značajan uticaj, a koji nije ni zavisno društvo, niti udio u zajedničkom ulaganju. Značajan uticaj je ovlast da učestvuje u donošenju odluka u finansijskim i poslovnim politikama tog subjekta, ali ne i kontrolu niti zajedničku kontrolu nad politikama.

Mjerenje i priznavanje ulaganja u pridružena društva u finansijskim izvještajima

Ulaganja u pridružena društva u finansijskim izvještajima iskazana su po trošku, manje bilo kakva umanjjenja vrijednosti pojedinačnih investicija, ako je to potrebno.

Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi od kamata se iskazuju po načelu vremenske osnove, u odnosu na ostatak glavnice i po primijenjenoj efektivnoj kamatnoj stopi koja je jednaka diskontiranoj procijenjenom budućem toku gotovine tokom očekivanog operativnog vijeka finansijske imovine do njenog neto knjigovodstvenog iznosa.

Naknade za odobrenje kredita se nakon odobrenja i povlačenja kreditnih sredstava razgraničavaju, zajedno s povezanim direktnim troškovima odobrenja, i priznaju kao usklađenje efektivnog prinosa na kredit tokom perioda kreditiranja.

Kamate na depozite se pripisuju glavnici ako je to ugovorom predviđeno. Obračun prihoda od kamate se obustavlja kada se ustanovi da nije izvjestan. Suspendirana kamata se iskazuje kao prihod kada se naplati.

Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Naknade i provizije sastoje se uglavnom od provizija u domaćem i inostranom platnom prometu, te naknada za odobrenje kredita i drugih kreditnih instrumenata Banke.

Provizije od platnog prometa priznaju se u periodu u kojem su usluge pružene.

Oporezivanje

Poreski rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće poreske obaveze i odgođenih poreza.

Tekući porez na dobit

Poreski rashod se temelji na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti perioda iskazane u izvještaju o bilansu uspjeha i ostalom ukupnom rezultatu jer uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća poreska obaveza Banke izračunava se primjenom poreskih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještajnog perioda.

Odgođeni porez na dobit

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obaveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće poreske osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilansne obaveze. Odgođene poreske obaveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena poreska imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju.

Knjigovodstveni iznos odgođene poreske imovine preispituje se na svaki datum bilansa i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela poreske imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreskim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u periodu u kojem će doći do podmirenja obaveze ili realizacije sredstva. Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist izvještaja o bilansu uspjeha i ostalom ukupnom rezultatu, osim ako se odnosi na stavke koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, u kojem slučaju se odgođeni porez također iskazuje u ostalom ukupnom rezultatu i u okviru kapitala.

Odgođena poreska imovina i obaveze se prebijaju ako se odnose na poreze na dobit koje je nametnula ista poreska vlast i ako Banka namjerava podmiriti svoju tekuću poresku imovinu i obaveze na neto osnovi. Banka ima obavezu plaćanja raznih direktnih poreza, koji su iskazani u okviru administrativnih troškova.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe izvještavanja o tokovima gotovine, gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju sredstva kod Centralne banke Bosne i Hercegovine ("CBBH") i stanja na žiro računima kod drugih banaka.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti isključuju obaveznu minimalnu rezervu kod CBBH, budući da sredstva obavezne rezerve nisu na raspolaganju Banci u njenom svakodnevnom poslovanju. Obavezna minimalna rezerva kod CBBH je iznos koji su obavezne izdvajati sve poslovne banke koje imaju dozvolu za rad u Bosni i Hercegovini.

Finansijski instrumenti

Priznavanje

Finansijska imovina i finansijske obaveze se priznaju kada Banka postane ugovorna strana u ugovoru vezanom za finansijski instrument.

Finansijska imovina i obaveze inicijalno se priznaju po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi koji su direktno pripisivi sticanju finansijske imovine, odnosno nastanku finansijske obaveze (izuzev finansijske imovine i finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha), dodaju se, odnosno oduzimaju, od fer vrijednosti finansijske imovine, odnosno finansijskih obaveza, pri početnom priznavanju.

Klasifikacija i mjerenje

Prema MSFI-u 9 sva finansijska imovina i obaveze trebaju se priznati u izvještaju o finansijskom položaju i mjeriti u skladu sa dodijeljenim kategorijama mjerenja.

Klasifikacija finansijske imovine, pri početnom priznavanju, ovisi o:

- i. poslovnom modelu Banke za upravljanje finansijskom imovinom – određuje se na osnovi poslovnog cilja upravljanja finansijskom imovinom, odnosno procjene drži li se finansijska imovina radi prikupljanja ugovornih tokova gotovine, prikupljanja ugovornih tokova gotovine i prodaje finansijske imovine ili samo radi prodaje;
- ii. karakteristikama ugovornih tokova gotovine finansijske imovine - određuje se na osnovu procjene jesu li ugovorni tokovi gotovine finansijske imovine samo plaćanje glavnice i kamata („SPPI“) na preostali iznos glavnice

Primjena ovih kriterija dovodi do klasifikacije finansijske imovine u tri kategorije mjerenja.

Finansijska imovina koja se mjeri po amortizovanom trošku

Finansijska imovina je mjerena po amortizovanom trošku ako se drži u poslovnom modelu čiji je cilj prikupljanje ugovornih tokova gotovine, a njihovi ugovorni tokovi gotovine su SPPI.

U izvještaju o finansijskom položaju ova imovina se iskazuje po amortizovanom trošku, tj. bruto knjigovodstvenoj vrijednosti manje bilo kakav gubitak od umanjenja. Prikazani su pod stavkom "Kreditni i potraživanja od klijenata", "Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku", "Depoziti kod drugih banaka", "Obavezna rezerva kod Centralne banke" i "Novac i računi kod banaka". Novac i računi kod drugih banaka uključuju samo potraživanja (depozite) od centralnih banaka i kreditnih institucija koja se isplaćuju po zahtjevu. Isplativo po zahtjevu znači da oni mogu biti povučeni u bilo koje vrijeme ili sa rokom doznanke od samo jednog radnog dana ili 24 sata.

Prihodi od kamata na ovu imovinu se izračunavaju metodom efektivne kamate i uključuju se u stavku „Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po amortizovanom trošku“ u okviru „Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi“ u Izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici od umanjenja vrijednosti uključeni su u stavku „Umanjenja vrijednosti finansijskih instrumenata i rezervisanja“. Dobici i gubici od prestanka priznavanja (kao što je prodaja) imovine iskazuju se pod stavkom „Ostali prihodi“.

U Banci, finansijska imovina po amortizovanom trošku, predstavlja najveću kategoriju mjerenja, koja uključuje veliku većinu kreditnih poslova prema klijentima, međubankarskom kreditnom poslovanju, depozitima kod centralnih banaka, iznosima u toku poravnanja, trgovinskim i drugim potraživanjima.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVOUR)

Finansijska imovina dužničkog instrumenta se vrednuje po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (FVOUR) ako su ugovorni tokovi gotovine u skladu sa SPPI i drže se u okviru poslovnog modela čiji je cilj postignut prikupljanjem ugovornih tokova gotovine i prodajom imovine. U izvještaju o finansijskom položaju, uključeni su kao „finansijska imovina po FVOUR”.

Prihod od kamata na ovu imovinu izračunava se primjenom metode efektivne kamatne stope i uključen je u stavku „Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po amortizovanom trošku“ pod „Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi“ u Izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici i gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u bilansu uspjeha kao „Gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja“ dok se u Izvještaju o finansijskom položaju prikazuju kroz kapital (OUR). Kao rezultat, uticaj na bilans uspjeha i ukupni ostali rezultat je isti kao i kod finansijske imovine koja se mjeri po amortizovanom trošku.

Razlika između fer vrijednosti po kojoj se imovina iskazuje u izvještaju o finansijskom položaju i komponente amortiziranog troška se priznaje kao akumulirani ostali ukupni rezultat u kapitalu, posebno u okviru revalorizacijske rezerve u Izvještaju o promjenama u kapitalu. Promjena za period iskazana je kao OUR u izvještaju o ukupnom ostalom rezultatu kao „Revalorizacija rezerve”. Kada se finansijsko sredstvo prestaje priznavati, iznos koji je prethodno akumuliran u OUR se reklasificira u bilans uspjeha i iskazuje kao „Ostali poslovni prihodi”.

Banka klasificira ulaganja u dužničke vrijednosne papire mjerene prema FVOUR. Oni su dio „držanje do naplate i prodaja” poslovnog modela. Oni se odnose na različite poslovne ciljeve, kao što su ispunjavanje internih / eksternih uslova za rizik likvidnosti i efikasno plasiranje viška strukturne likvidnosti, strateških pozicija odlučениh od strane upravnog odbora, pokretanje i podsticanje odnosa sa klijentima, zamjena kreditnog poslovanja ili drugih aktivnosti poboljšanja prinosa. Zajednička osobina investicija u dužničke instrumente na FVOUR je da je aktivna optimizacija prinosa putem prodaje integralna u postizanju ciljeva. Prodaja se vrši kako bi se optimizirala pozicija likvidnosti ili ostvarili dobici / gubici po fer vrijednosti. Kao rezultat toga, poslovni ciljevi postižu se i prikupljanjem ugovornih tokova gotovine i prodajom vrijednosnih papira.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (FVBU)

Postoje brojni razlozi za dodjeljivanje fer vrijednosti finansijskim sredstvima kroz bilans uspjeha (FVBU):

Finansijska imovina čiji ugovorni tokovi gotovine se ne smatraju SPPI automatski se mjere po FVBU. U poslovanju Banke to se ne odnosi na zajmove klijentima i dužničke vrijednosne papire. Glavni razlog za neuspjeh u procjeni SPPI-a je da one imaju kritične klauzule kamata koje ne prolaze kvantitativno testiranje koje zahtijeva MSFI 9.

Klasifikacija i naknadno mjerenje finansijskih obaveza

Finansijske obaveze klasifikuju se kao amortizirani trošak, osim ako se mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijske obaveze koje se mjere po amortizovanom trošku

Finansijske obaveze koje se mjere po amortizovanom trošku prikazane su u izvještaju o finansijskom položaju na poziciji „Finansijske obaveze mjerene po amortizovanom trošku”. Pod tom pozicijom uključeni su „Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija”, „Depoziti klijenata”, „Uzeti krediti” i „Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku”.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijske obaveze koje se mjere po amortizovanom trošku (nastavak)

Kod naknadnog mjerenja finansijskih obaveza po amortizovanom trošku, troškovi kamata priznaju se u izvještaj o bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope, a prikazuju se na poziciji "Kamatni trošak" pod "Neto kamatni prihod" u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici nastali kao rezultat prestanka priznavanja finansijske obaveze priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha, te prikazuju na poziciji "Ostali dobiti ili gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha".

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (Napomena 34 Upravljanje kreditnim rizikom, dio b, Kreditni rizik)

MSFI 9 model očekivanih kreditnih gubitaka uključuje tri faze, odnosno tri nivoa kreditnog rizika, pri čemu se finansijska imovina kreće kroz faze kako mijenja svoj kreditni kvalitet.

	Faza 1	Faza 2	Faza 3
Očekivani gubitak	U periodu od 12 mjeseci	U cijelom periodu trajanja kredita	U cijelom periodu trajanja kredita
Kriterij za grupisanje i određivanje nivoa rizika	Kašnjenje ≤30 dana Klijent nije u statusu neispunjavanja obaveza po bilo kojem osnovu	Kašnjenje ≥31 dan ≤90 dana Pogoršanje položaja klijenta Klijent nije u statusu neispunjavanja obaveza po bilo kojem osnovu Značajna povećanja kreditnog rizika (SICR) Kupljena imovina ili nastala imovina umanjene vrijednosti („POCI“) koja nije u statusu neizmirivanja obaveza	Kašnjenje >90 dana Klijent je u statusu neispunjavanja obaveza po bilo kom osnovu POCI imovina koja je u neplaćanju

Prestanak priznavanja finansijske imovine

Finansijska imovina prestaje se priznavati ukoliko su ispunjeni sljedeći kriteriji :

- Ugovorna prava na tokove gotovine finansijske imovine isteknu, ili
- Banka prenosi finansijsku imovinu pod uslovima koji zadovoljavaju kriterije prestanka priznavanja

Prilikom prenosa finansijske imovine potrebno je procijeniti obim u kojem se zadržavaju rizici i povrati vlasništva od te finansijske imovine. U tom slučaju:

- ako se prenesu suštinski svi rizici i povrati od vlasništva finansijske imovine, prestaje se priznavati finansijska imovina;
- ako se ne prenesu niti zadržavaju suštinski svi rizici i povrati od vlasništva finansijske imovine, finansijska imovina se prestaje priznavati ako je i kontrola nad tom finansijskom imovinom prenesena.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine zbog značajnih promjena ugovornih uslova

U kreditnom poslovanju Banke može doći do promjena ugovornih uslova finansijske imovine bilo kao rezultat pregovora radi prilagodbe izmijenjenim tržišnim uslovima ili radi sprečavanja finansijskih poteškoća klijenta, odnosno radi maksimiziranja mogućnosti naplate ako je klijent već u finansijskim poteškoćama.

Kao rezultat promjene uvjeta ili modifikacije ugovornih tokova gotovine finansijske imovine može doći do prestanka priznavanja finansijske imovine te priznavanja nove, izmijenjene finansijske imovine. Banka je definisala niz kriterija za prestanak priznavanja koji (kvalitativno ili kvantitativno) određuju da li je promjena ugovornih uvjeta finansijske imovine dovoljno značajna da zadovolji uslove za prestanak priznavanja.

Značajne modifikacije dovode do prestanka priznavanja izvornog finansijskog sredstva i inicijalnog priznavanja modifikovanog finansijskog sredstva kao novog finansijskog instrumenta. Oni uključuju sljedeće događaje:

- a) promjena ugovornih uslova koja dovodi do promjene druge ugovorne strane;
- b) promjenu valute ugovora (osim ako je promjena rezultat korištenja ugrađene opcije u izvornom ugovoru s unaprijed dogovorenim uvjetima promjene, ili ako je nova valuta vezana za izvornu valutu);
- c) uvođenje ugovora koji ne zadovoljavaju ne-SPPI test; i uklanjanje ugovorne karakteristike koja nije SPPI.

Neki kriteriji za prestanak priznavanja razlikuju da li se ugovorne modifikacije primjenjuju na dužnike koji se suočavaju sa finansijskim poteškoćama. Primjena određenih modifikacija na dužnike u finansijskim poteškoćama ne smatra se značajnom jer je cilj poboljšanje izgleda banke da nadoknadi potraživanja tako što će prilagoditi raspored otplate određenim finansijskim uvjetima tih dužnika. S druge strane, takve ugovorne modifikacije koje se primjenjuju na izvršne dužnike mogu se smatrati dovoljno značajnim da bi opravdale prestanak priznavanja, kao što je detaljnije objašnjeno u nastavku.

Iz ove perspektive, sljedeći kriteriji dovode do prestanka priznavanja, osim ako se ne smatraju 'forbearance mjerama', one se primjenjuju na klijente u defaultu ili su trigger za default:

- plan otplate izmijenjen je na način da se ponderisani preostali rok dospjeća imovine izmijeni za više od 100% i ne manje od dvije godine u odnosu na izvorno sredstvo ;
- promjena vremena / iznosa ugovornih tokova gotovine rezultirajući time da je sadašnja vrednost modifikovanih tokova gotovine (diskontovana po efektivnoj kamatnoj stopi prije modifikacije) različita za više od 2% bruto knjigovodstvene vrijednosti sredstva neposredno prije izmjene (kumulativna procjena uzimajući u obzir sve modifikacije koje su se dogodile u posljednjih dvanaest mjeseci); ili
- komercijalna pregovaranja pokrenuta od strane dužnika koji traže bolje uslove kao alternativu ponovnom finansiranju, dok postoji opcija za prijevremenu otplatu / rano prekidanje i dovoljno konkurentno tržište refinansiranja.

Nadalje, troškovi koje bi dužnik imao u slučaju prijevremene otplate / prijevremenog raskida ugovora trebalo bi da budu ocijenjeni kao dovoljno niski da bi ga ne bi odbili. Ovaj otkazni rok se rijetko primjenjuje za kredite u fazi 2 i nikada u fazi 3.

Ako se ugovorne modifikacije koje se smatraju 'forbearance mjerama' primjenjuju na klijente u statusu neispunjavanja obaveza ili su triggeri za status neispunjavanja obaveza toliko značajni da se kvalitativno procjenjuju kao ukidanje izvornih ugovornih prava, rezultiraju prestankom priznavanja.

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Finansijski instrumenti (nastavak)

Prestanak priznavanja finansijske imovine zbog značajnih promjena ugovornih uslova (nastavak)

Primjeri takvih izmjena su:

- novi ugovor sa bitno drugačijim uslovima potpisan je kao dio restrukturiranja;
- konsolidacija višestrukih originalnih zajmova u jedan sa bitno različitim uslovima; ili transformacija revolving kredita u ne-revolving.

Izmjene ugovora koje dovode do prestanka priznavanja izvornih sredstava rezultiraju početnim priznavanjem novih finansijskih sredstava. Ako je dužnik u kašnjenju ili ako značajna modifikacija dovodi do neizvršenja obaveza, onda će se novo sredstvo tretirati kao POCL.

Ako dužnik nije u kašnjenju ili ako značajna modifikacija ne dovede do neispunjavanja obaveza, novo sredstvo priznato nakon prestanka priznavanja originalne imovine će biti u fazi 1. Za kredite koji se mjere po amortiziranoj vrijednosti, neamortizirani iznos naknada za izdavanje / troškove prijema iskazuje u efektivnoj kamatnoj stopi prikazuju se kao "Neto prihod od kamata" na datum prestanka priznavanja.

Za finansijsku imovinu mjerenu po FVBU, bez obzira da li su u kašnjenju, dobici i gubici od prestanka priznavanja uključuju se u iste stavke izvještaja o prihodima kao njihov rezultat mjerenja.

Za sredstva dužničkog instrumenta koja se ne mjere po FVBU i koja su predmet ugovornih modifikacija koja ne rezultiraju prestankom priznavanja, bruto knjigovodstvena vrijednost sredstva se usklađuje s priznavanjem dobiti ili gubitka od promjene u izvještaju o bilansu uspjeha i ukupnom ostalom rezultatu. Dobitak ili gubitak promjene je jednak razlici između bruto knjigovodstvene vrijednosti prije izmjene i sadašnje vrijednosti tokova gotovine na osnovu modificiranih termina diskontiranih s izvornom efektivnom kamatnom stopom. U izvještaju o bilansu uspjeha, dobitak ili gubitak modifikacije se prikazuje kao „Prihodi od kamata“ ako se izmjena odnosi na finansijsku imovinu u fazi 1. Za finansijsku imovinu u fazi 2 i 3 i finansijskoj imovini POCL, dobici ili gubici prikazani su kao „Umanjenja vrijednosti i rezervisanja“.

Finansijska imovina – modifikacija

U situaciji kada je pregovaranje bilo podstaknuto finansijskim poteškoćama druge ugovorne strane i nesposobnosti da se prvobitno dogovorena plaćanja, Banka upoređuje originalne i revidirane očekivane tokove gotovine sa imovinom da li su rizici i nagrade imovine u značajnoj veličini različiti kao rezultat ugovorne izmene. Ako se rizici i nagrade ne mijenjaju, modificirano sredstvo se u suštinski ne razlikuje od originalnog dobra i izmjena ne rezultira nepriznavanjem. Banka ponovo izračunava bruto knjigovodstveni iznos diskontirajući modificirane ugovorne tokove gotovine originalnom efektivnom kamatom (ili kreditni prilagođenom efektivnom kamatom za POCL finansijsku imovinu), te prepoznaje dobitak ili gubitak izmjene u dobiti ili gubitku.

Odgođena plaćanja koje banka odobri kao odgovor na pandemiju COVID-19 tretiraju se kao ugovorne izmjene odgovarajućih kredita i predujmova.. Njihov utjecaj na bruto knjigovodstvenu vrijednost (gubitak zbog modifikacije) prikazan je u izvještaju bilansa uspjeha unutar Neto dobitaka / (gubitaka) od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koji ne rezultiraju prestankom priznavanja.

Ako su modificirani uslovi u suštini različiti, prava na tokove gotovine iz originalnog otplatnog plana ističu, a Banka ne priznaje prvobitno finansijsku aktivu i prepoznaje novu aktivu po fer vrijednosti. Smatra se da je datum ponovnog pregovaranja datum početnog priznavanja za potrebe naknadnog obračuna umanjenja, uključujući i utvrđivanje da li se desilo značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk—SICR). Banka također ocijeni da li novi kredit ili dužni instrument ispunjava kriterij SPPI. Bilo kakva razlika između nosećeg iznosa originalne ispravne vrednosti i fer vrijednosti nove bitno modifikovane vrijednosti priznaje se u izvještaju o bilansu uspjeha.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Banka prestaje priznavati finansijsku obavezu kada, i samo kada, su obaveze Banke otpuštene, otkazane ili ističu.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine i oprema, i nematerijalna imovina

Nekretnine i oprema početno se iskazuju po trošku nabavke umanjenom za ispravku vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Imovina u izgradnji, koja se gradi u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazana je po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Trošak nabavke uključuje i profesionalne naknade, te za kvalificirana sredstva, troškove pozajmljivanja kapitalizirane u skladu sa računovodstvenom politikom Banke. Takva imovina se reklasifikuje na odgovarajuće kategorije nekretnina i opreme nakon što je dovršena i spremna za namjeravanu upotrebu.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava linearnom metodom na temelju procijenjenog vijeka upotrebe sredstva.

Nematerijalna imovina početno se mjeri po trošku nabavke i amortizuje se linearno tokom procijenjenog vijeka upotrebe.

Procijenjeni vijek trajanja imovine se može prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Zgrade	33 – 50 godina	33 – 50 godina
Računari	5 godina	5 godina
Vozila	6 godina	6 godina
Namještaj i ostala uredska oprema	5 – 10 godina	5 – 10 godina
Nematerijalna imovina	5 godina	5 godina

Dobici ili gubici od otpisa ili otuđenja materijalne imovine utvrđuju se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvenog iznosa te imovine i priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostalom ukupnom rezultatu u periodu u kojem su nastali.

Umanjenje vrijednosti

Na svaki datum izvještajnog perioda Banka preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina i opreme da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući tokovi gotovine diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revalorizovanom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Stečena imovina

Stečena imovina je finansijska i nefinansijska imovina koju Banka stekne u procesu otplate zajmova. Ova imovina se u početku priznaje po nižoj vrijednosti od neto knjigovodstvene vrijednosti odgovarajućih naplata ili procijenjene vrijednosti (vrednovanje koje vrši vanjski procjenjivač) manje očekivani troškova prodaje. Ako je neto knjigovodstvo vrijednosti odgovarajuće naknade u trenutku sticanja nula, stečena imovina se priznaje u iznosu od 1 BAM.

Ta se imovina mora naknadno redovito procjenjivati od strane vanjskih procjenitelja, osim kada je njezina knjigovodstvena vrijednost jednaka 1 BAM. U slučaju da se ta imovina ne proda u periodu od 3 godine nakon sticanja, njihova knjigovodstvena vrijednost mora se smanjiti na iznos od 1 BAM, kako je propisala FBA.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Naknade zaposlenima

U ime, a za račun svojih zaposlenika, Banka plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penziono, invalidsko, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Banka gore navedene doprinose plaća u korist penzijskog i zdravstvenog fonda Federacije Bosne i Hercegovine (na federalnom i kantonalnom nivou). Nadalje, topli obrok, prijevoz i regres su plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su priznaju u izvještaju o bilansu uspjeha i ostalom ukupnom rezultatu u periodu u kojem su troškovi plata nastali.

Otpremnine za odlazak u penziju

Banka formira rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju u visini 6 (šest) prosječnih mjesečnih isplaćenih plata radniku u prethodna tri mjeseca ili 6 (šest) prosječnih mjesečnih neto plata isplaćenih u Federaciji Bosne i Hercegovine, ako je to za zaposlenika povoljnije.

Troškovi otpremnina prilikom odlaska u penziju priznaju se kada su isplaćeni.

Preračunavanje stranih valuta

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u konvertibilne marke po službenom kursu CBBH na datum transakcije, koji odgovara tržišnom kursu. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na dan izvještaja o finansijskom položaju primjenom kursa važećeg na taj datum. Negotovinske stavke u stranoj valuti iskazane po fer vrijednosti preračunavaju se primjenom valutnog kursa važećeg na datum procjene fer vrijednosti. Negotovinske stavke u stranoj valuti iskazane po historijskom trošku se ne preračunavaju ponovno na datum izvještajnog perioda. Dobici i gubici proizašli iz promjena u kursovima valuta uključuju se u izvještaju o bilansu uspjeha i ostalom ukupnom rezultatu.

Banka vrednuje svoju imovinu i obaveze prema srednjem kursu CBBH koji je važeći na datum izvještajnog perioda. Kursevi CBBH za najznačajnije valute koje je Banka primjenjivala u izradi bilansa na izvještajne datume su kako slijedi:

31. decembar 2022.	1 EUR = BAM 1,95583	1 USD = BAM 1,833705
31. decembar 2021.	1 EUR = BAM 1,95583	1 USD = BAM 1,725631

Rezervisanja

Banka priznaje rezervisanje ako ima sadašnju obavezu koja je nastala temeljem prošlih događaja, ako postoji vjerovatnoća da će za podmirenje obaveze biti potreban odliv resursa. Uprava Banke određuje iznos rezervisanja na temelju najbolje moguće procjene troškova koji će nastati podmirenjem obaveze.

Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena naknade koja je potrebna za podmirenje sadašnje obaveze na datum izvještajnog perioda, uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti obaveza. Tamo gdje su rezervisanja mjerena pomoću tokova gotovine koji se procjenjuju za podmirenje sadašnjih obaveza, njihov knjigovodstveni iznos je sadašnja vrijednost tih tokova gotovine. Rezervisanja se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervisanje izvorno priznato. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervisanje se ukida.

Kapital i rezerve

Dionički kapital

Dionički kapital obuhvaća uplaćene redovne i prioritetne dionice i izražava se u BAM po nominalnoj vrijednosti.

Rezerve fer vrijednosti

Rezerve fer vrijednosti uključuju promjene u fer vrijednosti finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat.

Zadržana dobit

Dobit za godinu nakon raspodjele vlasnicima raspoređuje se u zadržanu dobit.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

3. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Kapital i reserve (nastavak)

Dividende

Dividende na redovne dionice priznaju se kao obaveza u periodu u kojem su odobrene od strane dioničara Banke.

Zarada po dionici

Banka objavljuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po dionici (EPS). Osnovna zarada po dionici računa se dijeljenjem dobiti ili gubitka tekućeg perioda namijenjenih redovnim dioničarima Banke ponderisanim prosječnim brojem redovnih dionica u opticaju tokom perioda.

Tokom 2021. i 2022. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

Novi i izmijenjeni standardi, usvojeni od strane Banke

Banka je po prvi put primijenila sljedeće nove i revidirane standarde i izmjene, kao i interpretacije, za godišnji izvještajni period koji počinje 1. januara 2022. godine:

- Koncesije za najamnine u vezi sa Covid-19 – (dodatne) izmjene MSFI 16 (izdato 31. marta 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. aprila 2021.)
- Prilivi prije namjeravane upotrebe, Štetni i ugovori - troškovi ispunjavanja ugovora, Referenca na Konceptualni okvir - izmjene uskog obima MRS 16, MRS 37 i MSFI 3 i Godišnja poboljšanja MSFI 2018-2020 - izmjene MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41 (izdato 14. maja 2020. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022.).

Ove izmjene nisu imale materijalnog uticaja na iznose priznate u prethodnim periodima i ne očekuje se da će značajno uticati na tekuće ili buduće periode.

Objavljeni standardi koji još uvijek nisu stupili na snagu

Objavljeni su određeni novi računovodstveni standardi i tumačenja, koji nisu obavezni za period izvještavanja koji završava 31. decembra 2022. i koji nisu bili ranije usvojeni od strane Banke:

- Prodaja ili unos u imovini između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata – Izmjene MSFI 10 i MRS 28 (izdato 11. septembra 2014. godine i stupa na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon datuma koji utvrdi IASB)
- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (izdato 18. maja 2017.) i izmjene MSFI 17 i MSFI 4 (izdato 25. juna 2020.) - svi na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.
- Izmjene MRS 1 i MSFI izjave o praksi br. 2: Objavljivanje računovodstvenih politika (izdato 12. februara 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.)
- Izmjene MRS 8: Definicija računovodstvene procjene (izdato 12. februara 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.)
- Odgođeni porez u vezi sa imovinom i obavezama proisteklim iz pojedinačne transakcije - Izmjene MRS 12 (izdato 7. maja 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.)
- Opcija prelaska za osiguravače koji primjenjuju MSFI 17 – Izmjene MSFI 17 (izdato 9. decembra 2021. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023.)
- Izmjene MSFI 16: Obaveza po osnovu najma kod transakcije prodaje i povratnog najma (izdato 22. septembra 2022. i na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024.)
- Klasifikacija obaveze kao kratkotrajne ili dugotrajne - Izmjene MRS 1 (originalno izdato 23. januara 2020., naknadno izmijenjeno 15. jula 2020. i 31 oktobra 2022., konačno na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024.).

Od ovih standarda se ne očekuje da imaju značajan uticaj na Banku u trenutnom ili budućim periodima izvještavanja i na predvidljive buduće transakcije.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE

U primjeni računovodstvenih politika Banke, opisanih u Napomeni 3, Uprava je dužna donositi prosudbe, procjene i donositi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obaveza koji nisu lako vidljivi iz drugih izvora. Procjene i pridružene pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i drugim faktorima koji se smatraju relevantnim. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i osnovne pretpostavke pregledavaju se kontinuirano. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem se procjena revidira ako revizija utječe samo na taj period ili u periodu revizije i budućim periodima ako revizija utječe i na tekući i na buduće periode.

Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum izvještajnog perioda, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

SPPI procjena

Procjena da li ugovorni tokovi gotovine finansijske imovine dovode do tokova gotovine koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata (SPPI) podliježe primjeni značajnih prosudbi koje se oslanjaju na smjernice u MSFI 9. Ove presude su ključne za MSFI 9 klasifikacija i proces mjerenja kako oni određuju da li se sredstvo mora mjeriti na FVBU ili, ovisno o procjeni poslovnog modela, po amortizovanom trošku ili na FVOUR. Kada se uzimaju u obzir specifičnosti kredita u poslovanju Banke, značajne oblasti prosuđivanja su naknade za prijevremenu otplatu, krediti za finansiranje projekata i benchmark test za kredite sa kritičnim klauzulama vezanim za kamate.

Najkritičnije područje procjena SPPI u poslovanju Banke su krediti sa kritičnim klauzulama kamata. Mjerenje kamata se odnosi na finansijsku imovinu s promjenjivom kamatnom stopom gdje:

- referentna stopa (kao što je Euribor) se razlikuje od učestalosti preračunavanja stope;
- kamatna stopa je fiksna prije početka kamatnog perioda;
- vremenski zaostaci nastaju iz prosječnih stopa u prethodnim periodima;
- ili kombinacija navedenog.

U tu svrhu, Banka je razvila takozvani benchmark test kako bi procijenila može li klauzula o kritičnoj kamatnoj stopi rezultirati ugovornim (nediskontiranim) tokovima gotovine koji se značajno razlikuju od početnog ugovora. Uz karakteristike klauzula kritičnih kamata, uvjeti ovog referentnog testa odgovaraju imovini u testu.

Za fondove s klauzulama kritične kamatne stope koje proizlaze samo iz prethodnih i prosječnih stopa (tj. bez odstupanja koje proizlazi iz perioda koji se razlikuje od učestalosti konverzije), usaglašenost sa SPPI-om smatra se ispunjenom na temelju kvalitativne procjene ako vrijeme razmak između utvrđivanja stope i početka perioda kamatne stope ne prelazi mjesec dana.

Kvantitativni benchmark test se izvodi na inicijalnom priznavanju ugovora. Prag važnosti za kumulativni omjer toka gotovine, kvantitativni prag značajnosti postavljen je na 5%. Ako se prekorače pragovi značajnosti, benchmark test se ne prolazi, a finansijsko sredstvo mora se mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Nakon prelaska na MSFI 9 za kredite i dužničke vrijednosne papire, proveden je benchmark test u odnosu na kamatne uslove pri njihovom početnom priznavanju. Svi krediti sa karakteristikama kritičnih klauzula na kamate su prošli test i stoga nije bilo potrebe za mjerenjem kredita po FVBU. Za nove ugovore ne očekuju se značajni obimi sa kritičnim klauzulama kamata koji nisu uspeli da ispune benchmark test uslijed preventivnih aktivnosti preduzetih tokom projekta implementacije MSFI-a 9, čiji je cilj smanjenje obima kredita koji bi se mjerili po FVBU.

Procjena poslovnog modela

Za svako finansijsko sredstvo koje je usklađeno sa SPPI prilikom početnog priznavanja, Banka mora procijeniti da li je to dio poslovnog modela u kojem se imovina drži radi naplate ugovornih tokova gotovine, prikupljanja ugovorenih tokova gotovine i prodaje, ili se drže u drugim poslovnim modelima. Kao posljedica toga, kritični aspekt u razlikovanju poslovnih modela je učestalost i značaj prodaje imovine u odgovarajućem poslovnom modelu. Budući da se raspodjela imovine poslovnim modelima zasniva na početnoj procjeni, može se dogoditi da se u narednim periodima tokovi gotovine ostvare drugačije nego što se prvobitno očekivalo, a može se činiti da je drugačiji metod mjerenja primjenjiv. U skladu sa MSFI 9, takve naknadne promjene generalno ne dovode do reklasifikacije ili korekcije grešaka prethodnog perioda u odnosu na postojeću finansijsku imovinu. Nove informacije o tome kako se realizuju tokovi gotovine mogu, međutim, ukazati na to da se poslovni model, a time i metod mjerenja, mijenjaju za novonastalu imovinu.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Procjena poslovnog modela (nastavak)

U Banci, prodaja zbog povećanja kreditnog rizika, prodaje aktive koja je blizu dospjeća, rijetke prodaje izazvane neponavljajućim događajem (kao što su promjene u regulatornom ili poreznom okruženju, velika interna reorganizacija ili poslovna kombinacija, teška kriza likvidnosti, itd.) smatra se da nisu u suprotnosti sa održanim poslovnim modelom ugovornih tokova gotovine. Ostale vrste prodaje sprovedene u poslovnom modelu koji se drži za prikupljanje procjenjuju se retroaktivno, a ako premašuju određene kvantitativne pragove, ili kada se to smatra potrebnim s obzirom na nova očekivanja, Banka provodi prospektivni test. Ako je rezultat bio da knjigovodstvena vrijednost sredstava za koja se očekuje da će biti prodana u očekivanom vijeku trenutnog portfolija poslovnog modela, iz razloga koji nisu gore navedeni, prelazi 10% knjigovodstvene vrijednosti portfelja, bilo koje nove akvizicije bi bile klasifikovane u drugi poslovni model.

Umanjenje vrijednosti finansijskih instrumenata

Model očekivanog umanjenja kreditnog gubitaka je inherentno zasnovan na procjeni, jer zahtijeva procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika i mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka bez pružanja detaljnih smjernica. U pogledu značajnog povećanja kreditnog rizika, Banka je utvrdila posebna pravila procjene koja se sastoje od kvalitativnih informacija i kvantitativnih pragova.

Drugo složeno područje odnosi se na uspostavu grupa slične imovine kada se pogoršanje kreditnog rizika mora procijeniti na kolektivnoj osnovi prije nego što se na razini pojedinog instrumenta postanu dostupne specifične informacije. Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka uključuje složene modele koji se oslanjaju na historijsku statistiku vjerovatnosti neispunjavanja obaveza i stope gubitaka u slučaju neispunjavanja obaveza, ekstrapolaciju u slučaju nedostatka podataka, pojedinačne procjene tokova gotovine i vjerovatnosti različitih scenarija uključujući buduće informacije.

Detaljna objašnjenja o identifikaciji značajnih povećanja kreditnog rizika, uključujući kolektivnu procjenu, tehnike procjene koje se koriste za mjerenje 12-mjesečnih i očekivanih kreditnih gubitaka i očekivanja, kao i definicija neispunjavanja obaveza, prikazani su u Napomeni 33 Upravljanje rizicima, dio b. Upravljanje kreditnim rizikom.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“)

Zbog značajnih i brzih promjena u ekonomskom okruženju, Banka je odlučila prilagoditi pristup mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“) za kredite izdate mikro, pravnim i fizičkim licima. Uprava je izvršila sveobuhvatnu analizu portfelja i identifikovala je grupe zajmoprimaca za koje su na raspolaganju dovoljne razumne i prihvatljive informacije za mjerenje ECL-a na industrijskoj osnovi. Primijenjeni su sljedeći kriteriji za prekrivanje pozornice:

Primijenjeni su sljedeći kriteriji za stage overlay:

- kriteriji „heat-map“ (industrijske heat-map),
- vrijednosti 1Y vjerovatnoće neplaćanja i klijentov zahtjev za mjere olakšavanja COVID-a.
- segment klijenta

Heat-map po industrijama:

- Kritične industrije – Ciklične industrije, hoteli, slobodno vrijeme, ostalo, putnički prijevoz
- Industrije visokog rizika – odjeća i obuća, igre na sreću
- Industrije s umjerenim rizikom – poljoprivreda, hemikalije, potrošačka elektronika, obrazovanje, električna energija, proizvodnja hrane i pića, namještaj, zdravstvo i socijalna zaštita, infrastruktura, strojarstvo, mediji, metali, OEM, OES, nafta i plin, ambalaža, prijevoz putnika, celuloza i papir, željeznički proizvođači, popravci, cestovni teret, tehnologija, veleprodaja, veleprodaja i iznajmljivanje
- Industrije niskog rizika - Građevinski materijali, Izgradnja zgrada, DIY, Inženjering, Završna obrada, Logistika, Telekomunikacije, Komunalne usluge, Drvo.

Detaljnije, sljedeća pravila i/ili kombinacija pravila primijenjena su kada je značajno povećanje kreditnog rizika procijenjeno na temelju industrije, PD-a i statusa moratorija i izloženosti prebačene u Fazu 2:

- Kritična industrija temeljena na heat-mapi
- Visoko rizična industrija i aplikacija za mjere pomoći u borbi protiv bolesti COVID-19,
- Visoko rizična industrija, nema zahtjeva za mjere pomoći u vezi s COVID-om, ali 1YPD viši od 250,
- Industrija s umjerenim rizikom, zahtjev za mjere pomoći u vezi s COVID-om i 1YPD veći od 250 bp.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka („ECL“) (nastavak)

Ovaj je pristup bio važeći do novembra 2022. godine, kada je ukinuto preklapanje faza temeljeno na kombinaciji heat-map industrije, mjera pomoći za COVID-19 i 1Y PD-a, zbog promatranja nastavka redovnog poslovanja za klijente kojima su odobrene mjere pomoći za COVID-19. Više informacija o učincima ukidanja preklapanja faze COVID-a nalazi se u sljedećem odlomku.

Štaviše, kako bi se osiguralo da se rizicima pažljivo i odgovorno upravlja u skladu s važećim računovodstvenim i regulatornim okvirom, domaćim i međunarodnim standardima dobre prakse, Banka je nastavila primjenjivati načelo slojevitosti na razini portofolja, uz izmijenjena pravila.

Konkretnije, banka je uvela pravila za procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika na temelju:

- Cikličnost industrija (uvedeno u junu 2022. godine)
- Specifičnosti industrijskog segmenta (uveden u septembru 2022. godine, pri čemu se energija, metali i hemikalije smatraju industrijskim segmentima koji su skloniji utjecaju geopolitičkih kretanja i stoga dovode do klasifikacije u S2)

Dodatni kriteriji za procjenu kreditnog rizika uvedeni su uzimajući u obzir očekivanja lokalnih supervizorskih tijela o ispravnom i pravovremenom prepoznavanju povećanog kreditnog rizika, razmatranje poremećaja u opskrbnim lancima, nestabilnost cijena energije i druge relevantne rizike koji mogu imati posljedice za pojedine gospodarske grane ili portofolio.

Imajući u vidu razlike u pravilima između standarda usklađenih s MSFI 9 i lokalnih regulatorno definiranih standarda, zajedno sa specifičnostima lokalnog tržišta, određena prilagodba pravila/prakse bila je neophodna za lokalnu primjenu gore navedenih pravila.

Dodatno primijenjeni izuzeci od portfolio kriterija za klasifikaciju u fazu 2 su:

Dodatni kriteriji za izuzeće od preklapanja stadija (cikličko preklapanje stadija, preklapanje stadija temeljeno na pripadnosti kategorijama Energija, Kemikalije i Metali) koji se primjenjuju za lokalno razvrstavanje su:

- a) Omjer neto dug/EBITDA veći je od 0 i manji od 4;
- b) Early Warning Signal (EWS), kao jedan od kvalitativnih okidača SICR modela, nosi oznaku Standard, što prema trenutno važećoj klasifikaciji ne podrazumijeva nikakav EW signal;

Oba kriterija moraju biti ispunjena kako bi klijent imao pravo na izuzetak ili mora biti ispunjen treći uvjet:

- c) da je plasman u cijelosti osiguran garancijama Vlade FBiH, RS i Brčko Distrikta.

Razlozi zbog kojih se Banka odlučila za primjenu dodatnih izuzetaka je zaključak da su potrebni dodatni atributi koji će adekvatnije uzeti u obzir rizični profil klijenta s aspekta kreditnog rizika. Štaviše, nije primijećen veći utjecaj na CLA pokrivenost po fazi (regulatorna CLA pokrivenost iznad je MSFI-ja 9 zbog dodatnih lokalnih regulatornih pravila – minimalni regulatorni CLA pragovi), a lokalni regulator nije detaljno odredio primjenu dodatnih pravila rezerviranja na razini portfelja, što znači da je prepušteno Banci da ih detaljnije definiše.

Uslijed navedenog, Banka smatra da se prilagođena primjena dodatnih lokalnih pravila specifičnih za portfolio odražava u najboljoj mogućoj primjeni preklapanja faza portfolia prilagođenih lokalnim regulatornim i tržišnim specifičnostima. Osim toga, još jedan razlog za prilagođeni lokalni pristup su lokalno specifični (koji se ne prakticiraju u drugim zemljama) regulatorni zahtjevi koji zahtijevaju otkrivanje stadija u javno dostupnim registrima (CRK - Središnji registar kredita) koji utječu na ugled klijenata i njihovu mogućnost pristupa odgovarajućem izvoru finansiranja, posebno za ključne klijente na cjelokupnom lokalnom tržištu s dobrom kreditnom kvalitetom (stoga dodatni lokalni kriteriji kao što je neto dug/EBITDA). U svrhu minimiziranja mogućnosti sistemskog rizika uvedeni su ovi dodatni kriteriji.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Mjere za pomoć klijentima

Banka je provela mjere pomoći predviđene odlukama koje je FBA donijela 2020. godine kao odgovor na širenje COVID-19.

Posljednja odluka donijeta je 17. decembra 2021. na osnovu koje klijenti koji su negativno pogođeni pandemijom i ispunjavaju određene uvjete mogu nastaviti aplicirati za olakšice u obliku reprogramiranja i refinansiranja uz odobrenje grejs perioda od šest mjeseci i odgovarajuće produljenje dospeljeća tako da mjesečne rate dužnika ne prelaze one iz prvobitnog anuitetnog plana. Banka je zaključila da općenito takvi zahtjevi pružaju dokaze o značajnom povećanju kreditnog rizika kredita, osim ako se ne identifiraju vidljivi ublažavajući čimbenici. Općenito, svi krediti odobreni unutar heat-mape industrije bili su podložni kriterijima preklapanja faza koji su se, ako su ispunjeni, smatrali kreditima sa značajnim povećanjem kreditnog rizika.

Međutim, Banka je u oktobru 2022. godine ukinula fazno preklapanje prema kriterijima povezanim s COVID-om. Općenito, krediti fizičkim i pravnim osobama koje su aplicirale i kojima je odobrena mjera COVID olakšice na dan 31. decembra 2022. godine iznosili su 81.830 hiljada BAM, pri čemu nije bilo izloženosti s aktivnim mjerama zaštite koje su bile prisutne u decembru 2022.

Štaviše, ukidanje kriterija vezanih uz COVID za klasifikaciju izloženosti prema S2 rezultiralo je oslobađanjem rezervacija u iznosu od 400 hiljada BAM za iznos izloženosti od 424 miliona BAM. Naime, otpuštanje od 352 hiljade BAM bilo je u segmentu pravnih osoba čija je izloženost iznosila 406 miliona BAM, dok je preostalo otpuštanje od 48 hiljada BAM bilo u segmentu mikro klijenata čija je izloženost iznosila 17 miliona BAM.

Ispod je prikaz COVID-19 portfolija na dan 31. decembra 2022.

Name of industry / Product according to local regulatory segmentation		31.12.2022						
		Number of clients who applied for COVID relief measure	Gross loans for COVID measures	Number of clients whose measure was approved	Active measures		Expired measures	
					Number of clients	Gross loans	Number of clients	Gross loans
		050	060	070	080	090	090	090
010	1. Legal entities (1.1. to 1.19.)	105	55,348	105	0	0	105	55,348
020	1.1. A Agriculture, forestry and fishing	0	0	0	0	0	0	0
030	1.2. B Mining and quarrying	0	0	0	0	0	0	0
040	1.3. C Manufacturing	34	18,720	34	0	0	34	18,720
050	1.4. D Electricity, gas, steam and air conditioning supply	0	0	0	0	0	0	0
060	1.5. E Water supply	0	0	0	0	0	0	0
070	1.6. F Construction	2	942	2	0	0	2	942
080	1.7. G Wholesale and retail trade	30	15,709	30	0	0	30	15,709
090	1.8. H Transport and storage	21	7,060	21	0	0	21	7,060
100	1.9. I Accommodation and food service activities	3	3,273	3	0	0	3	3,273
110	1.10. J Information and communication	2	2,023	2	0	0	2	2,023
120	1.11. K Financial and insurance services	0	0	0	0	0	0	0
130	1.12. L Real estate activities	1	4,216	1	0	0	1	4,216
140	1.13. M Professional, scientific and technical activities	6	1,375	6	0	0	6	1,375
150	1.14. N Administrative and support service activities	3	75	3	0	0	3	75
160	1.15. O Public administration and defence, compulsory social security	0	0	0	0	0	0	0
170	1.16. P Education	1	1	1	0	0	1	1
180	1.17. Q Human health services and social work activities	1	315	1	0	0	1	315
190	1.18. R Arts, entertainment and recreation	1	23	1	0	0	1	23
200	1.19. S Other services	0	0	0	0	0	0	0
210	2. Retail (2.1 + 2.2 + 2.3)	1119	26,482	1119	0	0	1119	26,482
220	2.1. Consumer Loan	1011	20,999	1011	0	0	1011	20,999
230	2.2. Housing/Mortgage loans	91	5,099	91	0	0	91	5,099
240	2.3. Entrepreneurs (Micro)	17	384	17	0	0	17	384
250	3. Total (1. + 2.)	1224	81,830	1224	0	0	1224	81,830

Kada Banka klijentima omogući odgodu plaćanja, Banka prestaje da broji dane koji kasne tokom odobrenog perioda, ako su klijenti oslobođeni plaćanja. Nakon završetka odobrenog perioda za odgodu plaćanja, Banka nastavlja brojavanje dana koji počinju od nule.

Vijek trajanja nekretnina i opreme

Kao što je opisano u Napomeni 3., Banka pregleda procijenjeni vijek trajanja nekretnina i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

MSFI 16

Banka određuje inkrementalnu stopu zaduživanja („ISZ“) na osnovu stopa po kojima Banka može dobiti finansiranje ako odluči da kupi nekretninu. Prilikom priznavanja novog ugovora, Banka uvijek uzima najnoviju kamatnu stopu u skladu s trajanjem najma. Pri utvrđivanju ISZ Banka dodaje 0,30% na utvrđenu promjenjivu kamatu kako bi dostigla fiksnu kamatnu stopu koja se koristi za diskontovanje budućih tokova gotovine. Trenutno Banka nema ugovore na neodređeno vrijeme i ne tretira ih u skladu sa MSFI 16.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I KLJUČNI IZVORI PROCJENE (NASTAVAK)

Ključni izvori procjene neizvjesnosti (nastavak)

Sudski sporovi

Direkcija pravnih poslova Banke provodi pojedinačnu procjenu svih pasivnih sudskih sporova i vrši rezervisanja na portfolio osnovi.

Kako je navedno u Napomeni 16, Banka je rezervisala 792 hiljade BAM (2021: 890 hiljada BAM), što Uprava procjenjuje dovoljnim.

Pravni predmeti se klasifikuju na osnovu obrazložene procene pravnika i/ili pravnog odeljenja Banke o uspjehnosti spora, u skladu sa kriterijumima navedenim u Uputstvu o sudskim sporovima.

Svi pasivni sudski postupci klasificirani su u sljedeće kategorije ili rizične skupine:

- Bez rizika - uključuje pasivne parnice u kojima se utvrdi da Banka ne postoji rizik od gubitka;
- Nizak nivo rizika;
- Srednji stepen rizika;
- Visok nivo rizika

Rezervisanja za naknade zaposlenim

Kao što je opisano u Napomeni 3., u paragrafu sa nazivom Naknade zaposlenim, rezervisanja za naknade zaposlenih se obračunavaju na osnovu neovisnog aktuarskog mišljenja o primjeni MRS 19 – Primanja uposlenih.

Odgođena porezna imovina i obaveze

Odložena porezna imovina i obaveze priznaju se u slučajevima kada su prihodi ili rashodi uključeni u računovodstvenu dobit u jednom periodu, a u oporezivu dobit u drugom periodu - u skladu sa Zakonom o porezu na dobit („ZOP“) (član 14.) i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dobit FBiH. Najznačajnija odgođena porezna imovina ili obaveze su nepriznati troškovi/prihodi na osnovu usklađivanja vrijednosti bilansne aktive (regulatorne odredbe o nivoima kreditnog rizika 1 i 2). U ovom slučaju, Banka se poziva i na Zakon o porezu na dobit FBiH, izvršavajući prilagodbe poreskog bilansa na neto osnovi, tj. povećanje poreske osnovice u slučaju većih troškova, odnosno smanjenje poreske osnovice u slučaju većih prihoda, istovremeno priznajući poreznu imovinu/obaveze kao 10% od ovih iznosa.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Kao što je opisano u Napomeni 34., Uprava koristi procjenu u odabiru odgovarajuće tehnike vrednovanja za finansijske instrumente koji ne kotiraju na aktivnom tržištu. Primjenjuju se tehnike vrednovanja koje se obično koriste na tržištu. Finansijski instrumenti, osim kredita i potraživanja, se vrednuju analizom diskontovanih tokova gotovine na osnovu pretpostavki podržanih tržišnim cijenama ili stopama, ako je moguće. Procjena fer vrijednosti dionica koje ne kotiraju na berzi uključuju neke pretpostavke koje nisu podržane od strane vidljivih tržišnih cijena ili stopa.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

5. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	2022.	2021.
Novac u blagajni	220.220	229.831
Gotovinska sredstva kod centralnih banaka iznad obavezne rezerve kod CBBiH	84.414	42.006
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	27.027	64.530
Umanjenja vrijednosti (Napomena 28)	-89	-279
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija nakon umanjavanja vrijednosti	26.938	64.251
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	331.572	336.089

	31. decembar 2021.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	Ostalo	31. decembar 2022.
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija					
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	-279	-2.333	2.524	-1	-89
Ukupno ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	-279	-2.333	2.524	-1	-89

	31. decembar 2020.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	Ostalo	31. decembar 2021.
Ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija					
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	-156	-1.165	1.044	-2	-279
Ukupno ostali depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	-156	-1.165	1.044	-2	-279

6. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOST KROZ BILANS USPJEHA

	2022.	2021.
Vlasnički instrumenti	157	127
Vlasnički instrumenti	157	127

Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire, osim ulaganja u povezana društva, se klasifikuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Banka ima ulaganje u SWIFT, Belgija u obliku udjela. Fer vrijednost se računa na nivou Erste grupe, te je za 2022. godinu knjižena promjena fer vrijednosti u iznosu od 29 hiljada BAM.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

7. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT

	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti			Akumulirane promjene fer vrijednosti	Knjigovodstveni iznos
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno		Faza 1	Faza 2	Faza 3		
31. decembar 2022.										
Dužnički vrijednosni papiri	152.220	-	-	152.220		-152	-	-	-6.908	145.312
Ukupno	152.220	-	-	152.220		-152	-	-	-6.908	145.312
31. decembar 2021.										
Dužnički vrijednosni papiri	161.929	-	-	161.929		-162	-	-	1.776	163.705
Ukupno	161.929	-	-	161.929		-162	-	-	1.776	163.705

Kretanje umanjivanja vrijednosti finansijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat

	Od	Alokacija (porast umanjivanja vrijednosti)	Prestanak priznavanja (smanjenje umanjivanja vrijednosti)	Prelazak između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku, neto (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Do
1. januar 2022.						31. decembar 2022.
Faza 1	-162	-10	6	-	14	-152
Ukupno	-162	-10	6	-	14	-152
1. januar 2021.						31. decembar 2021.
Faza 1	-159	-15	2	-	10	-162
Ukupno	-159	-15	2	-	10	-162

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

**7. FINANSIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALI UKUPNI REZULTAT
(NASTAVAK)**

	2022.	2021.
Vlada FBiH i RS – obveznice	69.569	88.260
Vlada Republike Austrije – obveznice	28.562	23.027
Republika Slovenija – obveznice	14.906	18.204
Kraljevina Belgija – obveznice	14.589	14.622
Vlada Republike Hrvatske – obveznice	8.828	9.677
Republika Francuska – obveznice	8.858	9.915
Ukupno obveznice	145.312	163.705

Banka nije ulagala u trezorske zapise u 2022. godini. Kamatna stopa (prinos do dospelja) na obveznice je iznosila od 0,05% do 4,52% godišnje tokom 2022. godine.

Očekivano dospelje:

	2022.	2021.
- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	18.147	11.596
- u periodu nakon 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	127.165	152.109
Ukupno	145.312	163.705

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU

8.1 OBAVEZNA REZERVA KOD CBBiH

2022.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstveni iznos	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	31. decembar
Obavezna rezerva kod CBBiH										
Obavezna rezerva kod CBBiH	173.343	-	-	-	173.343	-258	-	-	-258	173.085
Ukupno	173.343	-	-	-	173.343	-258	-	-	-258	173.085
Promjene na umanjnjima vrijednosti:										
	31. decembar 2021.				Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)		Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je oplaćena)			31. decembar 2022.
Obavezna rezerva kod CBBiH										
Obavezna rezerva kod CBBiH		-204			-99			45		-258
Ukupno umanjnje vrijednosti		-204			-99			45		-258

2021.	Bruto knjigovodstvena vrijednost				Umanjenje vrijednosti			Knjigovodstveni iznos			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	31. decembar
Obavezna rezerva kod CBBiH											
Obavezna rezerva kod CBBiH	161.901	-	-	-	161.901	-204	-	-	-	-204	161.697
Ukupno	161.901	-	-	-	161.901	-204	-	-	-	-204	161.697
Promjene na umanjnjima vrijednosti:											
	31. decembar 2020.				Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)		Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je oplaćena)			31. decembar 2021.	
Obavezna rezerva kod CBBiH											
Obavezna rezerva kod CBBiH			-174			-156			126		-204
Ukupno umanjnje vrijednosti			-174			-156			126		-204

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

8.2 KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA, DEPOZITI KOD DRUGIH BANAKA

2022.	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti				Knjigovo dstveni iznos 31. decembar
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCl	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCl	
Depoziti kod drugih banaka	65.633	-	-	-	65.633	-63	-	-	-	-63
Kreditne institucije	65.633	-	-	-	65.633	-63	-	-	-	-63
Kredit i potraživanja od klijenata	1.118.338	248.620	41.696	2.150	1.410.804	-11.802	-19.864	-36.311	-1.209	-69.186
Kreditne institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Država	14.943	-	-	-	14.943	-81	-	-	-	-81
Ostale finansijske institucije	11.485	-	-	-	11.485	-225	-	-	-	-225
Nefinansijske institucije	581.915	173.548	12.126	1.041	768.630	-8.298	-12.548	-10.802	-748	-32.396
Stanovništvo	509.995	75.072	29.570	1.109	615.746	-3.198	-7.316	-25.509	-461	-36.484
Ukupno	1.183.971	248.620	41.696	2.150	1.476.437	-11.865	-19.864	-36.311	-1.209	-69.249
										1.407.188

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

8.2 KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA, DEPOZITI KOD DRUGIH BANAKA (NASTAVAK)

Promjene na umanjnjima vrijednosti:

	31. decembar 2021.	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifikacije	Sredstva isknjižena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanaka priznavanja)	Otpisi	Ostalo	31. decembar 2022.
Depoziti kod drugih banaka								
Faza 1	-10	-74	20	-	-	-	1	-63
Kreditne institucije	-10	-74	20	-	-	-	1	-63
Ukupno umanjnje vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija	-10	-74	20	-	-	-	1	-63
Kredit i potraživanja od klijenata								
Faza 1	-12.041	-9.916	3.042	4.242	2.811	-	60	-11.802
Država	-30	-53	-	20	-18	-	-	-81
Ostale finansijske institucije	-203	-257	23	-17	228	-	1	-225
Nefinansijske institucije	-8.432	-8.178	2.529	3.756	1.970	-	57	-8.298
Stanovništvo	-3.376	-1.428	490	483	631	-	2	-3.198
Faza 2	-18.873	-14	3.259	-15.910	11.731	-	-57	-19.864
Ostale finansijske institucije	-66	-	-	44	21	-	1	0
Nefinansijske institucije	-12.112	-8	2.531	-9.064	6.184	-	-79	-12.548
Stanovništvo	-6.695	-6	728	-6.890	5.526	-	21	-7.316
Faza 3	-53.291	9	2.375	-126	-7.470	22.189	3	-36.311
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	-8.667	6	1.979	-103	-4.093	72	4	-10.802
Stanovništvo	-44.624	3	396	-23	-3.377	22.117	-1	-25.509
POCI	-1.203	-	106	-	-293	183	-2	-1.209
Nefinansijske institucije	-734	-	81	-	-185	102	-12	-748
Stanovništvo	-469	-	25	-	-108	81	10	-461
Ukupno umanjnje vrijednosti	-85.408	-9.921	8.782	-11.794	6.779	22.372	4	-69.186

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

8.2 KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA, DEPOZITI KOD DRUGIH BANAKA (NASTAVAK)

2021.	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti				Knjigovodstveni iznos 31. decembar	
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCl	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCl		Ukupno
Depoziti kod drugih banaka	9.779	-	-	-	9.779	-10	-	-	-	-10	9.769
Kreditne institucije	9.779	-	-	-	9.779	-10	-	-	-	-10	9.769
Kredit i potraživanja od klijenata	1.050.399	174.249	60.929	2.344	1.287.908	-12.041	-18.873	-53.291	-1.203	-85.408	1.202.500
Kreditne institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Država	6.003	-	-	-	6.003	-30	-	-	-	-30	5.973
Ostale finansijske institucije	10.964	1.314	-	-	12.278	-203	-66	-	-	-269	12.009
Nefinansijske institucije	524.968	116.292	11.346	1.259	653.865	-8.432	-12.112	-8.667	-734	-29.945	623.920
Stanovništvo	508.451	56.643	49.583	1.085	615.762	-3.376	-6.695	-44.624	-469	-55.164	560.598
Ukupno	1.060.165	174.249	60.929	2.344	1.297.687	-12.051	-18.873	-53.291	-1.203	-85.418	1.212.269

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

8.2 KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLJENATA, DEPOZITI KOD DRUGIH BANAKA (NASTAVAK)

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	31. decembar 2020.	Nova sredstva nastala ili kupljena i modifikacije	Sredstva isknjžena ili otplaćena (isključujući otpis)	Transfer između faza	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanaka priznavanja)	Otpisi	Ostalo	31. decembar 2021.
Depoziti kod drugih banaka								
Faza 1	-	-10	-	-	-	-	-	-10
Kreditne institucije	-	-10	-	-	-	-	-	-10
Ukupno umanjenje vrijednosti za kredite i potraživanja od kreditnih institucija								
Kredit i potraživanja od klijenata								
Faza 1	-9.549	-9.915	3.353	3.137	991	-	-58	-12.041
Država	-30	-4	-	-	4	-	-	-30
Ostale finansijske institucije	-284	-194	14	29	233	-	-1	-203
Nefinansijske institucije	-5.549	-8.053	2.878	2.717	-363	-	-62	-8.432
Stanovništvo	-3.686	-1.664	461	391	1.117	-	5	-3.376
Faza 2	-19.316	-40	5.955	-15.517	9.987	-	58	-18.873
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-71	4	-	1	-66
Nefinansijske institucije	-9.425	-11	4.805	-8.542	1.073	-	-12	-12.112
Stanovništvo	-9.891	-29	1.150	-6.904	8.910	-	69	-6.695
Faza 3	-53.889	16	3.232	-527	-8.365	6.243	-1	-53.291
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	-	-	-	-
Nefinansijske institucije	-12.291	-2	1.154	-373	-1.914	4.760	-1	-8.667
Stanovništvo	-41.598	18	2.078	-154	-6.451	1.483	-	-44.624
POCI	-510	13	181	-	-1.044	157	0	-1.203
Nefinansijske institucije	-333	11	109	-	-715	157	37	-734
Stanovništvo	-177	2	72	-	-329	-	-37	-469
Ukupno umanjenje vrijednosti	-83.264	-9.926	12.721	-12.907	1.569	6.400	-1	-85.408

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

8.2 KREDITI I POTRAŽIVANJA OD KLIJENATA, DEPOZITI KOD DRUGIH BANAKA (NASTAVAK)

Kretanje bruto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine po amortizovanom trošku – krediti i potraživanja od klijenata

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembra 2021. godine	1.060.165	174.249	60.929	2.344	1.297.687
Novo finansiranje	552.591	-	-	155	552.746
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-318.822	-33.127	-8.271	-234	-360.454
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 2	-28.919	28.919	-	-	-
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 3	23	-	-23	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 3	-	-701	701	-	-
Prijenos iz Faze 3 u Fazu 2	-	103	-103	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 1	6.627	-6.627	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	42.627	54	42.681
Promjene na ugovorima koji nisu mijenjali fazu	-87.694	85.804	-54.164	-169	-56.223
Na dan 31. decembra 2022. godine	1.183.971	248.620	41.696	2.150	1.476.437

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Bruto knjigovodstveni iznos na dan 31. decembra 2020. godine	1.003.402	176.624	59.770	1.652	1.241.448
Novo finansiranje	503.439	-	-	857	504.296
Imovina koja se prestala priznavati (isključujući otpise)	-57.994	-5.995	-969	-57	-65.015
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 2	-1.687	1.687	-	-	-
Prijenos iz Faze 1 u Fazu 3	-105	-	105	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 3	-	-44	44	-	-
Prijenos iz Faze 3 u Fazu 2	-	14	-14	-	-
Prijenos iz Faze 2 u Fazu 1	1.476	-1.476	-	-	-
Otpisani iznosi	-	-	24.234	-	24.234
Promjene na ugovorima koji nisu mijenjali fazu	-388.366	3.439	-22.241	-108	-407.276
Na dan 31. decembra 2021. godine	1.060.165	174.249	60.929	2.344	1.297.687

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

8.3 OSTALA FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU

2022.	Bruto knjigovodstvena vrijednost						Umanjenje vrijednosti			Knjigovodstveni iznos 31. decembar
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku										
Potraživanja od ovlaštenog mjenjača	4.862	-	3	-	4.865	-	-	-2	-	-2
Potraživanja po osnovu domaćih transakcija	2.876	5	135	-	3.016	-58	-1	-133	-	-192
Potraživanja za naknade i provizije	3.841	38	1.635	-	5.514	-77	-4	-1.626	-	-1.707
Potraživanja od Western Union-a	22	-	-	-	22	-	-	-	-	-
Potraživanja od uposlenika	110	-	21	-	131	-2	-	-21	-	-23
Potraživanja za PDV	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Ostala imovina	44	1	809	-	854	-2	-	-807	-	-809
Ukupno	11.756	44	2.602	-	14.403	-139	-5	-2.589	-	-2.733

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	31. decembar 2021.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	Otpisi	31. decembar 2022.
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku					
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	-2.981	-2.171	2.285	134	-2.733
Ukupno umanjenje vrijednosti	-2.981	-2.171	2.285	134	-2.733

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

8. FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

8.3 OSTALA FINANSIJSKA IMOVINA PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

2021.	Bruto knjigovodstvena vrijednost					Umanjenje vrijednosti			Knjigovo dstveni iznos 31. decembar		
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3		POCI	Ukupno
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku											
Potraživanja od ovlaštenog mjenjača	2.516	-	-	-	2.516	-	-	-	-	-	2.516
Potraživanja po osnovu domaćih transakcija	659	5	154	-	818	-13	-1	-150	-	-164	654
Potraživanja za naknade i provizije	2.492	44	1.855	-	4.391	-50	-5	-1.850	-	-1.905	2.486
Potraživanja od Western Union-a	92	-	-	-	92	-2	-	-	-	-2	90
Potraživanja od uposlenika	155	-	92	-	247	-3	-	-93	-	-96	151
Potraživanja za PDV	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
Ostala imovina	151	1	812	-	964	-3	-	-811	-	-814	150
Ukupno	6.066	50	2.913	-	9.029	-71	-6	-2.904	-	-2.981	6.048

Promjene na umanjenjima vrijednosti:

	31. decembar 2020.	Alokacija (nastala ili kupljena nova imovina)	Prestanak priznavanja (aktiva se prestala priznavati ili je otplaćena)	Neto promjene u kreditnom riziku (koje nisu rezultat prestanka priznavanja)	Otpisi	31. decembar 2021.
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku						
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	-2.646	-2.457	1.878	-	244	-2.981
Ukupno umanjenje vrijednosti	-2.646	-2.457	1.878	-	244	-2.981

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. NEKRETNINE I OPREMA, ULAGANJE U INVESTICIJSKE NEKRETNINE, I NEMATERIJALNA IMOVINA

Nekretnine i oprema i investicione nekretnine

a) Nabavna vrijednost						
	Nekretnine i oprema i investicione nekretnine					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Nekretnine i oprema	Investicione nekretnine
Stanje na dan 1. januara 2021.	34.248	14.016	4.752	138	53.154	1.289
Povećanja (+)	-	-	-	1.295	1.295	-
Prodaja i rashod (-)	-13	-380	-71	-	-464	-
Transfer iz IUT (+/-)	130	853	286	-1.269	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	34.365	14.489	4.967	164	53.985	1.289
Povećanja (+)	-	-	-	1.970	1.970	471
Prodaja i rashod (-)	-118	-373	-5	-	-496	-
Transfer iz IUT (+/-)	-	986	1.148	-2.134	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2022.	34.247	15.102	6.110	-	55.459	1.760
b) Akumulirana amortizacija						
	Nekretnine i oprema i investicione nekretnine					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Nekretnine i oprema	Investicione nekretnine
Stanje na dan 1. januara 2021.	-7.933	-9.316	-3.479	-	-20.728	-264
Amortizacija (-)	-804	-1.238	-440	-	-2.482	-26
Prodaja i rashod (+)	10	325	71	-	406	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	-8.727	-10.229	-3.848	-	-22.804	-290
Amortizacija (-)	-760	-1.182	-653	-	-2.595	-26
Prodaja i rashod (+)	65	327	4	-	396	17
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-9.422	-11.084	-4.497	-	-25.003	-299
c) Knjigovodstvena vrijednost						
	Nekretnine i oprema i investicione nekretnine					
	Zemljište i zgrade	Uredska oprema i postrojenja / ostala dugotrajna imovina	IT imovina (hardver)	Investicije u toku (IUT)	Nekretnine i oprema	Investicione nekretnine
Stanje na dan 31. decembar 2022.	24.825	4.018	1.613	-	30.456	1.461
Stanje na dan 31. decembar 2021.	25.638	4.260	1.119	164	31.181	999

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. NEKRETNINE I OPREMA, ULAGANJE U INVESTICIJSKE NEKRETNINE, I NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Investicione nekretnine su neposlovne prostore (spratovi) date u zakup u zgradi Centrale u Sarajevu, koji se ne koristi od strane Banke. Banka je po osnovu ulaganja u nekretnine za 2022. godinu ostvarila ukupan prihod od rente u iznosu od 296 hiljada BAM – Napomena 25. (2021. – 307 hiljada BAM), dok su direktni troškovi za godinu iznosili 0 hiljada BAM (2021. – 17 hiljada BAM). Fer vrijednost ulaganja u nekretnine na 31. decembar 2022. i 2022. godine značajno se ne razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti zgrade u toku 2022. i 2021. godine.

Nematerijalna imovina

a) Nabavna vrijednost

	Stečeni softver	Ostalo (licence. patenti. itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2021.	9.804	6.925	342	17.071
Povećanja (+)	-	-	1.435	1.435
Prodaja i rashod (-)	-216	-	-	-216
Transfer iz IUT (+/-)	1.705	52	-1.757	-
Reklasifikacija (+/-)	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	11.293	6.977	20	18.290
Povećanja (+)	-	-	872	872
Prodaja i rashod (-)	-	-257	-	-257
Transfer iz IUT (+/-)	847	45	-892	-
Stanje na dan 31. decembar 2022.	12.140	6.765	-	18.905

b) Akumulirana amortizacija

	Stečeni softver	Ostalo (licence. patenti. itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2021.	-7.259	-4.781	-	-12.040
Amortizacija (-)	-886	-769	-	-1.655
Prodaja i rashod (+)	11	-	-	11
Stanje na dan 31. decembar 2021.	-8.134	-5.550	-	-13.684
Amortizacija (-)	-992	-684	-	-1.676
Prodaja i rashod (+)	1	124	-	125
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-9.125	-6.110	-	-15.235

Knjigovodstvena vrijednost

	Stečeni softver	Ostalo (licence. patenti. itd.)	Investicije u toku (IUT)	Ukupno
Stanje na dan 31. decembar 2022.	3.015	655	-	3.670
Stanje na dan 31. decembar 2021.	3.159	1.427	20	4.606

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

9. NEKRETNINE I OPREMA, ULAGANJE U INVESTICIJSKE NEKRETNINE, I NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Imovina s pravom korištenja

a) Nabavna vrijednost	Zemljište i zgrade
Stanje na dan 1. januara 2021.	4.649
Povećanja (+)	1.262
Prodaja i rashod (-)	-739
Stanje na dan 31. decembar 2021.	5.172
Povećanja (+)	847
Prodaja i rashod (-)	-104
Reklasifikacija (+/-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2022.	5.915
b) Akumulirana amortizacija	
Stanje na dan 1. januara 2021.	-1.434
Amortizacija (-)	-1.128
Prodaja i rashod (+)	605
Umanjenja (-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	-1.957
Amortizacija (-)	-1.118
Prodaja i rashod (+)	197
Umanjenja (-)	-
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-2.878
c) Knjigovodstvene vrijednost	
Stanje na dan 31. decembar 2022.	3.037
Stanje na dan 31. decembar 2021.	3.215

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

10. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Ulaganje Banke u pridružena pravna lica je kako slijedi:

Naziv kompanije	2022.	2021.
Sparkasse Leasing doo Sarajevo (49%)	607	607
Ukupno	607	607

Za pridruženo društvo datum izvještavanja je 31. decembar. Sažetak finansijskih informacija pridruženog društava prikazan je ispod:

	2022.	2021.
Ukupna imovina	126.266	107.867
Ukupne obaveze	-115.570	-99.215
Neto imovina	10.696	8.652

Promjene na ulaganjima u pridružena društva mogu se prikazati kako slijedi:

	Metod troška	
	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januar	607	607
Smanjenje / povećanje rezervisanja za rizik	-	-
Stanje na dan 31. decembar	607	607

11. DUGOROROČNA IMOVINA NAMIJENJENA PRODAJI

	2022.	2021.
Stečena imovina	2.385	4.075
Umanjenja vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu	-2.324	-3.979
Neto stečena imovina	61	96

Promjene na umanjnjima vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu:

	Od	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi i prodaja	Do
	1. januar 2022.				31. decembar 2022.
Umanjenja vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu	-3.979	-530	20	2.165	-2.324
Ukupno	-3.979	-530	20	2.165	-2.324

	Od	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi i prodaja	Do
	1. januar 2021.				31. decembar 2021.
Umanjenja vrijednosti za stečenu materijalnu imovinu	-7.899	-550	-	4.470	-3.979
Ukupno	-7.899	-550	-	4.470	-3.979

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

12. OSTALA IMOVINA I POTRAŽIVANJA

	2022.	2021.
Unaprijed plaćeni troškovi	967	781
Zalihe	200	262
Sitan inventar	72	384
Obračunati prihodi	-	1.600
Ostala imovina	65	110
<i>Ukupno ostala imovina prije umanjenja vrijednosti</i>	<i>1.304</i>	<i>3.137</i>
Manje: umanjenja vrijednosti	-135	-546
Neto ostala imovina	1.169	2.591

Promjene na umanjenjima vrijednosti za ostalu imovinu:

	Od	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi i prodaja	Do
	1. januar 2022.				31. decembar 2022.
Ostala imovina	-9	-13	12	-	-10
Sitan inventar	-537	-87	499	-	-125
Ukupno	-546	-100	511	-	-135

	Od	Povećanja (porast rezervisanja)	Prestanak priznavanja (oslobađanje rezervisanja)	Otpisi i prodaja	Do
	1. januar 2021.				31. decembar 2021.
Ostala imovina	-10	-12	13	-	-9
Sitan inventar	-472	-65	-	-	-537
Ukupno	-482	-77	13	-	-546

13. DEPOZITI OD BANAKA I DRUGIH FINANSIJSKIH INSTITUCIJA

	2022.	2021.
Prekonoćni depoziti	4.189	3.427
Oročeni depoziti	143.405	139.217
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	147.594	142.644

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

14. DEPOZITI OD KLIJENATA

	2022.	2021.
Tekući računi / Prekonoćni depoziti	936.654	819.334
Transakcijski računi	936.654	819.334
Države	56.778	53.696
Nefinansijska društva	359.278	298.823
Stanovništvo	520.598	466.815
Oročeni depoziti	684.114	659.571
Depoziti s ugovorenim dospijecem	684.114	659.571
Štedni depoziti	333.947	374.049
Nefinansijska društva	27.343	24.918
Stanovništvo	306.604	349.131
Transakcijski računi	350.167	285.522
Države	19.695	10.686
Nefinansijska društva	300.066	245.941
Stanovništvo	30.406	28.895
Depoziti od klijenata	1.620.768	1.478.905
Države	76.473	64.382
Nefinansijska društva	686.687	569.682
Stanovništvo	857.608	844.841

Prosječne kamatne stope na ukupne depozite klijenata na kraju 2022. godine iznosile su 0,39 % na godišnjem nivou i niže su u odnosu na prethodnu godinu (2021.: 0,53%) za 14 bp. Prosječne kamatne stope na dugoročne depozite klijenata smanjene su sa 1,21% na 0,90% u 2022. godini, dok su prosječne kamatne stope na kratkoročne depozite smanjene sa 0,47% na 0,37%. Prosječna kamatna stopa na avista depozite smanjena je za 0,7 b.p. sa 0,011% na 0,004%, dok su prosječne kamatne stope na avista štednim računima smanjene za 3 b.p. od 0,09% do 0,06%.

15. UZETI KREDITI

	2022.	2021.
GGF (Fond Green for Growth), rok dospelja 15. juni 2025. godine	17.633	-
European Bank for Reconstruction and Development (EBRD), rok dospelja 10. oktobar 2025. godine	14.302	11.761
Obaveze za dugoročne kredite – subordinirani dug Steiermarkische bank und Sparkassen AG, rok dospelja 29. mart 2027. godine	9.925	9.879
The European Fund For Southeast Europe (EFSE), rok dospelja 15. decembar 2025. godine	8.395	1.956
European Investment Bank (EIB), rok dospelja 15. maj 2023. godine	980	4.239
Ukupno	51.235	27.835

Kamatne stope za uzete kredite kreću se u rasponu od 0,34% do 3,679%.

Očekivano dospelje:

	2022.	2021.
- u periodu do 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	10.721	9.534
- u periodu preko 12 mjeseci od datuma izvještajnog perioda	40.514	18.301
Ukupno	51.235	27.835

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. OBAVEZE PO OSNOVU NAJMOVA

	2022.	2021.
Obaveze po osnovu najмова	3.047	3.344
Ročna struktura		
- Unutar jedne godine	1.006	986
- Između jedne i 5 godina	2.029	2.322
- Nakon pet godina	12	36
Ukupno	3.047	3.344
Obaveze po osnovu najмова		
	2022.	2021.
Kratkotrajne obaveze	1.006	986
Dugotrajne obaveze	2.041	2.358

Banka iznajmljuje dvije vrste nekretnina, poslovne prostore i zemljište. Zakupi se pregovaraju na pojedinačnoj osnovi i sadrže širok raspon različitih uslova (uključujući otkazivanje i produženje). Glavne karakteristike ugovora o zakupu:

- Imovina sa pravom korištenja za ugovor koji koristi vlasnik traje 5 godina s otkaznim rokom od 3 mjeseca i s mogućnošću nastavljanja ugovora ako se obje strane slože. Isplate zakupa vrše se mjesečno u fiksnom iznosu definiranom ugovorom.
- Imovina sa pravom korištenja za zgrade ugovara se uglavnom na period od 5 godina sa opcijom produženja. Isplate zakupa uglavnom se obavljaju mjesečno u fiksnom iznosu definiranom ugovorom.

Zakupi ne nameću nikakve posebne ugovorne odredbe, ali zakupljena imovina ne može se koristiti kao kolateral u svrhu pozajmljivanja sredstava. Budući odlivi gotovine kojima je Banka kao zakupac potencijalno izložena, a koji se ne odražavaju u mjerenju obaveze zakupa, proizlaze iz mogućnosti produženja i otkazivanja (Napomena 4).

Banka ne daje nikakvu zagarantovanu preostalu vrednost.

Troškovi kamata na obaveze zakupa za godinu završenu 31. decembra 2022. godine iznosili su 70 hiljada BAM.

Kratkoročni zakupi

Kratkoročni zakupi i troškovi priznaju se linearno tokom izvještajnog perioda. Troškovi koji se odnose na zakup predmeta male vrijednosti za koje se primjenjuje izuzeće od priznavanja za 2022. godinu iznose 630 hiljada BAM, a u 2021. godini 688 hiljada BAM.

Iznosi priznati za izvještajni period

Sljedeći iznosi priznaju se u bilansu uspjeha:

	2022.	2021.
Troškovi kamata na obaveze najma (uključeni u finansijske troškove)	70	64
Troškovi koji se odnose na najam imovine male vrijednosti koja nije kratkoročni najam (uključeni u troškove zaposlenih, ostale administrativne troškove i troškove amortizacije)	630	688
Ukupno	700	752

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

16. OBAVEZE PO OSNOVU NAJMOVA (NASTAVAK)

Sljedeći iznosi priznaju se u izvještaju o tokovima gotovine:

	2022.	2021.
Odliv novca za najam - u okviru aktivnosti finansiranja		
Glavnica	1.143	2.967
Kamata	70	64
Kazna za prekid	-	36
Odliv novca za najam - u okviru operativnih aktivnosti	760	688
Ukupno	1.967	3.755

17. OSTALE FINANSIJSKE OBAVEZE PO AMORTIZOVANOM TROŠKU

	2022.	2021.
Obaveze prema dobavljačima	2.825	3.705
Obaveze za operativni rizik	1.897	1.426
Obaveze prema bankama	1.562	5.857
Obaveze po osnovu kartičnog poslovanja	678	395
Obaveze za neraspoređena plaćanja	480	1.610
Obaveze za poreze	122	166
Obaveze prema zaposlenima	39	56
Ukupno	7.603	13.215

18. REZERVISANJA

	2022.	2021.
Kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija	12.761	7.551
Potencijalne kreditne obaveze i izdate garancije prema MSFI 9	3.774	2.334
Ostala rezervisanja prema MRS 37	8.987	5.217
Sudski sporovi	792	890
Ostala rezervisanja	3.914	3.450
Dugoročna rezervisanja za zaposlenike	1.339	1.242
Ostala rezervisanja	2.575	2.208
Rezervisanja	17.467	11.891

Dugoročna rezervisanja za zaposlenike

	2022.	2021.
Sadašnja vrijednost dugoročnih rezervisanja za primanja zaposlenih, 1. januara	1.242	1.151
Trošak usluga	111	64
Trošak kamata	-	27
Plaćanja	14	-
Sadašnja vrijednost dugoročnih rezervisanja za primanja zaposlenih, 31. decembra	1.339	1.242

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija

	1. januar 2022.	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do
Faza 1	1.753		1.524	-637	-511	-752	-21	31. decembar 2022.
Faza 2	576		-	-680	2.811	-314	22	1.356
Faza 3	5		-	-23	78	-56	-1	2.415
Ukupno	2.334		1.524	-1.340	2.378	-1.122	-	3.774

	1. januar 2021.	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Transfer između faza	Ostale promjene u kreditnom riziku (neto)	Ostalo	Do
Faza 1	1.141		1.735	-686	-95	-351	9	31. decembar 2021.
Faza 2	999		-	-357	261	-319	-8	1.753
Faza 3	28		-	-11	4	-17	1	576
Ukupno	2.168		1.735	-1.054	170	-687	2	2.334

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Rezervisanja za ostala rezervisanja prema MRS 37 i sudski sporovi u toku

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Ostalo	Do
	1. januar 2022.				31. decembar 2022.
Pravni postupci u toku	890	94	-54	-138	792
Ostala rezervisanja	5.217	18.187	-14.416	-1	8.987
Ukupno	6.107	18.281	-14.470	-139	9.779

	Od	Povećanje	Prestanak priznavanja	Ostalo	Do
	1. januar 2021.				31. decembar 2021.
Pravni postupci u toku	1.400	298	-488	-320	890
Ostala rezervisanja	4.365	8.262	-7.413	3	5.217
Ukupno	5.765	8.560	-7.901	-317	6.107

Potencijalne i preuzete obaveze

U redovitom poslovanju, Banka preuzima kreditne obaveze, koje se evidentiraju na vanilansnim računima i prvenstveno uključuju garancije, akreditive i neiskorištene obaveze po kreditima.

	2022.	2021.
Odobreni, a neiskorišteni krediti	257.036	249.052
Činidbene garancije	143.155	118.256
Plative garancije	76.809	62.864
Akreditivi	1.285	2.354
Potencijalne i preuzete obaveze	478.285	432.526

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

18. REZERVISANJA (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2022. godine, rezervisanja za naknade zaposlenim predstavljaju neiskorištene dane godišnjeg odmora utvrđene metodom projekcije kreditne jedinice. Za izradu aktuarskih procjena korištene su sljedeće pretpostavke:

- Demografske pretpostavke o budućim obilježjima zaposlenih (mortalitet, stopa fluktuacije zaposlenih):
 - Prosječna stopa mortaliteta 0,98% (2021: 0,99%)
 - Prosječna stopa fluktuacije 1,33% (2021: 1,22%)
- Finansijske pretpostavke (diskontna stopa, nivo primanja i nivo budućih plata):
 - Diskontna stopa 5,0% (2021: 4,00%)
 - Očekivana stopa rasta plata 2,0% (stopa rasta plata određena je u odnosu na kretanje prosječne plate u FBiH i RS, kretanja plata u Društvu i očekivanja Društva o platama u budućem periodu. U odnosu na predhodnu godinu nije došlo do promjene ove pretpostavke.

19. OSTALE OBAVEZE

	2022.	2021.
Obaveze za neraspoređena sredstva	1.016	973
Odgođeni prihodi	764	651
Ostali obračunati troškovi	1	1
Ukupno	1.781	1.625

20. DIONIČKI KAPITAL

Dionička struktura na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine je bila kako slijedi:

	Broj dionica	Iznos u BAM '000	%	Broj dionica	Iznos u BAM '000	%
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz, Austrija	864.733	86.473	100	864.733	86.473	100
Ukupno uplaćeni kapital	864.733	86.473	100	864.733	86.473	100

Dionički kapital Banke sastoji se od 864.733 obične dionica nominalne vrijednosti 100 BAM.

Dionička premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog iznosa za izdate dionice.

Krajnji vlasnik Banke je Erste Group Bank AG, Beč, Austrija („Erste Grupa“).

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

21. NETO PRIHODI OD KAMATA I SLIČNI PRIHODI PO EFEKTIVNOJ KAMATNOJ STOPI

	2022.	2021.
Kamatni i ostali slični prihod		
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po amortizovanom trošku	56.874	55.197
od toga unwinding (Napomena 8.2)	-391	-104
Prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	1.736	2.125
Ukupno prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	60.610	57.322
Kamatni i ostali slični rashodi		
Rashodi od kamata i slični rashodi po efektivnoj kamatnoj stopi po finansijskim obavezama po amortizovanom trošku	-8.724	-10.016
Kamatni rashodi	-8.724	-10.016
Neto prihodi od kamata i slični prihodi po efektivnoj kamatnoj stopi	51.886	47.306

22. NETO PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA

	2022.		2021.	
	Prihod	Rashod	Prihod	Rashod
Platne transakcije	33.253	-8.704	27.793	-7.383
Kartično poslovanje	7.138	-4.368	6.438	-3.366
Ostalo	26.115	-4.336	21.355	-4.017
Distribuirani resursi klijenata kojima se ne upravlja	1.102	-	1.084	-
Proizvodi osiguranja	1.096	-	1.078	-
Ostalo	6	-	6	-
Kreditno poslovanje	4.717	-409	3.782	-306
Date kreditne obaveze, primljene kreditne obaveze	3.864	-96	3.020	-42
Date garancije, primljene garancije	853	-313	762	-264
Ostalo	326	-31	269	-36
Ukupni prihodi i rashodi od naknada i provizija	39.398	-9.144	32.928	-7.725
Neto prihod od naknada i provizija	30.254	-	25.203	-

23. UMANJENJA VRIJEDNOSTI I REZERVISANJA

	2022.	2021.
Neto kreditni gubici / (neto otpisi prethodno priznatih kreditnih gubitaka) iz finansijske imovine po amortizovanom trošku	-7.172	-7.990
Neto povećanje ispravki vrijednosti za kreditne gubitke (Napomena 8.2; Napomena 21)	-5.817	-8.449
Neto povećanje rezervisanja za potencijalne kreditne obaveze i garancije date prema MSFI 9 (Napomena 18)	-1.440	-164
Naplata prethodno otpisanih finansijskih sredstava po amortizovanom trošku	-849	-42
Neto povećanje / smanjenje ispravki vrijednosti za obaveznu rezervu kod CBBiH (Napomena 8.1)	-54	-30
Početno priznavanje POCI kredita	664	1.375
Neto povećanje / smanjenje ispravki vrijednosti za ostale depozite po viđenju od kreditnih institucija (Napomena 5)	191	-121
Neto povećanje / smanjenje ispravki vrijednosti za ostalu imovinu po amortizovanom trošku (Napomena 8.3)	114	-579
Naplata finansijske imovine po amortizovanom trošku koja se evidentiraju direktno u bilansu uspjeha	19	20
Neto povećanje rezervisanja za kreditni rizik preuzetih obaveza i datih garancija (Napomena 18)	-3.771	-850
Neto povećanje / smanjenje rezervisanja za ostala rezervisanja	-123	255
Neto povećanje / smanjenje rezervisanja za pasivne sudske sporove (Napomena 18)	-40	190
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (Napomena 7)	10	-3
Ukupno	-11.096	-8.398

24. NETO POZITIVNE / NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE

	2022	2021
Pozitivne kursne razlike po osnovu kupoprodaje deviza	86.376	39.927
Negativne kursne razlike po osnovu kupoprodaje deviza	-82.878	-37.362
Ukupno	3.498	2.565

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

25. OSTALI PRIHODI

	2022.	2021.
Naknadno utvrđeni prihodi i prihodi od raspuštanja obračunatih troškova iz prethodnih godina	1.736	1.164
Administrativni troškovi	1.054	723
Kartično poslovanje	463	250
Poslovi osiguranja	92	86
Kamate i naknade	58	58
Platne transakcije	25	3
Ostale naknade	44	44
Naplaćena vanbilansno obračunata kamata za kredite u kašnjenju	567	859
Prihodi od iznajmljivanja imovine	296	308
Donacije	29	-
Ostalo	269	164
Ukupno	2.897	2.495

26. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

Prosječan broj zaposlenih u Banci tokom godine završene 31. decembra 2022. je 511 (2021.: 522).

	2022.	2021.
Plate	20.777	19.258
Porezi i doprinosi na plate	1.725	1.653
Ukupno	22.502	20.911

27. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2022.	2021.
Nekretnine i oprema	2.595	2.482
Nematerijalna imovina	1.676	1.655
Imovina sa pravom korištenja	1.118	1.128
Investicione nekretnine	26	26
Ukupno	5.415	5.291

28. OSTALI TROŠKOVI I RASHODI

	2022.	2021.
IT troškovi	5.523	5.511
Premije osiguranja štednih uloga	3.963	3.329
Troškovi poslovnog prostora	3.412	3.212
Uredski operativni troškovi	2.971	2.515
Oglašavanje / marketing	1.227	862
Pravni i troškovi savjetovanja	1.090	977
Ostali troškovi kartičnog poslovanja	1.010	926
Troškovi unajmljivanja osoblja	666	354
Troškovi poreza	581	407
Dnevnice i putni troškovi	556	376
Ostali administrativni troškovi	1.437	1.395
Ukupno	22.436	19.864

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

29. POREZ NA DOBIT

Porezna obaveza Banke izračunava se na temelju računovodstvene dobiti, uzimajući u obzir porezno nepriznate troškove. Stopa poreza na dobit za godine koje su završile 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. je 10%.

Usklađenje između poreza na dobit predstavljenog u poreznom bilansu i računovodstvenom porezu na dobit može se prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Tekući porez na dobit	-2.780	-2.413
Odgođeni porez na dobit	513	182
Ukupno porez na dobit	-2.267	-2.231

	2022.	2021.
Dobit prije poreza	27.940	26.961
Porez na dobit po zakonskoj stopi od 10%	2.794	2.696
Prilagodbe za :		
- Porezno nepriznati troškovi	873	546
- Porezno nepriznati prihodi	-253	-316
- Transferne cijene	1	2
- Poreske olakšice za novozaposlene	-587	-513
Porez na dobit	2.828	2.415
Efektivna poreska stopa za godinu	10.12%	8.96%
- Porez na dobit plaćen u Republici Srpskoj	-326	-203
- Porez na dobit plaćen u Brčko Distrikt BiH	-90	-30
- Nepriznate poreske olakšice	4	3
Obaveza poreza na dobit	2.416	2.185

Razlika između iznosa poreza na dobit u ovoj napomeni i bilansa uspjeha odnosi se na činjenicu da je Banka zatvorila knjige prije podnošenja konačnog Poreznog bilansa Poreskoj upravi. Razlika nije materijalna za ove finansijske izvještaje.

Promjena u odgođenoj poreznoj imovini se mogu prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na 1. januar	2.533	2.304
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Umanjenje vrijednosti Faza 1; Faza 2	589	320
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Rezerve fer vrijednosti FVOUR	712	46
Povećanje/smanjenje odgođene porezne imovine – Ostalo	-76	-137
Stanje na 31. decembar	3.758	2.533

Promjena u odgođenim poreznim obavezama se mogu prikazati kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na 1. januar	-311	-475
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Umanjenje vrijednosti Faza 1; Faza 2	-	-
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Rezerve fer vrijednosti FVOUR	157	164
Povećanje/smanjenje odgođene porezne obaveze – Ispravka rezerve fer vrijednosti FVOUR	-	-
Stanje na 31. decembar	-154	-311
Stanje na 31. decembar	3.604	2.222

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

30. ZARADA PO DIONICI

Osnovna zarada po dionici izračunata je dijeljenjem dobiti koja je na raspolaganju dioničarima sa prosječnim brojem običnih dionica tokom godine.

	2022.	2021.
Neto dobit na raspolaganju dioničarima	25.673	24.730
Prosječan broj običnih dionica tokom godine	864.733	864.733
Osnovna zarada po dionici (BAM)	29.69	28.60

Tokom 2022. i 2021. godine nije bilo efekata razrjeđivanja.

31. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Tokom redovnog poslovanja ostvareno je nekoliko bankarskih transakcija s povezanim stranama. Te su transakcije obavljene pod komercijalnim uslovima i rokovima.

Transakcije sa direktnim vlasnikom

	2022.		2021.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz, Austria	3.202	85.960	1.015	102.639
Ukupno	3.202	85.960	1.015	102.639

	2022.		2021.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Steiermarkische Bank und Sparkassen AG, Graz, Austria	1	2.181	12	2.351
Ukupno	1	2.181	12	2.351

Transakcije sa krajnjim vlasnikom

	2022.		2021.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	18.615	2.185	27.957	1.465
Ukupno	18.615	2.185	27.957	1.465

	2022.		2021.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG Beč, Austrija	65	138	1	134
Ukupno	65	138	1	134

Transakcije sa pridruženim društvima

	2022.		2021.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	5.668	1.580	7.556	2.460
Ukupno	5.668	1.580	7.556	2.460

	2022.		2021.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Sparkasse Leasing d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	233	-	420	143
Ukupno	233	-	420	143

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

31. TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Transakcije sa ostalim povezanim licima

	2022.		2021.	
	Potraživanja	Obaveze	Potraživanja	Obaveze
Erste and Steiermarkische bank d.d, Zagreb, Hrvatska	752	150	1.569	471
Erste Bank Akcionarsko Društvo, Novi Sad, Srbija	68	100	33	166
Sparkasse Bank a.d. Skopje, Sjeverna Makedonija	406	-	43	-
Erste Digital GmbH (S IT Solutions AT Spardat GmbH) Beč, Austrija	903	443	-	440
Erste Group Card Processor d.o.o, (vm,MBU), Zagreb, Hrvatska	60	136	-	14
Ukupno	2.189	829	1.645	1.091

	2022.		2021.	
	Prihodi	Rashodi	Prihodi	Rashodi
Erste and Steiermarkische bank d.d, Zagreb, Hrvatska	18	30	19	6
Erste Bank Akcionarsko Društvo, Novi Sad, Srbija	-	13	-	2
Sparkasse Bank a.d. Skopje, Sjeverna Makedonija	-	-	54	-
Erste Group Card Processor d.o.o, (vm,MBU) Zagreb, Hrvatska	10	935	-	850
Erste Digital GmbH (S IT Solutions AT Spardat GmbH) Beč, Austrija	-	1.620	-	1.742
S IT Solutions HR d.o.o, Bjelovar, Hrvatska	-	43	-	-
Ukupno	28	2.641	73	2.600

Naknade Upravi

Naknade članovima Uprave i osobama na ključnim rukovodećim položajima bile su kako slijedi:

	2022.	2021.
Bruto plate	1.248	995
Ostale naknade	139	105
Naknade članovima Nadzornog odbora	32	36
Ukupno	1.419	1.136

32. KOMISIONI POSLOVI

Imovina kojom Banka upravlja kao povjerenik za i u ime pojedinaca, zaklada i drugih institucija ne predstavlja imovinu Banke, stoga nije uključena u njen izvještaj o finansijskom položaju.

Niže u tabeli analizirana je imovina kojom Banka upravlja za i u ime svojih klijenata:

	2022.	2021.
Kredit		
Pravna lica	13.710	14.056
Stanovništvo	2.194	2.259
	15.904	16.315
Izvori finansiranja		
Agencija za zapošljavanje Federacije Bosne i Hercegovine	14.366	14.683
Ministarstvo ratnih vojnih invalida Zeničko-dobojskog kantona	227	270
Vlada Bosansko-podrinjskog kantona	799	799
Međunarodna agencija za garancije - IGA	326	326
Vlada Zeničko-dobojskog kantona	-	12
Agencija za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona	102	106
Lutheran World Federation	38	73
Stambeni fond Unsko-sanskog kantona	25	25
Agencija za zapošljavanje Bosansko-podrinjskog kantona	21	21
	15.904	16.315
Neto obaveza	-	-

Banka ne snosi rizik po ovim plasmanima, a za svoje usluge ostvaruje naknadu. Obaveze iz komisionih poslova su plasirane u kredite odobrene kompanijama i fizičkim licima u ime i za račun trećih osoba.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. REGULATORNI KAPITAL I KAPITALNI ZAHTEJEVI

Ciljevi Banke prilikom upravljanja kapitalom, koji je mnogo šira kategorija od "kapitala" iskazanog u izvještaju o finansijskom položaju su sljedeći:

- Usaglasiti se sa zahtjevima vezanim za kapital koji su propisani od strane regulatora na tržištu banaka;
- Osigurati da je Banka u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja da bi mogla obezbijediti povrat dioničarima, kao i koristi ostalim učesnicima na tržištu; i
- Održavati jaku kapitalnu osnovu koja će podržati razvoj poslovanja Banke.

Od Banke se očekuje da održava adekvatan odnos duga i kapitala. Pokazatelji solventnosti su kao što slijedi:

	2022.	2021.
Dug	1.822.644	1.652.676
Kapital	263.288	245.439
Omjer neto duga i kapitala	6.9	6.7

Adekvatnost kapitala i korištenje neto-kapitala na dnevnoj osnovi prati Uprava Banke, uzimajući u obzir smjernice FBA, koje su razvijene u svrhu supervizije. Zahtijevane informacije se podnose FBA kvartalno.

Banka kroz svoje izvještavanje provodi redoviti monitoring kretanja kapitala, ostvarene stope adekvatnosti, kao i djelovanje svih metodoloških promjena koje imaju utjecaj na kapital.

Regulatorni kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala.

Osnovni kapital Banke (u potpunosti jednak redovnom osnovnom kapitalu) se sastoji od uplaćenih dionica, vlastitih trezorskih dionica, premije dionica, zadržane neraspoređene dobiti i ostalih rezervi formiranih iz dobiti nakon oporezivanja na osnovu odluke Skupštine Banke, neto revalorizacijskih rezervi po osnovu promjena fer vrijednosti imovine (ostali ukupni rezultat), umanjen za iznose trezorskih dionica, nematerijalne imovine i odložene porezne imovine.

Dopunski kapital se sastoji od općih umanjenja vrijednosti za kreditni rizik, izračunatih kao 1,25% iznosa izloženosti ponderiranog rizikom, umanjenih za nedostajuće rezerve za kreditne gubitke po regulatornom zahtjevu. Nedostajuće rezerve za kreditne gubitke računaju se u skladu s propisima FBA. Banka računa rezerviranja za kreditne gubitke po FBA metodologiji po svakom ugovoru. Pozitivna razlika se prikazuje kao nedostajuće rezerve za kreditne gubitke.

Propisane minimalne stope kapitala su sljedeće:

- stopa redovnog osnovnog kapitala 6,75%
- stopa osnovnog kapitala 9%
- stopa regulatornog kapitala 12%

Osim regulatorno zadanih minimalnih stopa adekvatnosti Banka je također dužna osigurati zaštitni sloj za očuvanje kapitala koji se mora održavati u obliku redovnog osnovnog kapitala u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

Ukupni ponderirani rizik koji služi za izračun adekvatnosti kapitala uključuje:

- rizik ponderirane aktive i kreditnih ekvivalenata,
- pozicijski, valutni, robni rizik, i
- operativni rizik.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

33. REGULATORMI KAPITAL I KAPITALNI ZAHTJEVI (NASTAVAK)

Na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine Banka je bila usaglašena sa svim eksternim zahtjevima vezanim za kapital. Na dan 31. decembra 2022. godine, adekvatnost kapital Banke iznosila je 18,0% (2021: 18,6%).

	2022.	2021.
Osnovni kapital – Tier 1 kapital		
Plaćeni instrumenti kapitala	86.473	86.473
Premija na dionice	3.000	3.000
Ostale rezerve	45.205	45.205
Zadržana dobit	108.461	83.732
Akumulirani ostali ukupni rezultat	-5.524	2.299
Manje: Nematerijalna imovina	-3.670	-4.606
Manje: Odgođena porezna imovina	-2.373	-1.860
Manje: Značajna ulaganja u subjekte finansijskog sektora	-607	-607
Manje: Odbici od redovnog osnovnog kapitala – ostalo	-	-
Ukupno Osnovni kapital	230.965	213.636
Dopunski kapital - Tier 2 kapital		
Subordinisani dug	8.296	9.779
Odbici od dopunskog kapitala – ostalo	-	-
Ukupno Dopunski kapital	8.296	9.779
Regulatorni kapital	239.261	223.415
Ponderisani kreditni rizik (nerevidirano)	1.244.045	1.121.836
Pozicijski, valutni i robni rizik (nerevidirano)	3.880	3.661
Ponderisani operativni rizik (nerevidirano)	80.947	77.861
Ukupno ponderisani rizici	1.328.872	1.203.358
Adekvatnost kapitala (%)*	18.0	18.6

* Iznosi kapitala i ostalih bilansnih pozicija u prethodnoj tabeli su obračunati u skladu sa regulativom Agencije za bankarstvo

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA

a) Politika i strategije upravljanja rizicima

Ključna funkcija svake banke je svjesno i selektivno preuzimanje rizika, te profesionalno upravljanje takvim rizicima. Proaktivna politika i strategija upravljanja rizicima Banka ima za cilj uspostaviti uravnotežen omjer preuzetih rizika i povrata kako bi se ostvarili održivi i adekvatni povrati na kapital.

Banka koristi upravljanje rizicima i kontrolne funkcije koje su proaktivne i prilagođene njihovom poslovnom profilu i profilu preuzetih rizika, a koje se temelje na jasnoj strategiji preuzimanja rizika koja je dosljedna poslovnoj strategiji Grupe i fokusirana na rano prepoznavanje i upravljanje rizicima i trendovima. Osim dostizanja internih ciljeva djelotvornog i učinkovitog upravljanja rizicima, razvijene su strukture upravljanja rizicima i kontrolne funkcije Banke kako bi zadovoljile eksterne i regulatorne zahtjeve.

U skladu s poslovnom strategijom Banke, ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni te rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizikom kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika.

b) Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na nemogućnost druge strane da podmiri svoje ugovorne obaveze što rezultira finansijskim gubitkom Banke. Banka je usvojila politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolaterala, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjene rizika i finansijskih gubitaka.

Izloženost Banke i kategorizacija rizičnosti klijenata se stalno nadgledaju, a ukupna vrijednost zaključenih transakcija je disperzirana između prihvaćenih klijenata. Izloženost kreditima se kontrolira ograničenjima klijenata koje mjesečno pregleda i odobrava Uprava Banke kroz izvještaje koje dostavlja Sektor upravljanja rizicima.

Izuzev za navedeno u tabeli datoj ispod, knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Banke kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Klasifikacija kreditnog rizika (interni rejting)

Svrha internog rejtinga je obezbjeđivanje ispravnog prikaza kreditnog rizika u portfoliju Banke, te osiguranje ispunjenja Basel II kriterija. Interni rejting ima ključnu ulogu u procesu upravljanja kreditnim rizicima i donošenju odluka. Rejting je važan ulazni parametar za risk rezervacije, cijenu rizika, upravljanja kapitalom i kreditne odluke. Interni rejting je preduslov za bilo koji kreditni zahtjev i/ili odobrenje.

Svi rejting relevantni klijenti i grupe klijenata (odnosno svi dužnici sa dužničkom ili sudužničkom relacijom u odnosu na relevantne izloženosti rizicima i jemci) moraju biti ocijenjeni.

Izračun umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke obavlja se na mjesečnoj osnovi, na nivou izloženosti/imovine, u valuti izloženosti. Za izračunavanje rezervi za gubitke primjenjuje se ECL model koji se temelji na pristupu u tri faze koji vodi do 12-mjesečnog ECL ili doživotnog ECL-a.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (Nastavak)

Pristup na temelju faza (eng. stage) znači da ako finansijska imovina nije priznata kao kupljena ili nastala finansijska imovina umanjene vrijednosti (POCI), tj. finansijska imovina umanjene kreditne vrijednosti pri početnom priznavanju, onda ovisno o statusu umanjenja vrijednosti i procjeni povećanja kreditnog rizika, finansijska imovina se raspoređuje u jednu od sljedećih faza:

1) Faza 1 uključuje:

a) Finansijsku imovinu pri početnom priznavanju, osim:

i) POCI imovine

ii) Imovine čije je početno (bilansno) priznavanje potaknuto prvom upotrebom obavezujuće kreditne obaveze date drugoj ugovornoj strani za koju je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog statusa od potpisivanja (početnog priznavanja) te kreditne obaveze, ali koja nije u defaultu u vrijeme takve prve upotrebe

b) Finansijska imovina koja ispunjava uslove niskog kreditnog rizika

c) Finansijska imovina bez značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja bez obzira na njenu kreditnu kvalitetu.

U fazi 1 rezerve za gubitke kreditnog rizika izračunavaju se kao 12-mjesečni očekivani kreditni gubitak.

2) Faza 2 uključuje finansijsku imovinu sa značajnim povećanjem kreditnog rizika, ali ne i kreditno umanjenu na datum izvještavanja, uključujući početno priznatu imovinu opisanu pod 1) a) ii) iznad.

U fazi 2 rezerve za gubitke kreditnog rizika izračunavaju se kao doživotni očekivani kreditni gubitak.

3) Faza 3 uključuje finansijsku imovinu koja je kreditno umanjena na datum izvještavanja. U trećoj fazi rezerve za kreditni gubitak izračunavaju se kao doživotni očekivani kreditni gubitak. Umanjenje vrijednosti se definiše kao nastanak jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće tokove gotovine finansijske imovine. Svi događaji koji su uključeni u definiciju umanjene kreditne vrijednosti razmatraju se u definiciji defaulta koja se koristi u Banci.

Definicija statusa neispunjavanja obaveza (defaulta) i oporavka

U Banci se primjenjuje sljedeća definicija defaulta: Default je kada jedan ili oba sljedeća događaja nastanu:

- klijent kasni više od 90 dana sa bilo kojom materijalnom kreditnom obavezom, ili
- smatra se nevjerovatnim da će klijent platiti svoje kreditne obaveze u cjelosti bez realizacije kolaterala.

Kada je klijent u default-u, to znači da je njegov finansijski instrument kreditno umanjen odnosno u statusu neispunjavanja obaveza, te mu se tom prilikom interni rejting "R" dodjeljuje. To dalje znači da su svi finansijski instrumenti klijenta defaultnog klijenta umanjene kreditne vrijednosti. Ako je klijent poboljšao na rejting koji nije default, tada sva njegova finansijska imovina više neće biti kreditno umanjena.

Materijalnost dospjele kreditne obaveze ocjenjuje se prema pragu, koji je definisan od strane nadležnih regulatornih tijela. Ovaj prag odražava razinu rizika koji nadležno tijelo smatra razumnim.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Definicija statusa neispunjavanja obaveza (defaulta) i oporavka (nastavak)

Definicija neispunjavanja obaveza je promijenjena u tretmanu zajedničke obaveze. Povezano lice se tretira kao klijent u pogledu rizika. Ako povezano lice prelazi 90 DPD onda svi klijenti ovog povezanog lica automatski ne ispunjavaju obaveze. Zajednička kreditna obaveza sa drugim dužnicima i povezana sa jednim od ovih neispunjenih klijenata se posebno procjenjuje, što znači da ako jedan ili više obveznika zajedničke kreditne obaveze kasni sa svojim pojedinačnim izloženostima i ako nakon procjene barem jedan preostali sudužnik može ispuniti obavezu, povezano lice i sudužnik ostaju u radu.

Zajednička kreditna obaveza sa drugim dužnicima i povezana sa jednim od ovih klijenata sa kašnjenjem mora se posebno procijeniti.

Ako svi pojedinačni obveznici povezanih lica kasne sa plaćanjem, sva njihova povezana lica sa istim skupom obveznika (dodijeljeni istoj grupi) automatski se smatraju neispunjenima.

Proces procjene PD-a

Proces procjene PD-ija se vrši u zavisnosti od dostupnih podataka i adekvatnosti samih podataka za određeni portfolio. Shodno tome primjenjuje se procjena cjeloživotnog PD-ija na osnovu metodološkog koncepta matične grupacije.

Za portfolio pravnih lica koristi se metoda analize prosječne stope defaulta. Ova se metoda temelji na brojanju svih migracija iz svakog posmatrnog rejtinga u default/ne-default u određenom vremenskom periodu.

EAD

EAD, izloženost prema gubitku, čini ukupna izloženost (iznos) koja je podložna rezervacijama kreditnog rizika u skladu sa MSFI 9. Banka izračun EAD-a razlikuje na bilansnom i vanbilansnom dijelu. Generalno, u obzir se uzima bruto amortizirani trošak (GCA) i potencijalna buduća izloženost koja je najbolja procjena izdataka potrebnih u odnosu na bezuslovno obavezano buduće zaduživanje ili druge vanbilansne stavke kao što su garancije / akreditivi. Potencijalna buduća izloženost se procjenjuje koristeći faktor kreditne pretvorbe (CCF), koji se može definisati kao pokazatelj iskorištenosti za vanbilansne stavke kao što su garancije, akreditivi i instrumenti s karakteristikama kreditne linije (npr. tekući račun debitne ili kreditne kartice), što predstavlja neizvjesnosti iznosa koji se priznaje kao vanbilansna rezerva, kojim se bavi raznim sredstvima u skladu s okolnostima.

U procjeni potencijalne buduće izloženosti, Banka procjenjuje vrijeme i iznos potencijalnih gotovinskih odliva. Gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezervisanja treba je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obaveze.

Procjena potencijalne buduće izloženosti se diferencira za dio portfolia za koji se u obzir uzimaju očekivani tokovi gotovine iz otplatnog plana te za onaj dio portfolia za koji isto nije primjenljivo.

LGD

Parametar LGD (loss given default) opisuje postotak nepodmirenih obaveza u trenutku neplaćanja (EAD) u slučaju neplaćanja. Generalni pristup je da se parametar Loss Given Default (LGD) procjenjuje na temelju pokazatelja oporavka migracije matrice. LGD koji Banka koristi za izračunavanje gubitaka zbog umanjenja vrijednosti kredita i drugih potraživanja baziran je na homogenim grupama, a na kraju se izračunava na nivou aktive, uzimajući u obzir preostali rok dospijanja sredstva, kao i karakteristike segmenta za koji se aktiva odnosi. Pored toga, za neisplaćene izloženosti Banka primjenjuje strožije LGD vrijednosti od izračunatih za određene segmente portfolija stanovništva, obzirom da je uzorak bio prilično mali.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Podaci o budućim događajima

Banka za mjerenje ECL koristi općeprihvaćene podatke o budućim događajima. Da bi uključila različite makro scenarije, Banka je koristila tri različita scenarija (pad, osnovni, rast). Ovi scenariji su dobiveni od Erste Grupe.

Posljednji primjenjeni scenariji za 2022. godinu prikazani su u nastavku:

Scenarij	Vjerovatnoće scenarija		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2023	2024	2025
Pad	59%	59%	59%
Osnovni	40%	40%	40%
Rast	1%	1%	1%

Scenarij	Stopa rasta GDP-a		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2023	2024	2025
Pad	0,00%	-0.05%	-0.10%
Osnovni	2.40%	2.80%	3.00%
Rast	4.63%	5.03%	5.23%

Scenarij	Stopa inflacije		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2023	2024	2025
Pad	8.05%	7.39%	6.86%
Osnovni	4.50%	3.80%	3.30%
Rast	3.24%	2.54%	2.04%

Scenarij	Stopa nezaposlenosti		
	Godina 1	Godina 2	Godina 3
	2023	2024	2025
Pad	16.83%	16.33%	15.93%
Osnovni	15.70%	15.20%	14.80%
Rast	14.49%	13.99%	13.59%

Vjerovatnoće za tri scenarija (pad, osnovni, rast) izračunavaju se u koordinaciji sa Erste Grupom. Za period 2023.-2025. godina korištene makrovarijable su preuzete od Erste Grupe.

Grupisanje finansijske imovine mjerene na kolektivnom pristupu

Grupisanje finansijske imovine mjerene na kolektivnom pristupu se primjenjuje u slučajevima:

- Kada nema objektivnih dokaza o umanjenju vrijednosti ili
- Kada postoje dokazi o umanjenju vrijednosti, ali izloženosti nije pojedinačno značajna.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Podaci o budućim događajima (nastavak)

Grupisanje finansijske imovine mjerene na individualnom pristupu

Grupisanje finansijske imovine mjerene na individualnom pristupu se vrši na osnovu važećih regulatornih smjernica koje definišu prag značajnosti za izloženosti koje se smatraju pojedinačno značajnim.

U slučaju Sparkasse Bank d.d. BiH ovaj prag iznosi 150 hiljada BAM. Individualno značajna izloženost se individualno testira na objektivni dokaz o umanjenju.

Metodologija za POCI

POCI imovina nije dio prijenosa u fazama bez obzira na promjenu klijenta u kreditnom riziku nakon početnog priznavanja POCI imovine, POCI imovina podliježe očekivanim doživotnim kreditnim gubicima od početnog priznavanja do potpunog deprižnavanja. Nadalje, očekivani doživotni kreditni gubici, koji se očekuju na datum početnog priznavanja POCI imovine, moraju se uzeti u obzir pri izračunu fer vrijednosti imovine na taj datum i ne priznaju se kao rezerve za kreditne gubitke (dok naknadne promjene u tim prvobitnim očekivanjima rezultiraju samo priznavanjem rezervi za kreditne gubitke samo ako rezultiraju nižim očekivanjima u odnosu na datum početka, dok se oni koji rezultiraju boljim očekivanjima u odnosu na datum početka priznavanja priznaju kao povećanje bruto knjigovodstvene vrijednosti POCI imovine). Zbog svih tih razloga, POCI se definiše kao "faza" sam po sebi, budući da se POCI imovina nikada nije u potpunosti ponašala ni kao imovina faze 3, niti kao imovina faze 2 ili 1, bez obzira na promjene u kreditnom riziku klijenta nakon početnog priznavanja. Prema preporukama FBA, za sve POCI ugovore, nakon inicijalnog priznavanja najmanje minimalni regulatorni CLA se obračunava na osnovu dana kašnjenja.

Značajno povećanje kreditnog rizika (Significant increase of credit risk – SICR)

Banka zasniva svoju procjenu značajnog povećanja kreditnog rizika na osnovu redovne mjesečne procjene kvalitativnih i/ili kvantitativnih pokazatelja kreditnog boniteta klijenata. Kvalitativni elementi uključuju indikatore koji su rezultat redovnog procesa praćenja klijenata kroz sistem ranog upozorenja klijenata (eng. skr. EWS) kao i druge elemente (npr. dane kasnjenja) i podatke dostupne Banci. Kvantitativni elementi se oslanjaju na praćenje apsolutne i relativne promjene vjerovatnoće defaulta komitenta u odnosu počevši od datuma inicijalnog priznavanja određenog finansijskog plasmana.

Kreditna izloženost

U kreditnu izloženost uvršteni su svi finansijski instrumenti kojima Banka raspolaže osim novca u blagajni i stanja na računima kod CBBH.

Minimalne stope za očekivane kreditne gubitke

Kao što je opisano u Napomeni 2. Odluka o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka (u daljem tekstu „Odluka“) propisuje minimalne stope ispravke vrijednosti za kreditne gubitke po različitim nivoima. Takođe, Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje rasta kamatnih stopa propisane su dodatne, strože stope za očekivane kreditne gubitke za ugovore koji ispunjavaju kriterijume navedene u navedenoj Odluci.

Kada je riječ o vrijednosti očekivanih kreditnih gubitaka izračunatoj u skladu s metodologijom Banka će primijeniti minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka definirane u ovom odjeljku, koristeći onu koja je veća od sljedećih vrijednosti:

- vrijednost očekivanih kreditnih gubitaka izračunata u skladu sa internom metodologijom
- vrijednost očekivanih kreditnih gubitaka izračunata korištenjem minimalnih stopa očekivanih kreditnih gubitaka kako je definirano u Odluci.

Minimalne stope su prikazane ispod.

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 1

Za izloženosti klasifikovane u nivo kreditnog rizika 1, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u najmanje datim iznosima:

1. za izloženosti sa malim kreditnim rizikom - 0,1% izloženosti,
2. za izloženosti prema centralnim vladama i centralnim bankama izvan Bosne i Hercegovine, koje imaju kreditnu ocjenu priznate vanjske institucije za procjenu kreditnog rejtinga, a koje su u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke svrstane u srednji kreditni kvalitet 3 i 4 - 0,1% izloženosti,
3. za izloženosti prema bankama i drugim subjektima iz finansijskog sektora koji imaju kreditnu procjenu priznate eksterne institucije za ocjenu kreditnog rejtinga koji su, u skladu sa članom 69. Odluke o izračunavanju kapitala banke, klasifikovani u nivoe kreditnog kvaliteta 1, 2 ili 3 - 0,1% izloženosti,
4. za sve ostale izloženosti - 0,5% izloženosti.
5. Za kreditne izloženosti sa varijabilnom ili fiksnom kamatnom stopom alociranom u nivo kreditnog rizika 1, u skladu sa odredbama člana 18. Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, Banka je dužna da utvrdi očekivane kreditne gubitke u iznosu ispod 2% izloženosti, ako je razlika između novo utvrđene efektivne kamatne stope i efektivne kamatne stope koju je banka primjenila na referentni datum, na postojećeg zajmoprimca, čija će izloženost biti izmjenjena u odnosu na postojeću izloženost. U slučaju da postoji razlika između ugovorene kamatne stope za novog dužnika i efektivne kamatne stope za postojećeg klijenta na referentni datum, doći će do značajnog povećanja kamatne stope.

Očekivani kreditni gubitak za izloženosti u vidu gotovine u blagajni i gotovine u banci iznosi 0%, pod uslovom da su ispunjeni svi uslovi koji se odnose na zaštitu imovine propisani podzakonskim aktom kojim se uređuje sistem internih kontrola u Banci.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 2

Za izloženosti klasifikovane u nivo kreditnog rizika 2, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosu većem od 5% izloženosti.

Za postojeće kreditne izloženosti koje su prethodno raspoređene u klasu kreditnog rizika 2, u skladu sa odredbama člana 19. Odluke o upravljanju kreditnim rizikom i utvrđivanju očekivanih kreditnih gubitaka, pri čemu je tokom kreditne izloženosti utvrđeno značajno povećanje kamatne stope. U procesu praćenja rizika, banka neće utvrditi očekivane kreditne gubitke u iznosu ispod 12% izloženosti.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 3

Za izloženosti klasifikovane u nivo 3 kreditnog rizika, Banka treba da utvrdi i evidentira u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosima definiranim u Tabeli 1 ili Tabeli 2, kao minimum.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti osigurane prihvatljivim kolateralom:

Br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	Do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	25%
3.	od 271 do 365 dana	40%
4.	od 366 do 730 dana	60%
5.	od 731 do 1460 dana	80%
6.	preko 1460 dana	100%

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za izloženosti koje nisu osigurane prihvatljivim kolateralom:

Br.	Dani kašnjenja	Minimalni očekivani kreditni gubitak
1.	do 180 dana	15%
2.	od 181 do 270 dana	45%
3.	od 271 do 365 dana	75%
4.	od 366 do 456 dana	85%
5.	preko 456 dana	100%

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za fazi 3 (nastavak)

Banka utvrđuje minimalne očekivane kreditne gubitke u skladu sa dijagramom ispod:

<i>Izloženost djelomično osigurana prihvatljivim kolateralom</i>		<i>Očekivani gubici prema tabeli 2</i>
<i>Izloženost djelomično osigurana prihvatljivim kolateralom</i>	<i>Osigurani dio</i>	<i>Očekivani gubici prema tabeli 1</i>
	<i>Neosigurani dio</i>	

Ako je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti. Stoga procjena budućih tokova gotovine od prihvatljivog kolaterala svedena na sadašnju vrijednost mora biti veća od 20% takve izloženosti.

U slučaju da Banka ne uspije naplatiti potraživanja u periodu od tri godine, morat će evidentirati u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti.

U slučaju restrukturiranih izloženosti, Banka će, tokom svakih 12 mjeseci perioda oporavka, održavati očekivane kreditne gubitke na istom nivou pokrića koji je formiran nakon odobrenja za restrukturiranje, koji ne može biti manji od 15% izloženosti.

Banka je dužna da u svojim knjigama utvrdi i evidentira očekivane kreditne gubitke u iznosu od 100% izloženosti za svako treće i naknadno restrukturiranje prethodno restrukturirane izloženosti, koja je u trenutku restrukturiranja bila klasifikovana u fazu 3 ili u imovinu POCI-a, osim za situacije u kojima je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti.

Za izloženosti kod kojih klijent nije ispunio svoje obaveze prema Banci u roku od 60 dana od dana zahtjeva za plaćanjem po prethodno izdanoj garanciji, najkasnije, Banka će biti dužna utvrditi i evidentirati u svojim knjigama očekivane kreditne gubitke u iznos od 100%, osim u situacijama kada je Banka preduzela relevantne pravne radnje i ako može dokumentovati vjerovatnoću naplate od prihvatljivog kolaterala tokom naredne tri godine, tada ne mora povećati nivo očekivanih kreditnih gubitaka preko 80% izloženosti.

Za NPL-ove se smatra da postoji neizvjesnost naplate prihoda od kamata, pa će se stoga priznavanje ove imovine u bilansu uspjeha odgoditi do njihove naplate. Takva potraživanja od kamata evidentirat će se u knjigama Banke do njihove naplate.

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja od faktoringa i finansijskog lizinga, kao i ostala potraživanja

Stope očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, potraživanja od faktoringa i finansijskog lizinga, kao i ostala potraživanja date su ispod:

Minimalne stope očekivanih kreditnih gubitaka

<i>Br.</i>	<i>Dani kašnjenja</i>	<i>Minimalni očekivani kreditni gubitak</i>
1.	<i>bez kašnjenja u materijalno značajnom iznosu</i>	0.5%
2.	<i>do 30 dana</i>	2%
3.	<i>od 31 do 60 dana</i>	5%
4.	<i>od 61 do 90 dana</i>	10%
5.	<i>od 91 do 120 dana</i>	15%
6.	<i>od 121 do 180 dana</i>	50%
7.	<i>od 181 do 365 dana</i>	75%
8.	<i>preko 365 dana</i>	100%

Pri određivanju broja dana kašnjenja za potraživanja, Banka će uzeti u obzir neizvršenje obaveza u otplati obaveza prema banci u materijalno značajnom iznosu.

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Usklađenje između bruto i neto knjigovodstvene vrijednosti različitih komponenti kreditne izloženosti

2022.					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	Izloženost kreditnom riziku	Rezervisanja	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost	
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	27.027	-89	-	-	26.938
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	152.220	-152	-6.908	-	145.312
Dužnički vrijednosni papiri	152.220	-152	-6.908	-	145.312
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.476.437	-69.249	-	-	1.407.188
Depoziti kod kreditnih institucija	65.633	-63	-	-	65.570
Kredit i potraživanja od klijenata	1.410.804	-69.186	-	-	1.341.618
Potencijalne kreditne obaveze	478.285	-12.761	-	-	465.524
Ukupno	2.133.969	-82.251	-6.908		2.044.962

2021.					
Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	Izloženost kreditnom riziku	Rezervisanja	Rezerve fer vrijednosti	Neto knjigovodstvena vrijednost	
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	64.530	-279	-	-	64.251
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	161.929	-162	1.776	-	163.705
Dužnički vrijednosni papiri	161.929	-162	1.776	-	163.705
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.297.687	-85.418	-	-	1.212.269
Depoziti kod kreditnih institucija	9.779	-10	-	-	9.769
Kredit i potraživanja od klijenata	1.287.908	-85.408	-	-	1.202.500
Potencijalne kreditne obaveze	432.526	-7.551	-	-	424.975
Ukupno	1.956.672	-93.410	1.776		1.865.200

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po pripadnosti (poslovnom segmentu) i finansijskom instrumentu

2022.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po videnju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Finansijska imovina po amortizovanom trošku		Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Depoziti kod drugih banaka	Kredit i potraživanja od klijenata		
Države	-	-	152.220	-	14.943	2.050	169.213
Kreditne institucije	27.027	-	-	65.633	-	4.259	96.919
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	11.485	2.229	13.714
Nefinansijske institucije	-	-	-	-	768.630	437.693	1.206.323
Stanovništvo	-	-	-	-	615.746	32.054	647.800
Ukupno	27.027	-	152.220	65.633	1.410.804	478.285	2.133.969

2021.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po videnju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Finansijska imovina po amortizovanom trošku		Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Depoziti kod drugih banaka	Kredit i potraživanja od klijenata		
Države	-	-	161.929	-	6.003	860	168.792
Kreditne institucije	64.530	-	-	9.779	-	3.776	78.085
Ostale finansijske institucije	-	-	-	-	12.278	1.303	13.581
Nefinansijske institucije	-	-	-	-	653.865	394.756	1.048.621
Stanovništvo	-	-	-	-	615.762	31.831	647.593
Ukupno	64.530	-	161.929	9.779	1.287.908	432.526	1.956.672

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrumentu

2022.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Finansijska imovina po amortizovanom trošku		Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Depoziti kod drugih banaka	Kredit i potraživanja od klijenata		
I. Prirodni resursi i roba	-	-	-	-	57.143	28.778	85.921
II. Snabdijevanje energijom	-	-	-	-	51.057	24.985	76.042
III. Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	144.648	157.116	301.764
IV. Automobilska industrija	-	-	-	-	19.387	24.458	43.845
V. Ciklični potrošački proizvodi	-	-	-	-	162.837	53.338	216.175
VI. Neciklični potrošački proizvodi	-	-	-	-	107.346	40.395	147.741
VII. Proizvodnja mašina	-	-	-	-	27.892	13.032	40.924
VIII. Prijevoz i skladištenje	-	-	-	-	64.582	36.929	101.511
IX. Telekomunikacije, mediji i tehnologija	-	-	-	-	51.600	29.010	80.610
X. Zdravstvo i usluge	-	-	-	-	26.191	29.554	55.745
XI. Hotelljerstvo, igre na sreću i zabava	-	-	-	-	50.666	1.632	52.298
XII. Nekretnine	-	-	-	-	12.570	331	12.901
XIII. Javni sektor	-	-	152.220	-	14.944	1.400	168.564
XIV. Finansijske usluge	27.027	-	-	65.633	12.011	6.547	111.218
XV. Stanovništvo	-	-	-	-	607.930	30.780	638.710
Ukupno	27.027	-	152.220	65.633	1.410.804	478.285	2.133.969

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrumentu (nastavak)

2021.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Finansijska imovina po amortizovanom trošku		Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Depoziti kod drugih banaka	Kredit i potraživanja od klijenata		
I. Prirodni resursi i roba	-	-	-	-	56.699	22.923	79.622
II. Snabdijevanje energijom	-	-	-	-	41.105	20.246	61.351
III. Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	123.938	132.048	255.986
IV. Automobilska industrija	-	-	-	-	14.498	18.822	35.320
V. Ciklični potrošački proizvodi	-	-	-	-	143.296	65.957	209.253
VI. Necklični potrošački proizvodi	-	-	-	-	108.232	36.043	144.275
VII. Proizvodnja mašina	-	-	-	-	19.675	8.998	28.673
VIII. Prijevoz i skladištenje	-	-	-	-	53.089	39.917	93.006
IX. Telekomunikacije, mediji i tehnologija	-	-	-	-	26.315	23.375	49.690
X. Zdravstvo i usluge	-	-	-	-	21.126	22.118	43.244
XI. Hotelijerstvo, igre na sreću i zabava	-	-	-	-	40.439	6.593	47.032
XII. Nekretnine	-	-	-	-	10.642	232	10.874
XIII. Javni sektor	-	-	161.929	-	6.003	-	167.932
XIV. Finansijske usluge	64.530	-	-	9.779	12.786	5.114	126.256
XV. Stanovništvo	-	-	-	-	608.065	30.140	638.205
Ukupno	64.530	-	161.929	9.779	1.287.908	432.526	1.956.672

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrumentu

2022.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po videnju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina po amortizovanom trošku				Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
		Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Depoziti kod drugih banaka	Kredit i potraživanja od klifjenata		
Poljoprivreda i šumarstvo	-	-	-	-	9.185	788	9.973
Rudarstvo	-	-	-	-	8.534	103	8.637
Proizvodnja	-	-	-	-	205.930	82.310	288.240
Snabdijevanje energijom i vodom	-	-	-	-	32.141	11.661	43.802
Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	60.639	111.506	172.145
Trgovina	-	-	-	-	287.513	172.978	460.491
Transport i komunikacije	-	-	-	-	85.561	46.322	131.883
Ugostiteljstvo	-	-	-	-	20.774	912	21.686
Finansijske i usluge osiguranja	27.027	-	-	65.633	12.011	6.547	111.218
Nekretnine	-	-	-	-	12.294	296	12.590
Usluge	-	-	-	-	5.124	1.257	6.381
Javni sektor	-	-	152.220	-	24.670	2.657	179.547
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	-	-	-	-	38.496	10.168	48.664
Stanovništvo	-	-	-	-	607.932	30.780	638.712
Ukupno	27.027	-	152.220	65.633	1.410.804	478.285	2.133.969

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)
Izloženost kreditnom riziku po industriji i finansijskom instrumentu (nastavak)

2021.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti – depoziti po viđenju kod kreditnih institucija	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz BU	Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	Finansijska imovina po amortizovanom trošku		Potencijalne kreditne obaveze	Ukupno
				Depoziti kod drugih banaka	Kredit i potraživanja od klijenata		
Poljoprivreda i šumarstvo	-	-	-	-	6.336	722	7.058
Rudarstvo	-	-	-	-	9.316	413	9.729
Proizvodnja	-	-	-	-	183.626	69.945	253.571
Snabdijevanje energijom i vodom	-	-	-	-	22.476	9.959	32.435
Građevina i građevinski materijali	-	-	-	-	55.124	95.552	150.676
Trgovina	-	-	-	-	248.618	150.721	399.339
Transport i komunikacije	-	-	-	-	70.287	48.219	118.506
Ugostiteljstvo	-	-	-	-	19.343	771	20.114
Finansijske i usluge osiguranja	64.530	-	-	9.779	12.786	5.098	92.193
Nekretnine	-	-	-	-	10.066	200	10.266
Usluge	-	-	-	-	4.018	474	4.492
Javni sektor	-	-	161.929	-	13.021	3.621	178.571
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	-	-	-	-	24.826	16.691	41.517
Stanovništvo	-	-	-	-	608.065	30.140	638.205
Ukupno	64.530	-	161.929	9.779	1.287.908	432.526	1.956.672

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i fazi

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (NASTAVAK)

Izloženost kreditnom riziku po industriji i fazi (nastavak)

2021.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i OUR)	Garancije akreditivi i okviri	Ukupno
Pojoprivreda i šumarstvo	3.346	3149	128	-	6.623	435	7.058
Rudarstvo	9.493	-	73	-	9.566	163	9.729
Proizvodnja	187.736	26.509	2.097	383	216.725	36.844	253.569
Snabdijevanje energijom i vodom	15.390	11.076	-	-	26.466	5.970	32.436
Gradevina i građevinski materijali	54.852	11.163	1.261	-	67.276	83.400	150.676
Trgovina	262.712	21.605	5.774	720	290.811	108.529	399.340
Transport i komunikacije	73.158	13.661	1.609	164	88.592	29.914	118.506
Ugostiteljstvo	9.284	10.286	53	5	19.628	485	20.113
Finansijske i usluge osiguranja	85.815	1.314	-	-	87.129	5.064	92.193
Nekretnine	3.998	6.228	39	-	10.265	-	10.265
Usluge	3.429	831	-539	-	3.721	233	3.954
Javni sektor	174.770	2857	25	34	177.686	885	178.571
Obrazovanje, zdravstvo i umjetnost	15.247	14.236	1.402	45	30.930	11.127	42.057
Stanovništvo	530.806	57.390	49.016	993	638.205	-	638.205
Ukupno	3.346	3149	128	-	6.623	435	7.058
Pojoprivreda i šumarstvo	1.430.036	180.305	60.938	2.344	1.673.623	283.049	1.956.672

2021.

Garancije akreditivi i okviri	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Ukupno	255.224	27.703	122	283.049

Izloženost kreditnom riziku po fazi

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Ukupno
Izloženost kreditnom riziku 31. decembar 2022.	1.488.554	273.611	41.704	2.150	1.806.019
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	82,42%	15,15%	2,31%	0,12%	100,00%
Izloženost kreditnom riziku 31. decembar 2021.	1.430.036	180.305	60.938	2.344	1.673.623
Udio u ukupnoj izloženosti kreditnom riziku	85,45%	10,77%	3,64%	0,14%	100,00%

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po regiji i fazi

2022.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Garancije akreditivi i okviri	Ukupno
Tržište Erste Grupe	81.851	-	-	-	81.851	4.035	85.886
Austrija	71.862	-	-	-	71.862	4.035	75.897
Češka	-	-	-	-	-	-	-
Hrvatska	9.921	-	-	-	9.921	-	9.921
Srbija	68	-	-	-	68	-	68
Ostale zemlje EU	109.816	-	-	-	109.816	-	109.816
Slovenija	14.906	-	-	-	14.906	-	14.906
Ostale EU države	94.910	-	-	-	94.910	-	94.910
Tržišta u razvoju	1.296.887	273.611	41.704	2.150	1.614.352	323.915	1.938.267
BiH	1.296.887	273.611	41.704	2.150	1.614.352	323.915	1.938.267
Ukupno	1.488.554	273.611	41.704	2.150	1.806.019	327.950	2.133.969
2021.	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Izloženost kreditnom riziku (AC i FVOCI)	Garancije akreditivi i okviri	Ukupno
Tržište Erste Grupe	86.541	-	-	-	86.541	3.551	90.092
Austrija	72.799	-	-	-	72.799	3.551	76.350
Češka	-	-	-	-	-	-	-
Hrvatska	13.709	-	-	-	13.709	-	13.709
Srbija	33	-	-	-	33	-	33
Ostale zemlje EU	91.560	-	-	-	91.560	-	91.560
Slovenija	-	-	-	-	-	-	-
Ostale EU države	91.560	-	-	-	91.560	-	91.560
Tržišta u razvoju	1.251.935	180.305	60.938	2.344	1.495.522	279.498	1.775.020
BiH	1.251.935	180.305	60.938	2.344	1.495.522	279.498	1.775.020
Ukupno	1.430.036	180.305	60.938	2.344	1.673.623	283.049	1.990.719

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Izloženost kreditnom riziku po finansijskim instrumentima i kolateralima

2022.	Izloženost kreditnom riziku	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	MSFI9 relevantno	
		Kolaterali ukupno	Garancije	Nekretnine	Ostalo	Nije dospel niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	27.027	-	-	-	-	27.027	-
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	152.220	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	1.476.437	468.717	50.901	367.269	50.547	1.380.990	52.191
Depoziti kod drugih banaka	65.633	-	-	-	-	65.633	-
Kredit i potraživanja od klijenata	1.410.804	468.717	50.901	367.269	50.547	1.315.357	52.191
Potencijalne kreditne obaveze	478.285	53.217	-	37.280	15.937	459.645	391
Ukupno	2.133.969	521.934	50.901	404.549	66.484	2.019.882	70.440
							43.647

2021.	Izloženost kreditnom riziku	Kolateralizirano od			Izloženost kreditnom riziku umanjena za kolateral	MSFI9 relevantno	
		Kolaterali ukupno	Garancije	Nekretnine	Ostalo	Nije dospel niti je umanjena vrijednost	Dospjelo, ali nije umanjena vrijednost
Ostali depoziti po viđenju	34.033	-	-	-	-	34.033	-
Finansijska imovina koja se drži radi trgovanja	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina koja se mjeri po fer vrijednosti kroz OUR	-	-	-	-	-	-	-
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	161.929	-	-	-	-	161.929	-
Depoziti kod drugih banaka	1.362.231	476.982	11.628	388.407	76.947	1.265.666	33.462
Kredit i potraživanja od klijenata	74.310	-	-	-	-	74.310	-
Potencijalne kreditne obaveze	1.287.921	476.982	11.628	388.407	76.947	1.191.356	33.462
Ukupno	432.526	25.672	4.066	16.103	5.503	152.368	12
	1.990.719	502.654	15.694	404.510	82.450	1.613.996	33.462
							63.115

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima

2022.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Faza 1	27.027	169.213	69.892	13.714	934.190	537.322	1.751.358
	Nije dospjelo ili u kašnjenju <= 30 dana	-	-	-	-	256.337	77.093	333.430
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	67	523	590
	Faza 1	-	-	-	-	150	-	150
	Faza 2	-	-	-	-	2.096	2.696	4.792
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	3.948	1.575	5.523
Neprihodujuća izloženost	Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje <= 90 dana	-	-	-	-	232	217	449
	Kašnjenje > 90 dana <=	-	-	-	-	-	-	-
	180 dana	-	-	-	-	1.136	2.066	3.202
	Kašnjenje > 180 dana <=	-	-	-	-	-	9	9
	1 godine	-	-	-	-	926	4.899	5.825
	Kašnjenje > 1 godine <=	-	-	-	-	28	14	42
	5 godina	-	-	-	-	6.493	20.502	26.995
	POCI	-	-	-	-	414	273	687
	Faza 3	-	-	-	-	6	537	543
	POCI	-	-	-	-	300	74	374
							Ukupno	2.133.969

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima (nastavak)

2021.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Nije dospjelo ili u kašnjenju <= 30 dana	Faza 1 34.033	168.792	44.052	12.267	888.245	537.838	1.685.227
		Faza 2	-	-	1.314	139.335	57.085	197.734
		Faza 3	-	-	-	-	-	-
		POCI	-	-	-	-	-	-
	Kašnjenje > 30 dana <= 90 dana	Faza 1	-	-	-	4	166	170
		Faza 2	-	-	-	-	-	30
		Faza 3	-	-	-	8.283	1.992	10.275
		POCI	-	-	-	-	-	-
	Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje <= 90 dana	Faza 3	-	-	-	-	-	-
			-	-	-	2.492	2.180	4.672
Neprihodujuća izloženost	Kašnjenje > 90 dana <= 180 dana	Faza 3	-	-	-	543	481	1.024
		POCI	-	-	-	919	2.140	3.059
	Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	Faza 3	-	-	-	9	44	53
		POCI	-	-	-	1.208	4.669	5.877
	Kašnjenje > 1 godine <= 5 godina	Faza 3	-	-	-	-	89	89
		POCI	-	-	-	6.201	28.159	34.360
	Kašnjenje > 5 godina	Faza 3	-	-	-	539	272	811
		POCI	-	-	-	648	12.444	13.092
			-	-	-	165	34	199
							Ukupno	1.956.672

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima – umanjenja vrijednosti

2022.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Nije dospjelo ili u kašnjenju ≤ 30 dana	Faza 1	-	-250	-172	-274	-3.363	-17.491
		Faza 2	-	-	-	-19.262	-6.826	-26.088
		Faza 3	-	-	-	-	-	-
		POCI	-	-	-	-10	-78	-88
	Kašnjenje > 30 dana ≤ 90 dana	Faza 1	-	-	-	-9	-	-9
		Faza 2	-	-	-	-218	-800	-1.018
		Faza 3	-	-	-	-	-	-
		POCI	-	-	-	-	-	-
	Malo vjerovatno da će platiti	Faza 3	-	-	-	-3.597	-981	-4.578
	nedospjeli ili kašnjenje ≤ 90 dana	POCI	-	-	-	-39	-34	-73
Neprihodujuća izloženost	Kašnjenje > 90 dana ≤ 180 dana	Faza 3	-	-	-	-579	-962	-1.541
		POCI	-	-	-	-	-7	-7
	Kašnjenje > 180 dana ≤ 1 godina	Faza 3	-	-	-	-668	-3.180	-3.848
		POCI	-	-	-	-21	-12	-33
	Kašnjenje > 1 godine ≤ 5 godina	Faza 3	-	-	-	-6.074	-19.852	-25.926
		POCI	-	-	-	-385	-258	-643
	Kašnjenje > 5 godina	Faza 3	-	-	-	-6	-537	-543
		POCI	-	-	-	-293	-72	-365
							Ukupno	-82.251

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

b) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Informacije o kvalitetnim izloženostima i nekvalitetnim izloženostima – umanjena vrijednosti (nastavak)

2021.	Faza	Centralna banka	Države	Kreditne institucije	Ostale finansijske institucije	Nefinansijske institucije	Domaćinstva	Ukupno
Prihodujuća izloženost	Nije dospjelo ili u kašnjenju ≤ 30 dana	-347	-236	-29	-270	-13.247	-3.623	-17.684
	Faza 1	-	-	-	-66	-12.460	-6.448	-18.974
	Faza 2	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-	-	-
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 1	-	-	-	-	-1	-24	-25
Kašnjenje > 30 dana ≤ 90 dana	Faza 2	-	-	-	-	-1	-	-1
	Faza 3	-	-	-	-	-1.562	-621	-2.183
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
	Faza 3	-	-	-	-	-940	-1.108	-2.048
Neprihodujuća izloženost	Malo vjerovatno da će platiti nedospjeli ili kašnjenje ≤ 90 dana	-	-	-	-	-82	-117	-199
	Kašnjenje > 90 dana ≤ 180 dana	-	-	-	-	-776	-922	-1.698
	Kašnjenje > 180 dana ≤ 1 godine	-	-	-	-	-3	-17	-20
	Kašnjenje > 1 godine ≤ 5 godina	-	-	-	-	-978	-2.901	-3.879
	Kašnjenje > 5 godina	-	-	-	-	-55	-55	-55
	POCI	-	-	-	-	-5.395	-27.253	-32.648
	Faza 3	-	-	-	-	-488	-223	-711
	POCI	-	-	-	-	-648	-12.444	-13.092
	Kašnjenje > 5 godina	-	-	-	-	-160	-33	-193
	POCI	-	-	-	-	-	-	-
Ukupno								-93.410

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c) Upravljanje tržišnim rizikom

Tržišni rizik je rizik gubitka koji može nastati zbog nepovoljnih promjena tržišnih cijena i parametara koji iz toga proizlaze.

Sektor sredstava pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Banke kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stepenu i uticaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući devizni rizik i rizik kamatne stope na fer vrijednost), rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na tok gotovine.

Valutni rizik

Banka je izložena raznim vrstama rizika koji proizlaze iz kursa. To podrazumijeva rizik od otvorene valutne pozicije i ostalih rizika. Rizik od otvorenih valutnih pozicija je rizik povezan s neusklađenosti imovine i obaveza u pojedinoj valuti ili od valutnih derivativa. Ova vrsta rizika može nastati ili od transakcija klijenata ili trgovanja za vlastiti račun te se prati i upravlja na dnevnoj razini. Izloženost valutnom riziku je ograničena regulatornim i internim limitima. Interni limiti su postavljeni od strane Uprave Banke.

Sljedeća tablica prikazuje najveće otvorene valutne pozicije na dan 31. decembar 2022. i 31. decembar 2021.:

	2022.	2021.
Euro	-3.027	-3.487
Američki dolar	-224	-120
Ostalo	-193	-226

Analiza osjetljivosti strane valute

Banka je uglavnom izložena USD i drugim valutama. Uprava smatra da Banka nije izložena deviznom riziku za EUR jer je konvertibilna marka (BAM) putem valutnog odbora fiksno vezana za EUR.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje osjetljivost Banke na 10%-tno povećanje i smanjenje u BAM u odnosu na USD. 10% je stopa osjetljivosti koja se koristi pri internom izvještavanju ključnom osoblju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza osjetljivosti uključuje eksterne zajmove koji su denominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan iznos niže ukazuje na povećanje dobiti ili drugog kapitala kada BAM u odnosu na relevantnu valutu jača za 10%. Za 10% slabljenja BAM u odnosu na relevantnu valutu, efekat bi bio isti, ali sa suprotnim predznakom.

	USD Efekat	
	2022.	2021.
Dobit / (gubitak)	-22	12

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

c) Upravljanje tržišnim rizikom (nastavak)

Rizik kamatne stope

Banka je izložena riziku kamatnih stopa jer plasira i posuđuje sredstva po fiksnim kamatnim stopama. Izloženost Banke kamatnim stopama na finansijsku imovinu i obaveze je detaljno prikazana u dijelu koji govori o upravljanju rizikom likvidnosti (vidjeti Tačku i).

Analiza osjetljivosti na kamatne stope

Analize osjetljivosti ispod su urađene na osnovu izloženosti kamatnim stopama i za derivativne i nederivativne instrumente na datum izvještajnog perioda. Za promjenjive kamatne stope pripremljena je analiza pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obaveza na datum izvještaja o finansijskom položaju bio nepodmiren čitavu godinu. Koristi se 50 baznih poena umanjena ili povećanja pri internom izvještavanju o riziku kamatnih stopa i ključnom osoblju uprave i predstavlja procjenu uprave o razumno mogućim promjenama kamatnih stopa.

Da su kamatne stope bile 50 baznih poena više ili niže a da su se druge varijable održale konstantnim, neto dobit za godinu završenu 31. decembra 2022. bila bi uvećana / umanjena za 4.248 hiljada BAM (2021.: za 4.185 hiljada BAM).

d) Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, a u svrhu upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama Banke za likvidnim sredstvima. Banka upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, pozajmicama od strane ostalih banaka i drugih finansijskih institucija, kao i ostalim izvorima finansiranja, a time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne tokove gotovine i uspoređuje rokove dospijeca finansijske imovine i obaveza.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Banke za finansijsku imovinu. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih tokova gotovine finansijske imovine, uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene, osim na imovinu za koju Banka očekuje da će se tok gotovine pojaviti u drugom periodu.

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Dospijee finansijske imovine

	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
2022.							
Bez kamata							
Sredstva kod CBBiH	-	-	-	-	-	-	-
Novac u blagajni	-	202.287	-	-	-	-	202.287
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	-	-	-	-	-	-	-
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	0,50%	17.933	-	-	-	-	17.933
Depoziti kod drugih banaka	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	4,56%	57.130	83.223	361.233	408.927	209.113	1.119.626
Dužnički vrijednosni papiri	1,77%	-	8.003	9.898	99.364	44.595	161.860
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	0,05%	173.343	-	-	-	-	173.343
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	0,97%	111.429	-	-	-	-	111.429
Depoziti kod drugih banaka	2,00%	-	65.521	-	-	-	65.521
Kredit i potraživanja od klijenata	3,86%	11.119	14.942	66.865	302.456	240.241	635.623
		573.241	171.689	437.996	810.747	493.949	2.487.622

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa (nastavak)

Dospijeeće finansijske imovine

2021.	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Bez kamata							
Sredstva kod CBBiH	-	95.294	-	-	-	-	95.294
Novac u blagajni	-	195.798	-	-	-	-	195.798
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	-	-	-	-	-	-	-
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	-	-	-	-	-	-	-
Depoziti kod drugih banaka	-	-	-	-	-	-	-
Kredit i potraživanja od klijenata	5,08%	83.515	75.151	308.767	366.962	194.076	1.028.471
Dužnički vrijednosni papiri	1,88%	-	-	11.537	108.414	54.441	174.392
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Sredstva kod CBBiH	-0,56%	108.612	-	-	-	-	108.612
Ostali depoziti po viđenju od kreditnih institucija	-0,72%	98.549	-	-	-	-	98.549
Depoziti kod drugih banaka	-0,90%	-	9.779	-	-	-	9.779
Kredit i potraživanja od klijenata	3,39%	21.208	12.939	57.768	263.889	239.163	594.967
		602.976	97.869	378.072	739.265	487.680	2.305.862

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

34. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK))

d) Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tabele rizika likvidnosti i kamatnih stopa

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Banke za finansijske obaveze. Tabela je pripremljena na osnovu nediskontiranih tokova gotovine finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Banke može tražiti da plati. Tabela uključuje tokove gotovine kamata i glavnica.

Dospijeće za finansijske obaveze

2022.	Ponderisana prosječna EKS	Manje od 1 mjeseca	2 do 3 mjeseca	4 mjeseca do 1 godine	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Bez kamata							
Depoziti od klijenata i banaka	-	826.780	-	-	-	-	826.780
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	2,93%	-	-	41.773	-	26	41.799
Obaveze po uzetim kreditima	3,30%	-	-	5.642	23.668	5.867	35.177
Subordinisani dugovi	5,75%	-	-	-	12.163	-	12.163
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	0,75%	196.429	60.541	303.509	330.778	17.035	908.292
Obaveze po uzetim kreditima	0,58%	1.956	-	2.942	1.963	-	6.861
		1.025.165	60.541	353.866	368.572	22.928	1.831.072
2021.							
Bez kamata							
Depoziti od klijenata i banaka	-	710.961	-	-	-	-	710.961
Instrumenti varijabilne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	1,39%	-	-	7.905	42.012	-	49.917
Obaveze po uzetim kreditima	1,42%	-	3.254	-	-	-	3.254
Subordinisani dugovi	3,9%	-	-	-	-	12.158	12.158
Instrumenti fiksne kamatne stope							
Depoziti od klijenata i banaka	0,94%	195.247	110.048	190.413	363.705	11.313	870.726
Obaveze po uzetim kreditima	0,77%	1.956	-	4.207	8.580	-	14.743
		908.164	113.302	202.525	414.297	23.471	1.661.759

Banka očekuje da će ispuniti druge obaveze iz operativnih tokova gotovine i priliva od dospijele finansijske imovine.

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI

Ova napomena daje informacije o načinu na koji Banka procjenjuje fer vrijednosti različite finansijske imovine i finansijskih obaveza.

35.1 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period

Neki od finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke mjere se po fer vrijednosti na svaki datum izvještavanja. U nastavku su informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine i finansijskih obaveza (posebno, tehnike vrednovanja i ulazni podaci koji se koriste).

Finansijska imovina / finansijske obaveze

Hijerarhija fer
vrijednosti na
dan 31.
decembar 2021. Tehnike vrednovanja i
ulazni podaci

Finansijska imovina po fer vrijednosti
kroz ostali ukupni rezultat (Napomena
7)

Finansijska imovina po fer vrijednost
kroz bilans uspjeha koja se ne drži radi
trgovanja (Napomena 6)

31. decembar 2022.
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
Bosni i Hercegovini: -
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
drugim zemljama:
• Belgija – 157 hiljada BAM
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
drugim zemljama:
• Hrvatska – 8.828 hiljada BAM (Baa3/BBB)
• Austrija – 28.562 hiljada BAM (AA/AA)
• Belgija – 14.589 hiljada BAM (AA/AA)
• Francuska – 8.858 hiljada BAM (AA/AA)
• Slovenija – 14.906 hiljada BAM (AA/A)
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
Bosni i Hercegovini:
• Ministarstvo finansija FBiH – 29.331 hiljada
BAM (B+)
• Ministarstvo finansija RS – 40.238 hiljada
BAM (B+)

31. decembar 2021.
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
Bosni i Hercegovini: -
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
drugim zemljama:
• Belgija – 127 hiljada BAM
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
drugim zemljama:
• Hrvatska – 9.677 hiljada BAM (Baa3/BBB)
• Austrija – 23.027 hiljada BAM (AA/AA)
• Belgija – 14.622 hiljada BAM (AA/AA)
• Francuska – 9.915 hiljada BAM (AA/AA)
• Slovenija – 18.204 hiljada BAM (AA/A)
Dužnički vrijednosni papiri koji kotiraju na berzi u
Bosni i Hercegovini:
• Ministarstvo finansija FBiH – 34.504 hiljada
BAM (B+)
• Ministarstvo finansija RS – 53.756 hiljada BAM
(B+)

Faza 1

Cijene koje kotiraju na
aktivnom tržištu.

Faza 2

Faza 2

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

35.2 Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza Banke koji se ne mjere po fer vrijednosti na ponavljajućem nivou, iz perioda u period (ali se zahtijeva objavljivanje njihove fer vrijednosti)

Osim navedenog u sljedećoj tabeli, Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima.

	2022.			2021.		
	Knjigovo dstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirajuće tržišne cijene na aktivnim tržištima
			Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Faza 2	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim podacima Faza 3	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim tržišnim podacima Faza 2	Vrednovano po modelu baziranom na dostupnim podacima Faza 3
IMOVINA						
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	331.572	331.572	-	-	336.089	-
Finansijska imovina koja se mjeri po amortizovanom trošku	1.591.943	1.591.918	-	1.591.918	1.379.968	-
Obavezna rezerva kod CBBIH	173.085	173.085	-	173.085	161.697	1.379.968
Depoziti kod drugih banaka	65.570	65.570	-	65.570	9.769	161.697
Kredit i potraživanja od klijenata	1.341.618	1.341.593	-	1.341.593	1.202.454	9.769
Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku	11.670	11.670	-	11.670	6.048	1.202.454
OBAVEZE						
Finansijske obaveze vrednovane po amortizovanom trošku	1.819.597	1.785.353	-	1.785.343	1.641.928	1.641.928
Depoziti od banaka i drugih finansijskih institucija	147.594	145.688	-	145.688	141.220	141.220
Depoziti od klijenata	1.620.768	1.588.420	-	1.588.420	1.473.323	1.473.323
Uzeti krediti	51.235	51.235	-	51.235	27.385	27.385
FINANSIJSKE GARANCIJE I OBAVEZE						
Finansijske garancije	-	60	-	60	39	39
Neopozive obaveze	-	1.623	-	1.623	1.862	1.862

Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

35. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

35.2 Fer vrijednost nefinansijske imovine i nefinansijskih obaveza Banke

Fer vrijednosti i hijerarhija fer vrijednosti nefinansijske imovine

2022.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirane tržišne cijene na aktivnim tržištima - Faza 1	Tržište po modelu na temelju promatrane razine podataka - Faza 2	Tržište po modelu na temelju promatranih ulaznih podataka koji nisu vidljivi na tržištu za Fazu 3
Imovina čija je vrijednost prikazana u bilješkama					
Ulaganje u nekretnine	1.461	1.461	-	-	1.461
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u izvještaju o finansijskom položaju					
Imovina koja se drži za prodaju	-	-	-	-	-
2021.	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost	Kotirane tržišne cijene na aktivnim tržištima - Faza 1	Tržište po modelu na temelju promatrane razine podataka - Faza 2	Tržište po modelu na temelju promatranih ulaznih podataka koji nisu vidljivi na tržištu za Fazu 3
Imovina čija je vrijednost prikazana u bilješkama					
Ulaganje u nekretnine	999	999	-	-	999
Imovina čija je fer vrijednost prikazana u izvještaju o finansijskom položaju					
Imovina koja se drži za prodaju	-	-	-	-	-

**Napomene uz finansijske izvještaje
za godinu završenu 31. decembra 2022.**

(svi iznosi su iskazani u hiljadama BAM, osim ukoliko nije drugačije naznačeno)

36. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Od 24. februara 2022. godine Rusija je započela vojnu invaziju na Ukrajinu. Ova vojna invazija izazvala je globalne promjene na političkom i ekonomskom planu. Iako je ova situacija još uvijek u toku u vrijeme izdavanja ovih finansijskih izvještaja, nije bilo vidljivog uticaja na poslovanje Banke, ali se budući efekti ne mogu predvidjeti. Menadžment nastavlja da prati uticaj vojne invazije na poslovanje Banke i poduzima sve moguće korake da ublaži sve posljedice.

Nije bilo drugih značajnih naknadnih događaja koji bi imali značajan uticaj na finansijske izvještaje za 2022. godinu ili koji bi zahtijevali objelodanjivanje u napomenama uz finansijske izvještaje.

37. ODOBRAVANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Ove finansijske izvještaje odobrila je Uprava Banke dana 11. aprila 2023. godine.

Amir Softić
Predsjednik Uprave

Igor Bilandžija
Član Uprave

Sparkasse Bank dd BiH

Zmaja od Bosne 7,71000 Sarajevo

079

4200128200006

Jedinstveni identifikacioni broj (JIB)

64.19

Stopa djekladnosti

SPARKASSE
Bank

POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU
POSREDOVANJE U PROMETU

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

za period od 01.01.2022 do 31.12.2022.

U smislu odredbi čl. 42. i 43. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/21), navodimo sljedeće podatke koji upotpunjuju objektivni prikaz finansijskog položaja i poslovanja pravnog lica:

Značajni događaji nastali u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskog izvještaja

Nije bilo značajnih događaja nastalih nakon završetka poslovne godine do predaje finansijskog izvještaja.

Procjena očekivanog budućeg razvoja

Prema podacima o ostvarenju na 31.12.2022. godine, aktiva Banke je dostigla iznos od 2,1 milijardi KM što u odnosu na 2021. godinu predstavlja rast od 9,7% ili 187 miliona KM (1,929,1 miliona KM), odnosno 5,4% u iznosu na Plan 2022 (2,008 mil. KM).

Novčana sredstva na 31.12.2022. iznose 504,9 mio KM što je u odnosu na kraj 2021. godine povećanje za 6,7 mio KM ili 1,3%, pri čemu je učešće u ukupnoj aktivnosti smanjeno sa 26% (Y2021) na 24% (2022).

Kreditni SPK banke na kraju 2022. godine, iznosili su 1,399 miliona KM i povećani su za 125 miliona KM ili 9,8% u odnosu na kraj 2021. godine. Učešće kredita u ukupnoj aktivnosti je ostalo na istom nivou 66,0%.

Depoziti SPK Bank na 31.12.2022. godine su iznosili 1,766 miliona KM (uključ. STMK i druge KI depozite) što je povećanje za 147 miliona KM ili 9,1%, odnosno blago smanjenje učešća u ukupnoj pasivi sa 84% na 83%, u poređenju sa krajem prethodne godine. Ostvarenje depozita 31.12.2022. predstavlja 105,6% u odnosu na usvojeni Plan (B 2022 1,673 mil. KM).

Dobit Banke u 2022 godini iznosi 25,7 miliona KM, i predstavlja rekordnu dobit Banke od početka poslovanja

Ukupni prihodi od kamata i slični prihodi – SPK Bank je 31.12.2022. godine ostvarila povećanje od 2,8% ili 1,6 mil KM, u poređenju na isti period prethodne godine.

Ukupni rashodi po kamatama i slični rashodi – kamatni rashodi u 2022.g. su smanjeni u iznosu od 2,2 mil. KM ili 19% u poređenju na isti period prethodne godine.

SPK Bank je na bazi Projekcije poslovanja / FC07 za 2022. godinu pripremila i usvojila Plan poslovanja za 2023. godinu. Planirano je povećanje iznosa ukupne imovine za 6% ili 128,8 mil. KM, od čega se na rast finansijske imovine po amortizovanom trošku odnosi 124,6 mil. KM ili 8% te povećanje pozicije Finansijska imovina po fv kroz ostali ukupni rezultat (VP) u iznosu 6 mil. KM ili 4%.

Na strani pasive je planirano povećanje pozicije Finansijske obaveze po amortizovanom trošku u iznosu od 108 mil. KM ili 6% te povećanje ukupnog bilansnog kapitala u iznosu 16,8 mil. KM ili 6%.

U poslovnoj 2023. godini, Sparkasse Bank dd BIH, planira nastavak uspješnog poslovanja i ostvarenje pozitivnog finansijskog rezultata. Planirana dobit za 2023. godinu u iznosu od 32,4 mil. KM.

Najvažnije aktivnosti u vezi s istraživanjem i razvojem – poslovanjem Banke

- Prosječni godišnji rast kredita 2023-2027 (9%) i depozita oko 7%, kroz kontinuirano finansiranje klijenata i održive kreditne aranžmane;
- Povećanje broja i zadovoljstva klijenata;
Implementacija poslovnog modela "Finansijskog zdravlja" u smjeru zelenih investicija i kredita kroz povoljne izvore i prilagođavanja stvarnim mogućnostima i potrebama korisnika finansijskih usluga;
- Praćenje kvaliteta portfolija koji je bio pod posebnim mjerama i procjena budućih otplatnih kapaciteta klijenata, uz pravovremeno formiranje rezervi za očekivane kreditne gubitke i unapređenje rane naplate u sektoru stanovništva i malih obrtnika; identifikacija visoko rizičnog portfelja;
Jačanje ICAAP-a i ILAAP-a u skladu sa novim regulatornim zahtjevima i očuvanje CET1 i regulatornog kapitala;
- Transformacija Core bankarskog sistema i digitalizacija, obezbijedjenje otporne, agilne, visoko raspoložive i sigurne IT infrastrukture, IT operativna izvrsnost, uspostava zajedničkog i jedinstvenog mjesta „istine“ za potrebe izvještavanja i naprednih analiza podataka;
- Jačanje i dodatno praćenje pojačanih rizika koji su vezani za sigurnost informacionih sistema i primjene novih tehnologija, a naročito sa stanovišta poslovanja klijenata;
- Dosljedna primjena propisa u segmentu platnog prometa, SPNiFTA, zaštite korisnika finansijskih usluga i žiranata, sigurnosti i zaštiti novca u Banci i u transportu;
- Jačanje sistema internih kontrola u svim oblastima poslovanja u skladu sa Odlukom o sistemu internog upravljanja u banci;
- Stalna procjena efekata makroekonomskih poremećaja i drugih negativnih uticaja koji bi mogli proizvesti nagle udare na operativno poslovanje i likvidnost Banke; ažuriranje Plana oporavka u ključnim segmentima kao što su proces eskalacije, pokazatelji i opcije oporavka; umanjenja kamatno induciranog kreditnog rizika;
- Uspješno i profitabilno poslovanje uz ostvarenje prosječnog ROE iznad 10% godišnje.

Informacije o otkupu vlastitih dionica, odnosno udjela

Banka nije vršila otkup vlastitih dionica u 2022. godini.

Informacije o poslovnim segmentima

Informacije o poslovnim segmentima Sparkasse Bank i njenim ključnim uslugama za 2022. godinu predstavljene su u tabeli prilogu:

Segment	Posl. linije	Ključna usluga	Ključna funkcija	Volumen	Prihodi / rashodi	Učešće u A/P	Učešće u ukupnom portfolju	Učešće u neto oper. prih.
Poslovanje sa stanovništvom	Poslovanje sa građanima							
	Kredit	Da		604,259	33,507	29%	40%	38%
	Depoziti	Da		782,925	-3,067	37%	44%	-4%
	Platni promet	Ne		0	9,081			10%
	Vanbilansno poslovanje	Ne		30,780	0		6%	0%
	Mjenjački poslovi	Ne		0	3,298			4%
	Posredovanje u osiguranju	Ne		0	924			1%
	Kartično poslovanje	Ne		0	2,018			2%
	Poslovanje sa mikro poduzetnicima							
	Kredit	Da		36,238	2,227	2%	2%	3%
	Depoziti	Da		109,314	-8	5%	6%	0%
	Platni promet	Ne			4,015			5%
	Vanbilansno poslovanje	Ne		14,109	185		3%	0%
	Kartično poslovanje	Ne			0			0%
Poslovanje sa pravnim licima / nefin. društvima	Poslovanje sa srednje velikim preduzećima							
	Kredit	Da		169,855	7,352	8%	11%	8%
	Depoziti	Da		87,246	-85	4%	5%	0%
	Platni promet	Ne			1,749			2%
	Vanbilansno poslovanje	Ne		92,565	867		20%	1%
	Kartično poslovanje	Ne			0			0%
	Poslovanje sa velikim preduzećima							
	Kredit	Da		588,942	16,427	28%	39%	19%
	Depoziti	Da		639,753	-2,779	30%	36%	-3%
	Platni promet	Ne			3,104			4%
	Vanbilansno poslovanje	Ne		336,572	2,361		71%	3%
	Kartično poslovanje	Ne			0			0%
Upravljanje sredstvima	Upravljanje sredstvima							
	VP	Ne		145,312	1,736	7%		2%
	Trgovanje	Ne		0	5,963			7%
	Dati krediti KI	Ne		110,593	642	5%	7%	1%
	Uzeti krediti (kreditne linije)	Ne		50,981	-388	2%	3%	0%
	Depoziti i Poz. (bez KL)	Ne		146,873	-1,630	7%	8%	-2%
Ukupno - kreditni portfolio				1,509,887	61,891			
Ukupno - portfolio depozita				1,766,112	-7,956			
Ukupno - aktiva/pasiva				2,116,325	87,499			
Ukupno - Vanbilansna evidencija				474,026	3,412			

Korišteni finansijski instrumenti od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnost poslovanja
Priznavanje finansijskih instrumenata

Klasifikacija i mjerenje

i. poslovnom modelu Banke za upravljanje finansijskom imovinom – određuje se na osnovi poslovnog cilja upravljanja finansijskom imovinom odnosno procjene drži li se finansijska imovina radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje finansijske imovine ili samo radi prodaje

ii. karakteristikama ugovornih novčanih tokova finansijske imovine - određuje se na osnovu procjene jesu li ugovorni novčani tokovi finansijske imovine samo plaćanje glavnice i kamata („SPPI“) na preostali iznos glavnice

Primjena ovih kriterija dovodi do klasifikacije finansijske imovine u tri kategorije mjerenja.

a) Finansijska imovina koja se mjeri po amortiziranom trošku

Finansijska sredstva su mjerena po amortiziranom trošku ako se drže u poslovnom modelu čiji je cilj prikupljanje ugovornih novčanih tokova, a njihovi ugovorni novčani tokovi su SPPI.

U bilansu stanja ova sredstva se iskazuju po amortizovanom trošku, tj. bruto knjigovodstvenoj vrijednosti manjoj od bilo kakvog gubitka umanjenja. Prikazani su pod stavkom "Dati krediti i avansi klijentima", "Ostala imovina", "Plasmani kod drugih banaka", "Obavezna rezerva kod Centralne banke" i "Novac i računi kod banaka". Novac i računi kod drugih banaka uključuju samo potraživanja (depozite) od centralnih banaka i kreditnih institucija koja se isplaćuju po zahtjevu. Isplativo po zahtjevu znači da oni mogu biti povučeni u bilo koje vrijeme ili sa rokom doznake od samo jednog radnog dana ili 24 sata.

Prihodi od kamata na ova sredstva se izračunavaju metodom efektivne kamate i uključuju se u stavku „Prihodi od kamata i slični prihodi“ u okviru „Neto prihod od kamata“ u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici od umanjenja vrijednosti uključeni su u stavku „Gubici od umanjenja vrijednosti i rezervisanja“. Dobici i gubici od prestanka priznavanja (kao što je prodaja) imovine iskazuju se pod stavkom „Ostali poslovni prihodi“.

U Banci, finansijska sredstva po amortizovanom trošku predstavljaju najveću kategoriju mjerenja, koja uključuje veliku većinu kreditnih poslova prema klijentima, međubankarskom kreditnom poslovanju, depozitima kod centralnih banaka, iznosima u toku poravnanja, trgovinskim i drugim potraživanjima.

b) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI)

Finansijska sredstva dužničkog instrumenta se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) ako su ugovorni novčani tokovi u skladu sa SPPI i drže se u okviru poslovnog modela čiji je cilj postignut prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom imovine. U izvještaju o finansijskom položaju, uključeni su kao „finansijsko sredstvo po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit“.

Prihod od kamata na ovu imovinu izračunava se primjenom metode efektivne kamatne stope i uključen je u stavku „Prihodi od kamata“ pod „Neto prihod od kamata“ u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici i gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se u izvještaju o bilansu uspjeha kao „Gubici od umanjenja vrijednosti i rezerviranja“ dok se u izvještaju o finansijskom položaju prikazuju kroz kapital (OSD). Kao rezultat, uticaj na izvještaj o bilansu uspjeha i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti je isti kao i kod finansijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku.

Razlika između fer vrijednosti po kojoj se imovina iskazuje u bilansu stanja i komponente amortiziranog troška se priznaje kao akumulirana ostala sveobuhvatna dobit u kapitalu, posebno u okviru revalorizacijske rezerve u izvještaju o promjenama u kapitalu. Promjena za period iskazana je kao OSD u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao „Revalorizacija rezerve“. Kada se finansijsko sredstvo prestaje priznavati, iznos koji je prethodno akumuliran u OSD se reklasificira u dobit ili gubitak i iskazuje kao „Ostali poslovni prihodi“.

Banka klasificira ulaganja u dužničke vrijednosne papire mjerene prema FVOCI. Oni su dio poslovnog modela. „držanje do naplate i prodaja“ Oni se odnose na različite poslovne ciljeve, kao što su ispunjavanje internih / eksternih uslova za rizik likvidnosti i efikasno plasiranje viška strukturne likvidnosti, strateških pozicija odlučениh od strane upravnog odbora, pokretanje i podsticanje odnosa sa klijentima, zamjena kreditnog poslovanja ili drugih aktivnosti poboljšanja prinosa. Zajednička osobina investicija u dužničke instrumente na FVOCI je da je aktivna optimizacija prinosa putem prodaje integralna u postizanju ciljeva. Prodaja se vrši kako bi se optimizirala pozicija likvidnosti ili ostvarili dobici / gubici po fer vrijednosti. Kao rezultat toga, poslovni ciljevi postižu se i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom vrijednosnih papira.

c) Finansijska sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska sredstva čiji ugovorni novčani tokovi se ne smatraju SPPI automatski se mjere na FVPL. U poslovanju Banke to se ne odnosi na zajmove klijentima i dužničke vrijednosne papire. Glavni razlog za neuspjeh u procjeni SPPI-a je da one imaju kritične klauzule kamata koje ne prolaze kvantitativno testiranje koje zahtijeva MSFI 9.

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku

Finansijske obaveze koje se mjere po amortiziranom trošku prikazane su u izvještaju o finansijskom položaju na poziciji 'Finansijske obaveze mjerene po amortiziranom trošku'. Pod tom pozicijom uključeni su 'Depoziti banaka', 'Depoziti klijenata', 'Pozajmice' i 'Ostale finansijske obaveze'.

Kod naknadnog mjerenja finansijskih obaveza po amortiziranom trošku, troškovi kamata priznaju se u izvještaj o bilansu uspjeha primjenom metode efektivne kamatne stope a prikazuju se na poziciji 'Kamatni trošak' pod 'Neto kamatni prihod' u izvještaju o bilansu uspjeha. Dobici ili gubici nastali kao rezultat prestanka priznavanja finansijske obaveze priznaju se

u izvještaju o bilansu uspjeha te prikazuju na poziciji 'Ostali dobiti ili gubici od prestanka priznavanja finansijskih instrumenata koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha'.

Ciljevi i politike u vezi sa upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno sa politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita

Banka koristi metodologije i tehnike za utvrđivanje i procjenu rizika koje su primjerene rizičnom profilu i strukturi portfolia, veličini i složenosti poslovanja. U skladu sa poslovnom strategijom Banke, ključni rizici su kreditni, tržišni, operativni, te rizik likvidnosti. Banka se također fokusira i na upravljanje makroekonomskim rizikom kao i koncentracijama unutar i između različitih tipova rizika.

Analiza profila rizika provodi se temeljem kvalitativne i kvantitativne analize, a polazna osnova je objedinjeni pregled vrsta rizika definisanih kroz Okvir taksonomije rizika Grupe, Zakon o Bankama i Odluka o sistemu internog upravljanja u banci Agencije za bankarstvo FBiH.

Aktivno upravljanje rizicima podrazumijeva sljedeće:

- identifikaciju rizika,
- analizu rizika,
- mjerenje rizika, odnosno procjenjivanje,
- kontrolu i monitoring rizika,
- izvještavanje o rizicima,
- davanje prijedloga za mjere i aktivnosti za izbjegavanje negativnih učinaka rizika.

U svrhu ispunjavanja ključnih ciljeva upravljanja rizicima a koji se odnose na održavanje adekvatnog nivoa kapitala i zadovoljavajućeg nivoa likvidnosti, Banka je uspostavila pouzdan i sveobuhvatan sistem upravljanja rizicima, koji je zasnovan na definisanoj strategiji preuzimanja i upravljanja rizicima i integrisan u sve poslovne aktivnosti i procese obezbjeđujući na taj način usklađenost profila rizika Banke sa utvrđenom sklonošću ka rizicima. Sistem upravljanja rizicima obuhvata upravljanje svim rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju

Izloženost tržišnom, kreditnom, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju pravnog lica, i strategija za upravljanje navedenim rizicima i ocjenu njihove efikasnosti

Banka u okviru sveobuhvatne procjene materijalnosti rizika na redovnoj osnovi vrši analizu u cilju utvrđivanja profila rizika. U skladu s tim, funkcije upravljanja rizicima nastoje osigurati da su svi materijalni rizici identificirani, kvantificirani, kvalificirani, te da se njima upravlja i da se kontinuirano prate. Takođe, procjena rizika se vrši i tokom uvođenja novog proizvoda i/ili modifikacije postojećih, prilikom projektnih inicijativa, procesa eksternalizacije i drugih procesa.

Banka je pripremila procjenu materijalno značajnih rizika na 31.12.2022. godine pri čemu su sljedeće glavne kategorije rizika ocijenjeni kao:

- Nema poslovanja: Tržišni rizik u knjizi trgovanja
- Nizak: U okviru ostalih rizika – reputacijski i rizik usklađenosti
- Srednje nizak: Sveukupni tržišni rizik – bankarska knjiga, rizik likvidnosti i sveukupni operativni rizik, a u okviru ostalih rizika – strateški i poprečni – makroekonomski rizik i politički rizik
- Srednje visok: Sveukupni kreditni rizik i poprečni – pandemijski rizik
- Visok: Nema rizika u ovoj kategoriji

Mjere na zaštiti životne sredine

Profund program Steiermärkische Sparkasse Grupacije predstavlja program, putem kojeg naši zaposlenici mogu dobiti finansijsku podršku za volonterske projekte, u koje su lično uključeni, a vezani su za lokalne zajednice na teritoriju BiH. Ponosno ističemo volonterske i druge akcije uposlenika u oblastima okoliša, socijalne inkluzije i zdravstvene prevencije:

- Sadnja 1.000 sadnica bijelog bora za sve uposlenike banke kao i za 500 klijenata na planini Prenj
- Čišćenje jezera na lokalitetima Šićki Kop Tuzla, Boračko jezero, Malo Plivsko jezero

Odgovornu lice svojim potpisom i pečatom pravnog lica potvrđuje da su podaci u elektronskoj i pisanoj formi vjerodostojni i istovjetni.

- Partnerstvo sa "Kućom dobrih tonova" Sparkasse Bank podržava promociju domaćeg poduzetništva i zdravih životnih navika u Srebrenici
- Podrška projektu "Izgradnja edukativnog centra" Gorska služba spašavanja FBiH
- Ostali projekti podrške iz oblasti: poduzetništvo mladih, obrazovanje, kultura, socijalna inkluzija, okoliš, sport/promocija zdravih navika;

Prikaz primijenjenih pravila korporativnog upravljanja

Uprava je dužna pripremiti finansijske izvještaje za svaku finansijsku godinu, koji daju istinit i pošten prikaz finansijskog stanja Banke, rezultata poslovanja i novčanih tokova, u skladu s važećim računovodstvenim standardima, i odgovorna je za održavanje odgovarajuće računovodstvene evidencije koje omogućavaju pripremu finansijskih izvještaja u bilo kojem trenutku.

Uprava je općenito odgovorna za poduzimanje koraka koji su razumno dostupni radi zaštite imovine Banke i za sprečavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim zakonskim zahtjevima i dosljedno ih primjenjuje; za donošenje odluka i procjena koje su razumne; i za pripremu finansijskih izvještaja na osnovu vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprikladno pretpostaviti da će Banka nastaviti s poslovanjem.

Uprava je odgovorna za podnošenje godišnjeg izvještaja Nadzornom odboru, zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor treba odobriti godišnje finansijske izvještaje za podnošenje Skupštini na usvajanje.

Amir Softić, Predsjednik Uprave Banke
Odgovorno lice